



LIETUVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 25 (2416) 1996 BIRŽELIS-JUNE 18

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Iškilumas - ne atskala

Juo aukščiau lipsi, juo daiktai apačioje mažesni atrodo. O dėl to – aš aukštai, tu žemai; aš didelis, tu mažas – iškyla ir kalbų, ir nesusipratimų.

NELIEKA nepastebėti nė visuomenės veikėjai bei jų vadovaujamos grupės. Ir normalu, kad apie juos daugiau šnekama, kad lydimas kiekvienas jų žingsnis. Nepažįstant kai kurių grupių iškilumo, jų užsitarinto populiarumo, kai kam ima ir užkliūva savotiškas jų pasipūtimas, kartais net ir tais atvejais, kai ir dideli, ir maži turėtų stoti ton pačion rikiuotėn. Žinoma, visuomenė tas netrukdo džiaugtis tų grupių ar pavienių asmenų laimėjimais, išskleista naudinga veikla. Žmonės negaili gerų žodžių, ypatingo dėmesio bei pagarbos vadovams, kurių dėka gražūs pasiekimai tampa neabejotina lietuviškojo gyvenimo vertybe, įvairiais būdais remtina. Tai darnus ir nekeistinas visuomeninio sąlyčio reiškinys. Pasigirsta betgi balsų, kad ne visada suprantama ir priimtina kai kurių grupių laikysena bendrųjų užduočių atžvilgiu, kai, nepaisant kas ten bebūtų, pirmiausia reikalingas solidarumas, be kurio platesnės apimtios užmojai sunkiai įvykdomi. O gi prisimintina, kad išeivijos veiklos medis šakojasi, lapoja ir pražysta skirtingo dydžio ir spalvos žiedais. Tai stebuklingas medis, kurio dalelėmis turime visi būti – dideli ir maži, jei norim, kad jis nenudžiūtų anksčiau negu sukselbime gerai apsvaistytus planus išeivijos atečiai. Suprantama, kad solidarumo vardan matyti ir pakęsti trūkumus, tarsi kramtytum be skonio paruoštus patiekalus, nėra lengva savo srityse daugiau išmanantiems ir aukščiau pakilusiems. Pasitenkinimas betgi iš dalyvavimą turėtų kilti iš kitų versmų, būtent – iš aiškaus suvokimo, kad yra atliekama pareiga bendram reikalui ir kad atskalūniška laikysena gali pakenkti.

GRAŽESNEI darnai nepadeda ir bendrųjų užmojų vertinimas grynai asmeniniu požiūriu: jei kas man patinka, pritariu; jei pats ką organizuoju – dalykas labai svarbus; jei kiti, – gali būti, gali nebūti. Visą matuodami savo asmenine pažiūra, nuotaika ar išmone, veikėjai, gal iš esmės to ir nenorėdami, tampa stabdžiais, o jei ir prisiverčia „dėl akių“ kuo nors prisidėti – atbula ranka ne kažin ką ir padarysi. Bendrieji darbai, platesni užmojai pirmiausia turi turėti stiprius variklius: gerą nuotaiką, aiškų entuziazmą, neabejotiną tikslą. Be šių dalykų išmanymas, sugebėjimas, net ir talentas skursta. Norint, kad taip neatsitiktų, reikia tikėti bendrųjų išeivijos darbų reikalingumu ir nauda. Labai reikia tikėti. Taipgi reikia vis prisiminti, kad nė viena atskira, kad ir iškiliausia grupė, pati viena čia nieko didesnio nėra padariusi, išskyrus savųjų užsiėmimų iškilumus. Tuo tarpu visų sutelktinėmis pastangomis yra atlikti milžiniški darbai: įsteigtos savosios parapijos, mokyklos, organizacijos, spauda, kooperatyvai, fondai, pastatyti milijoninės vertės pastatai. Po penkiasdešimt išeivijos gyvenimo metų jau vien tik tas didingas vaizdas, tie bendro darbo pasiekimai turėtų visus atitinkamai nuteikti, kai užsimojama kokiame didesniame renginyje, ryškinančiame lietuviškojo gyvenimo pulsą. Metinių švenčių bei gražių ir atskirų pasirodymų dar netrūksta. Ket kartais reikia išeiti ir platesniu mastu, reikia tapti vienu tarp daugelio. Taip pvz. atsitinka tautinių šokių ar dainų šventėse. Čia susilieja ir iškilię, ir mažiau žinomi. Tai patikimas būdas ilgiau išlikti ir plačiau šviesti. Č.S.

KANADOS IVYKIAI

Gražinti du sovietų šnipai

Rusijos „Aerofloto“ linijos trys šimtai antruoju skrydžiu iš Montrealio birželio 11 d. Maskvos Šeremetjevo orauostin su kitais keleiviais buvo išskraidinti gegužės 22 d. suimti du sovietų šnipai: trisdešimt trejų metų Ian Lambert (tikroji pavardė Dmitrij Olševskij) ir trisdešimt ketverių metų Laurie Brodie Lamber (tikroji pavardė Jelena Olševskaja). Jie buvo atsiųsti špionaziui Kanadoje KGB ir jon nelegaliai įvažiavo prieš šešerius metus.

Užsimausioti jiems tada padėjo sovietinių KGB šnipų užsienyje dažnai naudojama taktika prisidengti tikrais kanadiečių vardais ir tikromis pavardėmis. Šiam tikslui jie kapinėse pasirinko prieš tris dešimtis metų mirusių vaikų duomenis antkapuose. Tai leido jiems gauti gimimo metrikas, o su jomis ir kitus jau užaugusiųjų vaikų dokumentus, nuslėpus jų mirtį. Tie KGB agentai, jau Maskvoje išmokyti anglų kalbos, lengvai galėjo vaidinti čia augusius vietinius Kanados gyventojus.

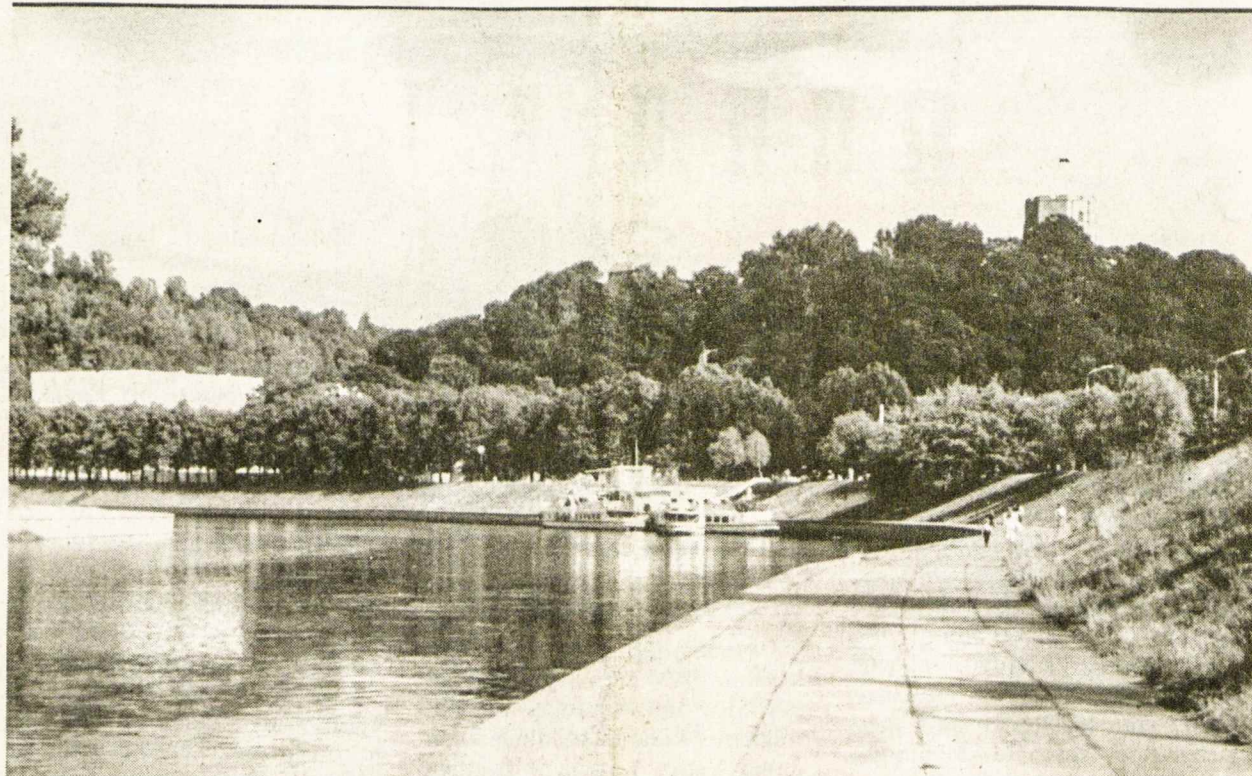
Prisidengę angliškoms pavardėms ir suklustais čia gimusių vaikų dokumentais, jie lengvai gavo darbus: Dmitrijus – techniku fotolaboratorijoje, Jelena – vienoje draudos bendrovėje. Pradžioje jiedu vaidino

susituokusius, bet dabar jau buvo išsiskyrę. Mat Jelena išmylejo dr. Peter Miller, torontietis gydytojas, o Dmitrijus – Anita Keyes. Abu sovietų KGB šnipai dabar sėkė Kanados saugumo ir žvalgybos CSIS tarnybos pareigūnai. Juos jų namuose jie suėmė su RCMP policijos saugumiečiais ir Kanados imigracijos atstovais.

Tada ir paaiškėjo, kad sumintieji yra nelegaliai Kanadon įvažiavę rusai, jau prieš kelerius metus paruošti špionaziui buvusios Sovietų Sąjungos galingosios KGB institucijos. Jos pareigas dabar jau turėtų būti perėmusios Rusijos federacijos užsienio žvalgybos SVR komitetas. Kanados spaudoje nebuvo pranešta, kad tuos KGB paliktus šnipus savo tarnybon perėmė Rusijos SVR komitetas.

Visus betgi nustebino beveik visiškai Kanados tyla ir skubus pranešimas, kad Dmitrijus ir Jelena prisipažino kaltais ir nutarė grįžti Rusijon, atsisakydami teismo būdu siekti pasilikimo Kanadoje ir politinės globos. Šiam skrydžiui sovietų „Aeroflotas“ panaudo išsinuomotą amerikiečių gamybos „Boeing 767“ lėktuvą. Maskvos Šeremetjevo orauostyje jo laukė nedidelis uždengtas sunkvežimis.

(Nukelta į 8-tą psl.)



Neris prie Gedimino pilies kalno Vilniuje

Nuotr. D. Meliūno

Kurstomi lenkai kenkėjiškos rankos

Lietuvos ir Lenkijos laikraščiai daug rašo apie būsimus seimo rinkimus ir prosovietinio lenkų veikėjo kandidatūrą. Keistas prezidento A. Brazausko laiškas. Blaivus išeivijos lenkų žurnalo „Kultura“ balsas. Opozicijos vadovo A. Landsbergio žodis

Pastaruoju metu Lietuvos spauda („Lietuvos aidas“, „Lietuvos rytas“) ir Lenkijos („Gazeta Wyborcza“, „Życie Warszawy“) gan daug rašo apie Lietuvos lenkų sąjungą ir jos pirmininką R. Maciejkianiec'ą. Ryšium su LLS šeštuoju suvažiavimu jos oficiozas „Nasza Gazeta“ išspausdino R.M. biografią, kurioje yra parašyta kur ir kada jis gimė, kokius mokslus baigė, tačiau jokių žinių nėra ką jis veikė nuo 1970 ligi 1988 metų. Šią tuštumą užpildo „Kurier Wilenski“ 1994 m. kovo 2 d. laidoje, kurioje apie R.M. yra parašyta, kad baigęs Buivydžių vidurinę mokyklą, buvo, Buivydžių valsčiaus tarybos pirmininku, o 1973 m. tapo Šalčininkų rajono vykdomojo komiteto sekretoriumi. 1980 m. LKP CK pasiuntė jį į Leningradą aukštesniąją Sov. Sąjungos kompartijos mokyklą, kurią baigęs buvo LKP CK kontrolės komisijos instruktoriumi. Šioje komisijoje jis išbuvo ligi LKP pasivadino LDDP.

Prezidento kreipimasis

1992 m. įvykusiose rinkimuose į Lietuvos seimą Vilniaus-Trakų 57-toje rinkimų apygardoje už LLS sąrašą balsavo 21.59% rinkėjų. Vienmandatiniuose rinkimuose LDDP šioje apygardoje savo kandidatą nepasitūlė, o jos vadas A. Brazauskas išsiuntinėjo balsuotojams šį atsišaukimą:

MIELI VILNIAUS IR TRAKŲ RAJONŲ RINKĖJAI:

Rinkimų į Lietuvos Respublikos Seimą pirmasis etapas parodė, kad mūsų žmonės ištikimi demokratiniams nuostatomis, neremia bolševizmo, nežūrint kokioms spalvoms jis būtų nuspalvintas. Esu ištikinas, kad kiekvienoje civilizuotoje valstybėje turi būti gerbiamos tautinių mažumų teisės. Kviečiu Jus visus paremti rinkimuose Ryszardo Maciejkianiec'o kandidatūrą.

Su pagarba –

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Šis A. Brazausko atsišaukimas buvo išspausdintas „Nasza Gazeta“ 1992 m. lapkričio 10 d. laidos pirmame puslapyje ir išsiuntinėtas visiems balsuotojams. Tuo būdu Vilniaus-Trakų rinkiminėje apygardoje, kurioje lenkai yra mažuma, atstovų į seimą buvo išrinktas LLS pirmininkas.

Nuo 1988 m. R. Maciejkianiec stengiasi išpūsti lietuvių lenkų problemas ir kenkti Lietuvos nepriklausomybei. Dabar tie Lietuvos lenkų sąjungoje vyrauja konfrontacijos šalininkai, kurie anksčiau bandė gel-

bėti byrančią Sovietų Sąjungą. R. M., to meto AT narys, 1990 m. kovo 11 d. už Lietuvos nepriklausomybę nebalsavo.

Lenkų „Kultura“

Visa tai pastebėjo Paryžiuje leidžiamo žurnalo „Kultura“ redaktorius J. Giedroyc, kuris šio žurnalo š. m. gegužės laidoje paminėjęs nesėkmingą Lenkijos prezidento Kwasniewski'o lankymąsi Gudijoje rašo: „Vizitas Lietuvoje irgi nebuvo vykęs, kur yra nuolatiniai rūpesčiai dėl Lietuvos lenkų sąjungos, būtent dėl ponų Sienkiewicz ir Maciejkianiec veiklos. Jie veda ryžtingą priešlietuvišką politiką, kuri trukdo normalizuoti santykius. Jie ypač užsima Lenkijos Lietuvos santykių bloginimu ir kova su Lenkijos respublikos ambasadoriumi. Taip pat mūsų politika lietuvių tautinės mažumos Lenkijoje atžvilgiu reikalauja pakeitimų. Jau septintą kartą Lietuvos konsulas Seinuose, kurio policijos apsauga yra nepakankama, yra nežinomu piktadarių užpultas, jau nekalbant apie konfliktą su Lenkijos hierarchija dėl lietuvių kalba pamaldų bei lietuvių arba lietuvių kalba mokančių kunigų (į lietuviškas parapijas) paskyrimo“.

Landsbergio žodis

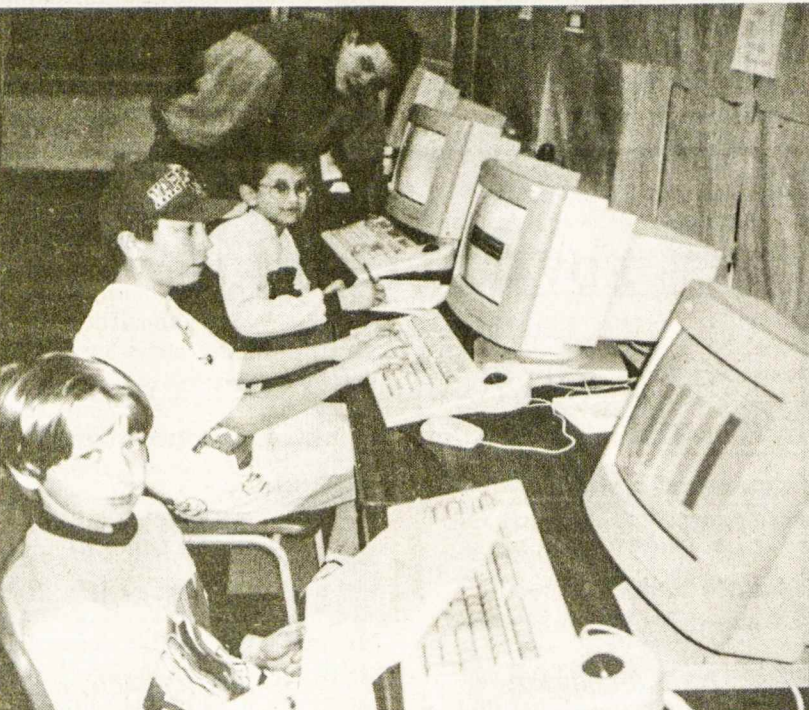
Toronto lenkų dienraštis „Gazeta“ š. m. birželio 7 d. laidoje rašo: „Vytautas Landsbergis, opozicijos vadovas ir konservatorių partijos šefas, trečią dieną (birž. 5 d.) kreipėsi į lenkų kilmės Lietuvos gyventojus, kad

jie nesileistų provokuojami dviejų kraštutinių lenkiškų organizacijų vadų, kurie siekia lenkų-lietuvių konflikto ir piktai meluoja, kad Lietuvoje yra lauzomos lenkų teisės.“

Nors šio trečiadienio Landsbergio atsišaukimo tekste šių organizacijų pavadinimai nėra paminėti, tačiau yra aišku, kad kalbama apie Ryszard'o Maciejkianiec'o vadovaujamą Lietuvos lenkų sąjungą, turinčią apie 8,000 narių ir Lietuvos lenkų rinkimų akciją, kurios pirminku yra Jan Sienkiewicz.

Lenkijos-Lietuvos santykiams pakenkti nepavyko, bet lenkai, kaip ir anksčiau, yra kurstomi, o vietinis laikraštis („Nasza Gazeta“) LLS organas, – tvirtina Landsbergis, – spausdina „beprotiškus, priešvalstybinius raginimus imti pavyzdį iš Bosnijos serbų“. Šios provokacijos, pasak Landsbergio, primena sovietiškos „Jedinstvos“ laikus, kada sovietų valdžia bandė patraukti lenkus į savo pusę ir sukiršinti juos su lietuviais. Lenkai vėl yra šaukiami demonstruoti dėl tariamo Lietuvos valdžios jų balsavimo teisių pažeidimo ir tautinių mažumų persekiojimo švietimo srityje“.

Prie Lietuvos seimo rūmų per dvi savaites įvyko trys lenkų demonstracijos, kuriose dalyvavo 200, 1000 ir 500 asmenų. Varšuvoje prie Lietuvos ambasados birželio 7 d. įvyko Lietuvos lenkų reikalavimus remiančių varšuviečių demonstracija. J.B.



Hamiltono Vyskupo M. Valančiaus mokyklos X sk. mokiny GEDIMINAS MICKUS aiškina jaunesniems mokiniams kompiuterio programą apie Lietuvą. Iš kairės: Nicolas Incrétolli, Paulius Slavickas, Markus Sullivan

Nuotr. O. Stanevičiūtės

Savaitė Lietuvoje

Pasirašytos Europos sutartys

BNS pranešimu, birželio 1 d. Lietuvos ambasadorius Europos taryboje A. Taurantas pasirašė tris Europos sutartis. Pirmoji – dėl kovos su terorizmu numato išdavimą asmenų, padariusių sunkius nusikaltimus, kaip lėktuvo ir žmonių pagrobimas, įkaitų paėmimas, bombų ir kitų sprogmenų siuntimas bei kiti smurto veiksmai, gresiantys žmogaus gyvybei, sveikatai ir laisvei. Antroji sutartis dėl pasienio rajonų bendradarbiavimo skatina ir lengvina skirtingų valstybių pasienio rajonų administracijų sutarčių sudarymą. Trečioji – dėl aukštojo mokslo diplomų galiojimo reiškia, kad ją pasirašiusios valstybės garantuoja visų sutarties šalių aukštųjų mokyklų baigimo diplomų pripažinimą kitų dalyvaujančių valstybių universitetuose bei institutuose.

Susitikimuose nedalyvavo Lietuva

Kaip praneša BNS ir kiti šaltiniai, Lenkijoje, Lankuto mieste birželio 7-8 d.d. vyko Vidurio ir Rytų Europos valstybių vadovų susitikimas. Dalyvavo Vid. Europos kraštų, Ukrainos ir Europos sąjungoje pirmininkaujančios Italijos prezidentai, tačiau Baltijos kraštų prezidentai nebuvo pakviesti. Tartasi dėl ES ir ŠAS plėtimu, dėl Vidurio Europos vaidmens suvienytoje Europoje, naujo saugumo statybos ir ES politikos Rytų atžvilgiu.

Taipgi spaudoje išreikšta nuostaba ir nepasitenkinimas, kad Lietuvos atstovai nebuvo pakviesti į tarptautinę konferenciją įvykusią birželio 13-14 d.d. Florencijoje taikos įvedimo buvusioje Jugoslavijoje klausimais, nors Lietuvos dalyvavimas taikos palaikyme buvo labai gerai įvertintas.

Taikdarių bus daugiau

Kaip praneša ELTA, Lietuvos seimas birželio pradžioje patvirtino, kad nuo spalio mėnesio Baltijos taikos palaikymo bataliono (BALTBAT) Lietuvos kuopa LITCOY-1 dalyvaus pusės metų taikos įgyvendinimo misijoje buvusioje Jugoslavijoje. ŠAS vadovaujama misija bus atliekama kartu su Danijos taikdarių batalionu.

Kuopoje yra 145 savanoriai, kurie ruošiasi Rukloje nuo 1995 m. rudens. Į buvusią Jugoslaviją 1994-1995 m. jau vyko trys Lietuvos kariuomenės būriai. Nuo š. m. vasario mėn. 21 d. LIT-PLA-4 būrys atlieka tarnybą Bosnijoje. Birželio 12 d. į buv. Jugoslavijos teritoriją išvyko grupė Lietuvos policijos pareigūnų dalyvauti Jungtinių Tautų koordinuojamoje tarptautinėje specialiojojo pajėgų misijoje. Iki 1997 m. sausio 15 d. jie stebės

vietos policijos darbą ir nustačius, ar yra vykdomi žmogaus teisių pažeidimai. Lietuvos policininkai šiam darbui buvo paruošti pernai Švedijoje.

Mokamos kompensacijos

„Lietuvos aidas“ (nr. 108) skelbia, kad nuo birželio 4 d. pradėtos mokėti kompensacijos bankrotavusių bankų indėlininkams. Pirmiausia bus išmokėta iki 4000 litų kompensacijos I ir II grupės invalidams, vienišiams pensininkams, mirusių indėlininkų paveldėtojams. Nuo rugpjūčio 6 d. bus atmokėtos pensininkams, o nuo rugsėjo 17 ki tiems bus atiduodama iki 1000 litų. Likusi dalis jiems bus mokama kitais metais.

Gyventojų indėlių bankrotuojančiuose bankuose dalinio kompensavimo laikinasis įstatymas numato kompensuoti 80% buvusio indėlio sumos, bet ne daugiau kaip 4000 litų. Į kompensacijų fondą turėjo būti pervesta iki 6,000,000 litų. Iš viso vien pensininkų amžiaus indėlininkams reikės 9 milijonų litų kompensacijų, o visiems atmokėti reikėtų 30 milijonų litų. Šių metų biudžete tam yra skirta 20 milijonų litų. Kompensacijos bus mokamos „Lietuvos verslo“, „Balticbank“, Komercijos ir kredito, „Ateities“, „Kooperacijos“, „Sekundos“, Kredito, „Apos“ ir „Nidos“ bankų indėlininkams. Iš viso gyventojai turėjo 66.5 milijonų litų indėlių bankrotavusiuose bankuose.

Vėl veiks „Litimpeks“ bankas

OMRI žiniomis, birželio 6 d. Lietuvos banko taryba nutarė leisti „Litimpeks“ bankui tęsti savo veiklą nuo birželio 10 d. Šiuo laiku Lietuvoje yra 27 bankai, kurių devyniems gresia bankroto pavojus, o tik 11 gerai veikia. „Litimpeks“ ir Akcinio inovacinio banko veikla buvo nutraukta gruodžio mėnesį ir dėl to Lietuvoje įvyko rimta bankų krizė, nuo kurios dar stengiamasi atsigausti.

Nauja „Litimpeks“ banko valdyba buvo išrinkta birželio 7 d., pirmininku – Gintautas Preidys. Birželio 4 d. banko kapitalas siekė 27.2 milijonų litų, praneša ELTA.

Išsteigta Pabėgėlių reikalų taryba

Birželio 6 d. buvo atidaryta Pabėgėlių reikalų tarybos sekretoriato būstinė, rašo „Diena“. Iškilmėse dalyvavo socialinės apsaugos ir darbo ministeris Mindaugas Mikaila, Norvegijos ir Danijos nepaprastieji ir įgaliotieji ambasadoriai Lietuvoje.

Tą pačią dieną įvyksia Baltijos ir Šiaurės valstybių susitikime buvo pareikšta, kad Lietuvoje nėra politinių pabėgėlių, tačiau ją, kaip ir kitas Baltijos valstybes, yra užplūdę

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Iškilumas – ne atskala

Tik sutelktinėmis pastangomis atliekami dideli darbai

Kurstomi lenkai kenkėjiškos rankos

Priešrinkiminės provokacijos primena „Jedinstvos“ laikus

Domėjimasis Baltijos erdve didėja

Milžiniškas ekonominis pajėgumas tarnaus taikai ir gerovei

Karo muziejui reikia pagarbios aplinkos

Vietoj knygnešių kampelio staiga išdygo kavinė

Dainų ir tautinių šokių šventės

Mūsų tautinių šokių šventės yra didingi renginiai

„Juk praslinks ta šmėkla“...

Atėjęs bolševikmetis viską apvertė aukštyn kojom

Dvi organizacijos – vienas suvažiavimas

Pranešimas apie Anglijos lietuvių veiklą ir planus

Retų atodangų šiuipinys (6)

Nida yra buvusi atskirybės pasiilgusiems dailininkams

Neturėjome tėvynės, bet veržėmės į mokslą

Eichstaett'o lietuvių gimnazijos pirmąją laidą prisimenant

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20, mėnė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

RELIGINIAME GYVENIME

Kaišiadorių vyskupijos jaunimo susitikime balandžio 20 d. dalyvavo 91 moksleivis iš 11 parapijų. Mišias Šv. Liudviko šventovėje aukėjo Alytaus dekanas kun. J. Anusevičius. Trumpą paskaitą apie kūno ir dvasios darną skaitė gyd. B. Žemaitytė.

Telšiuose atidaryta nauja, jau šio dekanato septintoji labdaros valgykla, turinti šimtą vietų, su šalia veikiančiu "Caritas" knygynu bei skaitykla. Balandžio 26 d. ją pašventino vysk. A. Vaičius. Iškilmėje dalyvavo kunigai, miesto savivaldybės, politinių partijų bei visuomenės atstovai.

Moksleivių ateitininkų baigiamoji aukštesniosios mokyklos sesija įvyko Vilniuje balandžio 26-28 d.d. Iš įvairių Lietuvos vietovių dalyvavo apie 140 moksleivių. Šv. Kazimiero koplyčioje Mišias aukėjo Vilniaus arkivyskupas Audrys J. Bačkis. Simbolinius diplomus įteikė Lietuvos at-kų federacijos vicepirmininkas akademiniams reikalams dr. Arvydas Žygas ir Aukštesniosios mokyklos rektorius kun. R. Grigas.

Lietuvos kariuomenės brigados "Geležinis vilkas" Kunigaikštienės Birutės Alytaus batalione balandžio 26 d. lankėsi JAV karinio jūrų laivyno kapelionai; lydimi Lietuvos kariuomenės kapeliono kun. Alf. Bulotos ir Alytaus bataliono kapeliono kun. J. Gražulio.

Vaikų ir jaunųjų šventė, skirta artėjančiai 2000 metų sukačiai, įvyko balandžio 27 d. Kaišiadorių vyskupijos katechetikos centre. Iš įvairių vietovių suvažiavo apie 140 moksleivių, apžiūrėjo konkursinių piešinių parodą, skaitė savo kūrybą. Dešimtoje Laura Kiškytė laimėjo pirmąją premiją už rašinį "Ramybės ilgiuosi prie kryžiaus suklupus". Ji galės nemokamai dvi savaites stovyklauti Vokietijoje. Apdovanoti ir kiti konkurso dalyviai. Renginio dalyvius sveikinusi kunigai G. Tamošiūnas ir S. Čiupalas.

Apaštalinis nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia kovo 25 d. kalbėjo Kauno kunigų seminarijoje. Palietė Europos kūrimą, asmenybės ir individo vaidmenį šiame procese. Nuncijaus paskaita "Krikščionybė ir Europa" buvo vienas iš "septynių prancūziškų dienų" (balandžio 20-26 d.d.) renginių. Klausime, ką Kat. Bendrija galėtų pasiūlyti XXI šimtmečio Europai, nuncijus įžiūrėjo, kad trys didžiosios krikščionybės srovės – katalikybė, protestantizmas ir stačiatikybė – turėtų pagilinti Europos idėją. Jis taipgi atkreipė dėmesį, kad šiandieninės idėjos dažnai prieštarauja krikščioniškai sampratai, nubrėžė skirtumą tarp asmens ir individo, sakė, kad politika ir ekonomika neturi užgožti žmogiškos asmens vertės, kad marksizmas buvo antropologinė katastrofa, kad Baltijos kraštams, einantiems į Europą, yra būtina moralinė ir pilietinė veikla, išsivadavimas iš marksistinės vizijos.

Nekaltai Pradėtosios Švč. Mergelės Marijos vardinėjų seserų kongregacija balandžio 20-28 d.d. Kaune įvykusioje Lietuvos

provincijos kapituloje priėmė atnaujintą vienuolijos konstituciją ir išrinko vyriausiąją vienuolijos vadovę – ses. Albiną Pajarskaitę, Lietuvos provincijos vyresniąją – ses. Danutę Sabonitūtę. Išrinkta vyriausioji taryba jungs Lietuvos ir Šiaurės Amerikos provincijas. Pastarajai vadovauti šiuo metu išrinkta ses. Paulė Savickaitė, pakėitusi ses. Ignę Marijošitūtę. Kapituloje svarstyta, kaip reikėtų geriau derinti maldą ir darbus. Veiklos sritis labai plati ir šakota, seselės eina ten, kur labiausiai reikia pasiaukojančio tarnavimo.

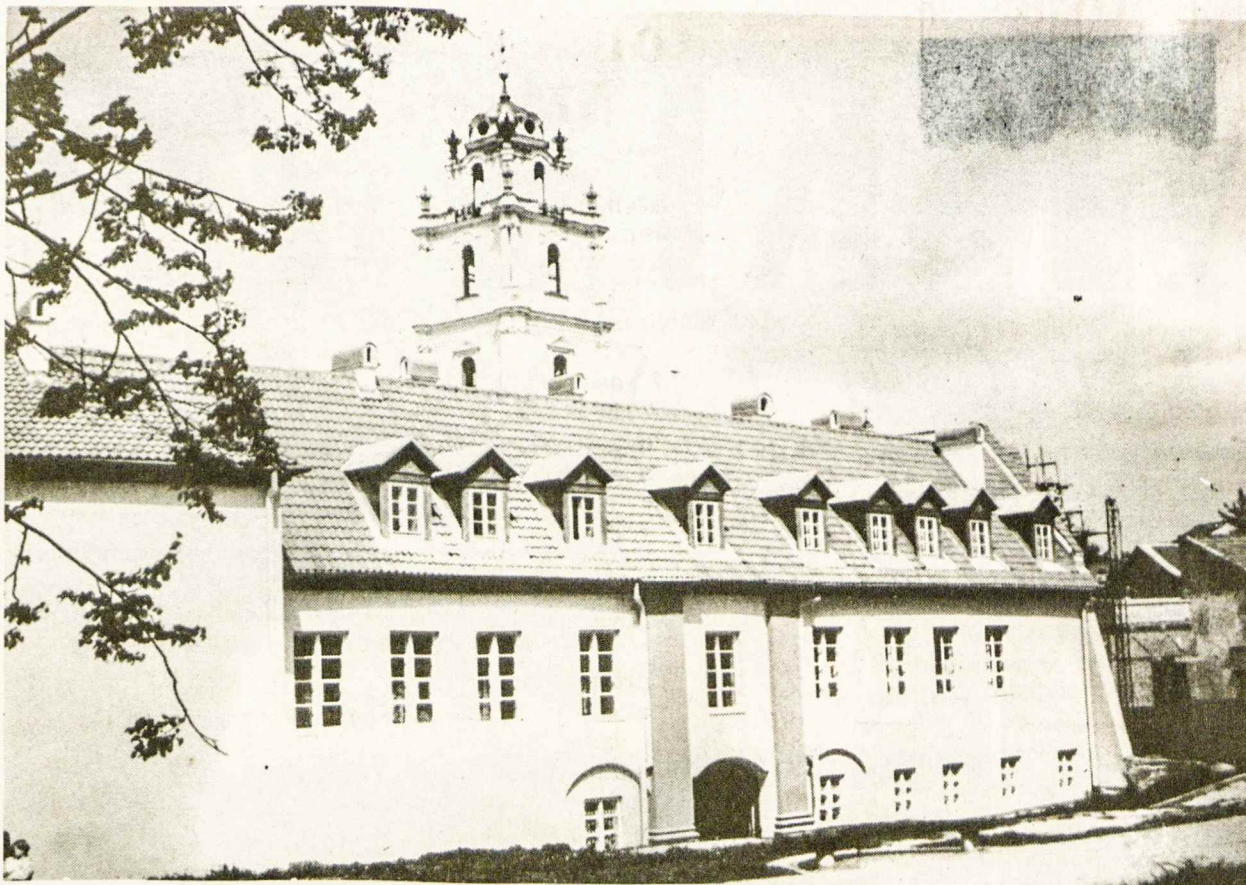
Lenkijos Liublino kunigų seminarijos vadovybė ir 50 klierikų gegužės 2 d. lankėsi Marijampolėje. Šv. Arkangelo Mykolo protoketroje Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis, MIC, drauge su svečiais kunigais aukėjo Mišias ir pasakė pamokslą. Pabrėžė, kad nuo kunigų uolumo ar apsilieidimo priklauso Kristaus patikėtų malonių dalinimas. Sielų priešas nuolat darbuojasi, naudodamas įvairias modernių ryšių priemones. Ypač žalojamas jaunimas. Vyskupas kvietė įsijauti į Pal. arkivyskupo Jurgio Matulaičio mintis, tinkančias mūsų laikams, padėkoti Lenkijos marjonams už du lenkų kunigus, kurie pavyzdinčiai darbuojasi Marijampolėje.

"Kylanti saulė" – tai teologinio ugdymo programa, pagal kurią balandžio 22 – gegužės 11 d.d. Vilniuje, Panevėžyje ir Kaune vyko JAV vyskupų konferencijos finansuoti kursai Lietuvos vienuolėms. Vadovavo ses. B. Valuckaitė, priklausanti Dievo Motinos seserų kongregacijai, ir kitos nelietuvišės seselės. Nagrinėti vadovavimo, tarpusavio bendravimo klausimai, pažvelgta į 1994 m. Vatikano dokumentą apie brolišką gyvenimą bendruomenėje, aptarti rekolektyvių tipai, apibūdintas maldos gyvenimas. Ses. P. Kolaitė iš Čikagos kalbėjo apie vienuolinius įžadus. Kai kurios vienuolės šiuos kursus pavadino geriausiomis rekolekcijomis.

Rytų ir Vidurio Europos vyskupų konferencijų tarybos (CC EE) susirinkimas įvyko Varšuvoje balandžio 29-30 d.d. Dalyvavo apie 70 vyskupų iš Lenkijos, Čekijos, Slovakijos, Ukrainos, Gudijos, Lietuvos, Latvijos ir Rusijos. Lietuvai atstovavo Vilniaus arkivyskupas A. J. Bačkis, analizavęs konferencijos temą sociologiniu požiūriu. Pasak Lenkijos primo kardinolo J. Glempo, pokomunistinės šalims reikalingas Kat. Bendrijos balsas kaip dvasinė jėga. Tas šalis vienija Romos ir Bizantijos tradicijų sąlyčio taškai – tai patirties turtas. CCEE pirmi ninko Čekijos kardinolo M. Viko nuomone, atkurti Kat. Bendriją nebus lengva ir to nepavyks padaryti per trumpą laiką. Vyskupai atkreipė dėmesį į Rytų Europoje plintantį norą išstumti tikėjimą į privatų gyvenimą. Būtina ieškoti naujų evangelizacijos būdų.

Naujojo Testamento laida 15 000 egz. tiražu pasirodė Latvijoje. Austrų duomenimis, žlugus sovietinei priespaudai Latvijoje labai padidėjo krikštų skaičius. 1982 m. pakrikštyta 7000 asmenų, 1992 m. – daugiau kaip 30 000.

Estijoje bus dvi Stačiatikių Bendrijos – estiški kalbantys tikintieji priklausys Konstantinopolui, rusakalbiai – Maskvai. Toks nutarimas padarytas po kurį laiką trukusio nesutarimo. Estijoje lankysis Maskvos ir Konstantinopolio patriarchatų delegacijos, susitiks su krašto vyriausybės ir parapijų atstovais. Mažoje valstybėje toks susiskaldymas nėra įprastas, bet įmanomas.



Namai Šv. Jono ir Pilies gatvių sankirtoje. Nors ekonominė padėtis ir labai sunki, Vilniaus senamiestis toliau restauruojamas. (Už namų – Šv. Jono šventovės varpinė) Nuotr. Alf. Laučkos

Domėjimasis Baltijos erdve didėja

Vakariečių spauda seka įvykius, skelbia nuomones

KAZYS BARONAS, Vokietija

Vilniškis "Lietuvos aidas" straipsnyje "Amerikos ambasadoriai siūlo grįžti Rusijon" gegužės 8 d. rašė: "JAV ambasadoriai visose trijose Baltijos valstybėse perspėja, kad Lietuva, Latvija ir Estija susiduria su sunkumais vykdydamos reformas, nes ilgą laiką buvo izoliuotos Sovietų Sąjungos režimo. Jie teigia, kad visoms trimis šalims reikia draugiškesnių ir stipresnių ryšių su Rusija, siekiant narystės Europos organizacijose".

Ant istorinės briaunos

Visai kitom akim į Baltijos erdvę žiūri JAV ambasadorius Suomijoje Derek N. Shearer. Savo straipsnyje Frankfurte leidžiamame angliškame dienraštyje "International Herald Tribune" gegužės 22 d. jis rašė, kad baltiečiai stovi ant istorinės atnaujinimo briaunos. Anksčiau Suomija, Švedija, Danija, Norvegija su Airija ir Anglija, JAV užsienio reikalų ministerijoje sudarė atskirą departamentą. Šiandien JAV užsienio reikalų ministerija turi naują raštinę, jungiančią šiaurinius kraštus su Baltijos valstybėmis.

Kokią reikšmę turi ši nauja Baltijos ekonominė erdvė? Ambasadorius, žiūrėdamas pro langą, mato plaukiojančius laivus tarp Stockholmo ir Talino, St. Peterburgo ir Vokietijos Travenmiunde. Visi tie laivai turi seną tradiciją, nes iš tikrųjų sąjunga "Hanza" buvo pirmoji europinė sąjunga. JAV pasiuntinys rašo, kad "Hanza" turėjo tik taikius prekybinius tikslus (kaip su latvių ir estų germanizacija? K.B.), užmezgdama taip pat tarpurių ekonominis ryšius su Norvegija ir Švedija.

Milžiniškas yra Baltijos erdvės ekonominis pajėgumas. Jos rinka jungia beveik 100 milj. gyventojų. Tiesa, dalis to pajėgumo yra neįgyvendinama, nes gana skeptiškai žiūrima į Rusijos ateitį, nors tikrovėje Rusijos ir Suomijos prekybiniai ryšiai duoda gražių pasekmių. Aktyvumą rodo ir JAV, ypač St. Peterburgo rajone. Autorius išvardino įvairias bendroves (Otis, Gillette, Coca-Cola), kurios sudarė "joint venture" su Rusija bei St. Peterburgu.

Laisvoji prekyba plečiasi

Neužmiršti yra ir Baltijos kraštai. JAV remia jų įsijungimą į Europos sąjungą. Tai pareikalaus kiek laiko, tačiau jau dabar Estija, Latvija ir Lietuva supažindinamos su laisvos rinkos prekyba, steigiamos privačios institucijos, Švedijos ekonomikos mokykla bendradarbiauja su Latvija, atidarydama Rygoje prekybos mokyklą. Mokslas vyksta anglų kalba, o viskas finansiškai yra remiama Soros fondo.

Suomija yra didžiausia užsienio investuotoja Estijoje. Yra didelis "Via Baltica" projektas, kuris sujungs tris Baltijos valstybes. Suomijos naftos b-vė "Neste" yra viena iš šio greitkelio iniciatorių, galvodama sujungti bendras jėgas su McDonald's, steigiant prie degalinių užkandines. ("Lietuvos aidas" gegužės 10 d. pranešė, kad pirmoji McDonald's užkandinė Lietuvoje bus atidaryta gegužės mėn. 31 d. prie Vilniaus geležinkelio stoties). Neužmiršti reikia ir šiaurinio geležinkelio, sujungiant Helsinkį su St. Peterburgu ir Rusija. Bet geležinkeliai yra brangus "biznis", taigi ateities klausimas.

JAV pasiuntinio nuomone, mes dar žengiamo į po Antrojo pasaulinio karo buvusį laikotarpį, kurio pasekmės buvo šaltasis karas. Bet Vakarų Europa įsteigė naujas institucijas, Maršalo planu JAV rėmė Europos bendruomenę, buvo įkurta ŠAS (NATO), Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija. Visos jos Europai nešė gerovę, užbaigiant šaltojo karo laikotarpį. Autorius savo straipsnį baigia tokiu sakiniu: "21-mas šimtmetis gali būti taikos ir gerovės laikotarpis, kartu su šiaurine Europa bei Baltijos erdve kaip pirmuoju pavyzdžiu".

A. Lileikis pirmame puslapyje

Frankfurte leidžiamas angliškas dienraštis labai dažnai rašo apie Lietuvą ir kt. Baltijos valstybes. Tik keista, kad pvz. apie Aleksandro Lileikio ištremimą (jam atimta JAV pilietybė) iš JAV laikraštis atspausdino straipsnį net... pirmame psl. kaip didžiausią ir svarbiausią politinį įvykį, užrašydamas šią žinią didelėm raidėm "US condemns ex-Lithuanian". Pra-

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nelegalūs migrantai, ieškantys geresnio gyvenimo. Jiems yra įrengta laikina stovykla Pabradėje, o netrukus Rukloje bus įsteigtas pirmasis Lietuvoje pabėgėlių priėmimo centras. Dėl politinio prieglobsčio Lietuvoje dar nėra priimta įstatymų ar nustatyta garantijų.

Oro linijų bendradarbiavimas

"Lietuvos aidas" (nr. 95) žiniomis, Helsinkyje balandžio mėn. pabaigoje buvo pasirašytas baigiamasis derybų protokolai dėl glaudesnio oro linijų "Lietuvos avialinijos" ir "Finnair" bendradarbiavimo. Derybos, vykusios daugiau kaip metus, baigėsi susitarimu, pagal kurį bus plėtojamas susisiekimas tarp Helsinkio ir Vilniaus, bus veikiami bendrai rinkos sudarymui, organizuojamas antžeminis aptarnavimas Vilniaus ir Helsinkio oro uostuose. Bus padedintas savaitinis skrydžių skaičius.

TS(LK) kovoja su korupcija

ELTA skelbia gegužės 22 d., kad Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) paruošė Kovos su korupcija įstatymo projektą bei reikalingus Baudžiamojo kodekso ir darbo sutarties įstatymo papildymo projektus. Šiuo įstatymu būtų įmanoma užkirsti kelią galimiems politikų, valdininkų, pareigūnų piktnaudžiavimams vykdant savo pareigas. TS(LK) skiria "korupciją" nuo "reketavimo", nes su pastaruoju galima kovoti pagal Baudžiamąjį ir baudžiamojo proceso nuostatus.

Projekto tikslas, pasak pagrindinio autoriaus, teisėjo Juliano Adomaičio, yra nustatyti tarnybinės etikos principus, kurių valdininkai turi laikytis ir būti atsakingi už jų nesilaikymą. Turės būti skelbiamos pajamos ir finansiniai interesai sprendžiant klausimus. Taip pat turėtų būti įsteigtos tarnybinės etikos komisijos valstybės institucijose bei savivaldybėse, o Teisingumo ministerijoje – Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

"Philips" gamykla Šiauliuose

Kaip praneša "Lietuvos aidas" (nr. 95), gegužės 13 d. Šiaulių miesto burmistras Alfredas Lankauskas padarė pranešimą apie savo kelionę į Olandiją, kur kartu su delegacija lankėsi "Philips" firmos būstinėje. Ši firma rūpinasi Zoknių oro uosto pertvarkymu. Buvo aptarta, kaip geriausiai bendradarbiauti Klaipėdoje ir Šiauliuose steigiant laisvasias ekonomines zonas. Sprendimas buvo padarytas, kad jei ir nebūtų įsteigta laisvoji ekonominė zona, "Philips" firma Šiauliuose statys savo gamyklą. Joje dirbtų apie 300 žmonių, gaminant pasaulio rinkai kontrolierių ir ryšių įrenginius (muitinėms, policijai, pasienio kontrolei). Susitikimai šiuo reikalu taip pat įvyko Amsterdame ir Hagėje, kur buvo kalbama apie prekybos centrų tinklo plėtojimą Lietuvoje ir jo reikalingumą Šiauliuose prie oro uosto. RSJ

• Žmonės sunyksta, kai nebeapsivelka šventadienio drabužiais (Carlyle)

A+ IZIDORIUI LUKOŠIUI mirus Lietuvoje,

brolių PETRĄ LUKOŠIŲ, jo žmoną VANDĄ ir visą jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

I. P. Zubai

H. K. Žilvyčiai

I. J. Povilauskai

F. A. Povilauskai

O. A. Jušiai

D. M. Jonikai

A+ JURGIUI MAŽULAIČIUI mirus,

jo žmoną ELENA ir gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

A. Babeckienė

M. Bernotienė

I. J. Birštonai

A. Kanapka

E. Tribunevičienė

A+ PRANUI VINDAŠIUI mirus,

seserį ZITĄ SAKALIENĘ, jos šeimą ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

D. M. Jonikai

S. J. Miškiniai

Z. Vainauskienė

A. F. Matulicz

A. Didžbalienė

M. Vaitonienė

PADĖKA A+ RAPOLAS ŠARKUS,

mūsų mylimas vyras, tėvelis, uošvis ir senelis mirė 1996 m. kovo 10 d. Paliko mus liūdesyje.

Dėkojame kunigams A. Žilinskui ir J. Staškui už maldas, tartus žodžius, apėigas kapinėse ir kun. E. Putriui už aukotas Mišias; P. Šturmui už vargonavimą, muz. D. Radtkienai už giedojimą; nuoširdus ačiū karsto nešėjams, visiems už užprašytas Mišias, gėles, pareikštas užuojautas, aukas Išganytojo parapijai, moterų draugijai, St. Ansgar liuteronų parapijos giesmynams, Širdies fondui, ponioms už pyragus ir visiems, kurie bet kokiū būdu prisidėjo palydėti velionį į amžino poilsio vietą.

Jūsų visų nuoširdumas palengvina mūsų liūdesį –

žmona Lydia, dukros – Silvia ir Frances, žentai Vytautas ir Bohdan, vaikaičiai – Andree, Kathryn, Jūra ir Petriukas

A+ EDVARDUI BUTKUI iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną JADVYGĄ, dukrą ANGELE, sūnus – EDMUNDĄ ir ANDRIŲ bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

V. E. Baleišos

B. P. Sapliai

B. Končienė

Vl. R. Stabačinskai

P. Siminkevičius

St. E. Kuzmickai

G. Budreckienė

L. Kirkilis

A. Siminkevičienė

V. Skuakauskas

V. Dunderienė

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

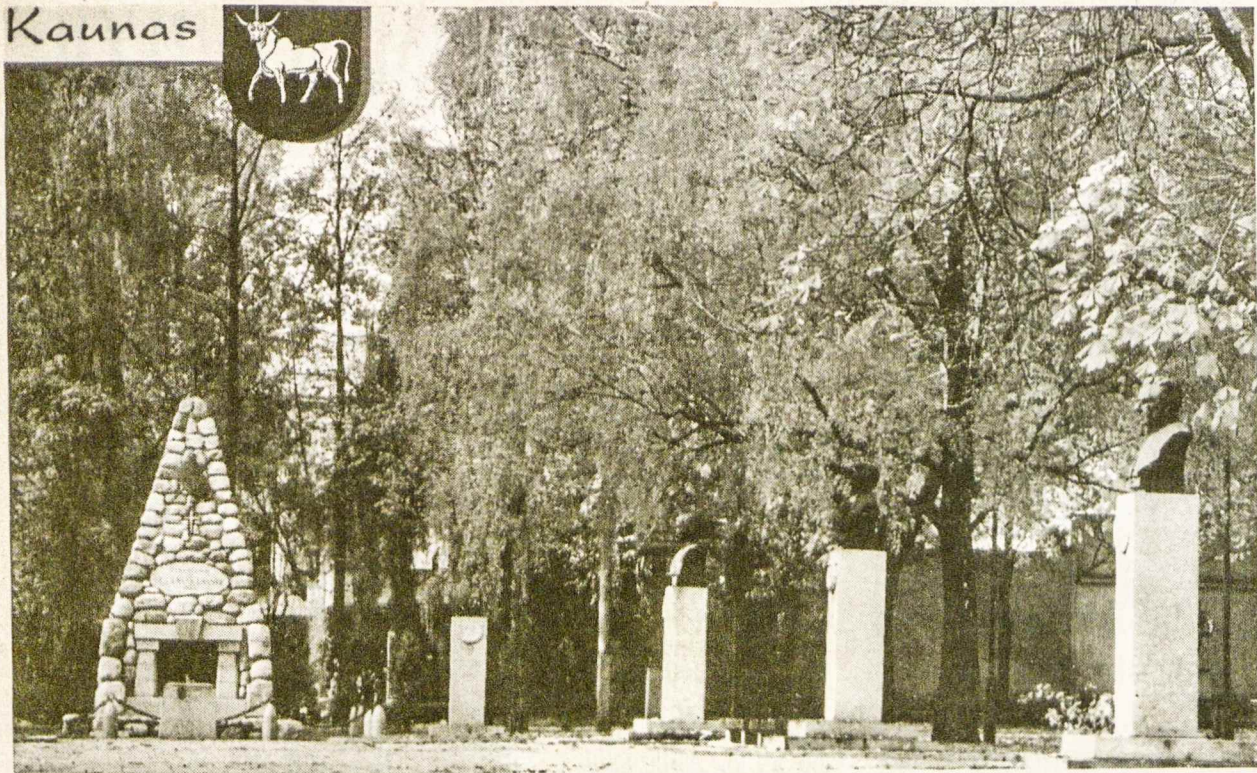
1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neužštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).



Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelis. Šiame straipsnyje minima kavinė „Liepaitė“ yra apie 20-30 metrų nuo paminklo Nežinomam kariui už medžių dešinėje pusėje

Nuotr. R. Penkauskio

Karo muziejui reikia pagarbios aplinkos

Atkūrus Lietuvos karo muziejų Kaune, daug kas atnaujinta, bet reikia dar tinkamesnės aplinkos

JUOZAS GRUŠYS.

Lietuvos knygnešio draugijos
Kauno skyriaus pirmininkas

Vytauto Didžiojo Karo muziejus Kaune – ne vien miesto, ne tik Lietuvos gyventojų garbė ir pasidžiavimas, bet ir visame pasaulyje pasklidusių lietuvių romuva.

Muziejuje buvo sukaupias ir dabar vėl kaupiamas didžiulis, neįkainojamai brangus mūsų tautos, tėvynės, valstybės praeities istorinis turtas – mūsų laisvės, nepriklausomybės ir kovų už jas relikvijos. Jos čia renkamos, saugomos nuo pat muziejaus įsteigimo 1921 m.

Ne viską, ką planavo muziejaus vadovas gen. Vl. Nagevičius-Nagius su kitais šio muziejaus kūrėjais entuziastais, spėta padaryti. Tarp kitų projektų liko neužbaigtas ir knygnešių kampelio ansamblis. Iki raudonųjų ir rudųjų okupantų antplūdžio nespėta pastatyti skulptoriaus P. Rimšos sukurta skulptūra „Lietuvos mokykla“, nepastatytas knygnešių muziejus.

Skulptūrą ištiko ypatingas likimas. Mat vokiečiams reikėjo metalo karinei pramonei – jie pasikėsino į Laisvės paminklą ir Laisvės varpą, su jį muziejui dovanojusiu Amerikos lietuvių įrašą: „O skambink per amžius vaikams Lietuvos, kad laisvės nevertas, kas negina jos“. Paminklo autorius P. Rimša ryžosi už tuos du paminklus paaukoti jau užbaigtą, bet nespėta pastatyti „Lietuvos mokyklą“ paminklą. Vokiečiai pasitenkino tuo mainu.

Vietoje numatyto knygnešio muziejaus pastato bolševikai, nusavinę Karo muziejaus sodelį, vadovaudamiesi cariška nutautinimo patirtimi ir rusiška tradicija čia įsteigė kavinę – „Liepaitę“.

Suprantama, okupantų užmačioms mūsų Karo muziejus buvo didžiulė kliūtis, todėl jie palaipsniui, bet intensyviai naikino viską, kas lietuviams priminė garbingą, kilnią tėvynės praeitį. Nuo 1945 iki 1951 m. Karo muziejaus sodelyje buvo sunaikinti visi Lietuvos patriarchy, kovotojų už laisvę, švietieji paminklai – biustai. Be pėdsakų išnyko didingi Laisvės ir Nežinomojo kareivio paminklai, koplytstulpių ansamblis. Buvo panaikintos vėliavos pakėlimo-nuleidimo apeigos, uždrausti žmonių susibūrimai, bet kokios šventės ir minėjimai.

Savaip šeimininkavo ir muziejaus viduje, jo fonduose. „Pertvarkymais“ paralyžiavo muziejaus veiklą, kad Lietuvos

žmonės kuo mažiau žinotų apie savo tėvynės praeitį.

Prasidėjęs Lietuvoje Atgimimo sąjūdis atgaivino ir Vytauto D. karo muziejaus gyvybę. Ėmė grįžti į savo vietas muziejaus pasižymėjusių darbuotojų išslapstyti kūrinių. Greitai atstatyta didingoji Laisvės statula. Sugabenus iš nepriklausomybės kovų vietų surinktus akmenis, atkurtas paminklas Nežinomajam kareiviui. Prie jo vėl plazda amžinoji ugnis. Grįžta į savo pozicijas Lietuvos patriarchy, kovotojų už laisvę ir švietieji biustai. Kauno knygnešių ainių pastangomis ir iniciatyva iš visos Lietuvos moksleivių surinktos bronzos ir vario atkurtas bei pastatytas paminklas „Lietuvos mokykla“. Tikimasi, kad neužilgo bus atkurta ir knygnešių sienelė su 100 pasižymėjusių knygnešių vardais ir pavardėmis.

Mes, pajutę pavasarišką Atgimimo dvelkimą, sukrutome gelbėti Karo muziejaus sodelį. Atkūrė vyskupo M. Valančiaus lietuviškos spaudos draudimo laikais pogrindyje įsteigtą Knygnešio draugiją, ėmėme rūpintis knygnešystės relikvijų – paminklų atstatymu, knygnešystės ir atskirų knygnešių jubiliejinių suvakacijų ir švenčių organizavimu ne tik Karo muziejuje prie Knygnešio paminklo, bet ir visoje Lietuvoje. Ėmėmės iniciatyvos grąžinti meilę ir pagarbą gimtajai kalbai, knygai, jas puoselėjusiems žmonėms, statyti jiems paminklus.

Okupacijų metais Kauno knygnešių ainiai, ieškodami atgajos savo sielai, dažnai užsukdavo į Karo muziejaus knygnešių kampelį. Įsidrasindavo ir gėlytę padėti prie paminklo knygnešiui, o kad nebūtų įtartas „nacionalizmu“ ar kitokia bolševikinei valdžiai nedovanotina ir nepakenčiama nuodėmė, neaplekdavo ir šalia palaidotos atgailaujančios poetės Salomėjos.

Atgimimo pradžioje, ėmę dažniau lankytis muziejaus knygnešio kampelyje, o ypač atskubėję čia valyti teritorijos, nuplauti nešvarumų nuo knygnešio, sėjęjo ir Salomėjos Neries paminklų prieš šventę ar renginį, visada čia rasdavome „Liepaitės“ lankytojų ir gyvūnijos mylėtojų nevalyumo pėdsakus. Iš smulkiais akmenėliais padengtų plotų ir takų tekdam nurinkti „sėmekų“ (surusintų saulėgražų) lukštus bei gausybę norūkių, cigarečių dėželių, saldainių popieriukų ir kitokių teršalų.

Mes, knygnešių ainiai, ieškodami paramos ar kviesdami į renginius Karo muziejaus sode-

lyje, miesto valdžios vyrams ir moterims primindavome, kad „Knaipaitė“ su savąja jaunimo auklėjimo patirtimi bei pasekmėmis nesiderina su aplinkos rimitimi. Primindavome, kad projektuojant Karo muziejų, šitame kampelyje buvo numatyta statyti knygnešio muziejų, skaityklą. Siūlydavome pertvarkyti „Liepaitės“ valdas, įrengti knygnešį, tautodailės kūrinių-suvėnyrų parduotuvę ar kioską, skirti kambarį Kauno knygnešių ainių draugijos vėliavai, dokumentams, jų susirinkimams. Ir atrodydavo mums, kad miesto valdžia pritaria.

Deja! Pastebėję, kad „knaipaitė“, tarsi Berlyno Reichstagas, uždengta, lyg ir apsidžiaugėme, manydami, jog miesto valdžia jau vykdo Karo muziejaus kūrėjų priesakus. Bet po ilgesnio laiko nuėmus politelinę širmą, išvydome tą pačią „Liepaitę“, tik vakarietiškai išsiūsičiusią. Kad tai įvyko, dalį kaltės reiktų prisiimti ir mums, Kauno knygnešių ainiais – nebuvome budrūs, pajutę pavojų neskambinome visais šios šventovės varpais, neišėjome piketuoti, nešaukėme visų Lietuvos žmonių, kad susijungę rankomis ir širdimis apjuostumėme Vytauto D. karo muziejų, užkirsdami kelią niekintojams. Kur žinojome, kad nesame vieniši.

Karo muziejaus atstatymas, jo veiklos atgaivinimas pradžioje rūpėjo ne vien tik kauniečiams. 1989 m. Kultūros fondo visuotiniame suvažiavime buvo svarstomas Karo muziejaus atkūrimas. Visi pritarė kavinės „Liepaitės“ patalpose įrengti knygnešio muziejų. Muziejaus bendradarbiai irgi svarstė ne kartą šį klausimą, gvildeno spaudoje.

Medžiagos knygnešio muziejui tikrai būtų apstu. Jau vien tik rezistencinio paveldo archyvas „Atmintis“ (vadovai D. Akstinas ir L. Dambrauskas) daug jos yra sukaupę. Juk knygnešystė buvo tęsiama ir okupacijų metais. Ji egzistuoja ir šian dien tik atvirkščiai – iš Lietuvos į Prūsiją, Vilniją, Gudiją, Sibirą.

Atgimimo laikotarpyje ir nepriklausomybės atkūrimo pradžioje knygnešių ainių rūpestį dėl Karo muziejaus teritorijoje bolševikų įsteigtos karčiamėlės išgirdo daugelis kauniešių. Tarp jų ir architektų sąjungos žmonės. Šį klausimą gvildeno architektai A. A. Sprindžiai (tėvas ir sūnus), premijuoti architektai L. Dringelio, A. Sprindžio (sūnau), V. Grybo ir kitų diplominių darbų projektai knygnešio muziejaus statybai, kurie dar iki šiol tebe puošia Kauno dailės instituto priesalį.

Tikiuosi, gal „išrinktieji“ (net aukščiausioje valdžioje) atkreiptų dėmesį į niekinamos šventovės gelbėjimo problemą, jeigu jų rinkėjai pareikštų nepasitenkinimą tokia „savanaušiška“ veikla, pasisakydami spaudoje ar kitokiomis priemonėmis. Sėkmė įmanoma, nes dabartinė miesto valdžia, miesto meras V. Katkevičius ir vicemeras V. V. Margevičienė mūsų širdgelį supranta ir patys yra susirūpinę dėl šios vietos niekinimo.

Statoma nauja šventovė Mažeikiuose

Prieš 91 metus, t.y. 1905.IV.29 Mažeikiuose buvo pašventinta pirmoji Šv. Pranciškaus Asyžiečio vardo šventovė. Gegužės 11 d. pirmąsias Mišias atnašavo klebonas kun. Pranciškus Meškauskas.

1960.XII.7 komunistinės valdžios ta šventovė buvo uždaryta ir paversta sandėliu, o 1984 m. vasarą galutinai nugriauta. Mažeikiuose liko vienintelė švenčiausios Jėzaus Širdies vardo šventovė, pastatyta 1936 m. Dabartiniu metu labai išaugusiam miestui antroji šventovė jau yra būtinybė.

Šiomet gegužės 12 d. naujai statomos to paties Šv. Pranciškaus Asyžiečio vardo šventovės teritorijoje virš iškilusio būsimos altoriaus pamatų buvo atnašautos pirmosios šv. Mišios po nuostabių saulėtų, atvirų dangumi. Šv. Mišias koncelebravo Telšių vyskupas Antanas Vaičius, generalvikaras prel. Juozas Gedgaudas, prof. prel. Tadas Poška, Mažeikių dekanas Vieksnių klebonas Vincentas Gauronskis, Palangos vice-dekanas Vytautas Petrauskas, Mažeikių Šv. Jėzaus Širdies šventovės klebonas vice-dekanas Juozas Vaičius. Kartu iškilmėse dalyvavo Telšių kunigų seminarijos prokuratorius Bronislovas Latakas, Mažeikių vikaras kun. Mykolas Petrauskas ir kun. Petras Tveirijonas.

Šioje šventėje dalyvavo Mažeikių Sąjūdžio atstovas, Tėvynės sąjunga (LK), krikščionys demokratai, politikalniai, tremtiniai, šauliai, ateitininkai, blaivybės brolijos atstovai, skautai ir labai daug žmonių. Spalvingos vėliavos, tarsi sustojusios garbės sargyboje altoriaus šone, teikė puošnų šventinį didingumą.

Šv. Mišių pradžioje, po žodžio liturgijos, vice-dekanas kun. Juozas Vaičius perskaitė naujai statomos Šv. Pranciškaus Asyžiečio

šventovės aktą, kuris buvo įdėtas pašventintoj kapsulėje į altoriaus kartinį akmenį. Vyskupas, pats savo ranka, storu cemento sluoksniu užbetonavo ją. Mūrijimo darbus užbaigė vice-dekanas kun. Juozas Vaičius.

Per Šv. Mišias giedojo Šv. Jėzaus Širdies šventovės choras, vargonuojant Antanui Nuobarai elektriniais vargonais. Talkino Mažeikių kultūros namų „Draugystės“ choras, vadovaujamas Ričardo Grušo. Šv. Mišių pabaigoje vyskupas Antanas Vaičius pasakė prasmingą, pritaikytą pamokslą.

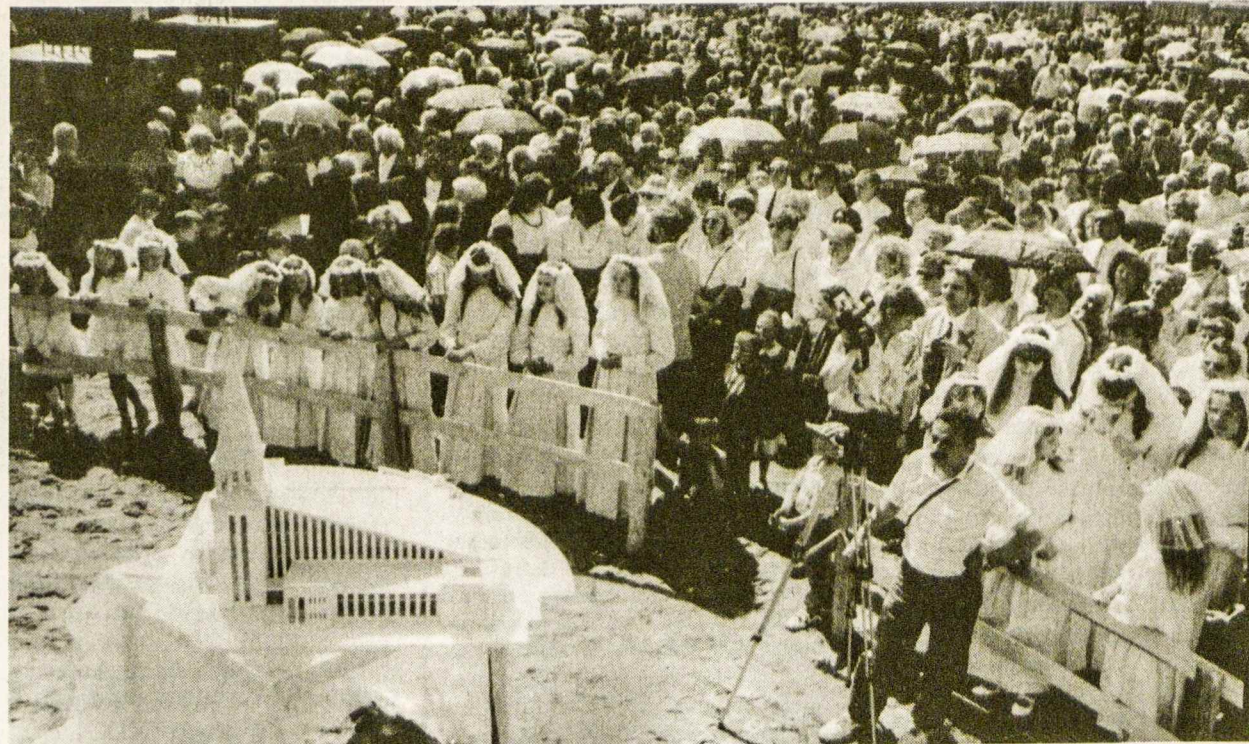
Savo kalboje rajono meras Sigitas Kaktys pasidžiaugė, kad šventovės statybos darbai jau pajudėjo, tik apgailestavo, kad su lėšomis nepaprastai sunku. Savi valdybės tuščios rankos, nes aukščiausioji valdžia labai šykšti. Trumpai pasisakė architektai – šios šventovės projekto autorius Remigijus Kazlauskas ir Henrikas Štaudė.

Pagrindinio statybos subrangovo „EKAMA“ direktorius Edvardas Kutkauskas kaip statybos simbolį vyskupui Antanui Vaičiui įteikė baltą šalną ir prie lentos pritvirtintus kai kuriuos statybinių įrankius. Vyskupas, nieko nelaikdamas, pasipuošė naujuoju šalnu... Sugiedota „Ilgiausių metų“.

Vyskupą sveikino jaunimas, choras, krikščionys demokratai, o šio straipsnio autorė perskaitė savo kūrinių „Akmens grūdėlis“.

Klebonas kun. Juozas Vaičius labai nuoširdžiai dėkojo visiems aukojantiems, prašė ir toliau remti šį labai svarbų Dievo namų statybos reikalą. Sugiedotas Tautos himnas. Po pietų buvo sudaryta šventovės statybos komiteto taryba iš septynių asmenų.

Sofija Šviesaitė, iniciatyvinės grupės narė



Šv. Pranciškaus Asyžiečio vardo naujosios šventovės Mažeikiuose maketas. Vyr. architektas HENRIKAS KAZLAUSKAS su kryželiu kairiaje švarko atlatpe – į dešinę pusę prie lietsargio

Nuotr. J. Strazdausko

Japonai domisi Lietuva

BURTON FRIERSON, Vilnius

Po pokalbių su min. pirm. Mindaugu Stankevičium ir jo kabineto nariais, „Nomura Securities Company Ltd.“ atstovai teigiamai atsiliepia apie tolimąsias bendravimą. Bet norint sudominti užsienio investitorius, reikia privatizuoti didelių objektus.

Pasak energetikos ministro Sauliaus Kuto, vyriausybė tikisi, kad „Nomura“ padės finansuoti naujas elektros transmisijos linijas ir ras reikalingą kapitalą Mažeikių rafinerijai atnaujinti.

„Nomura“ jau seniai reikiama baltiečių kraštuose. 1995 m. gruodžio mėn. padėjo Lietuvai parduoti \$60 milijonų vertės paskolos laktų ir buvo vienintelis patarėjas bei tarpininkas Vilniaus bankui parduodant \$4 mil. vertės akcijų tarptautinėje rinkoje. Banko valdybos vicepirmininkas Raimundas Kutra tikisi, kad „Nomura“ padės parduoti dar \$14 mil. vertės akcijų ir banko akcinis kapitalas iš \$11 mil. pakils iki \$25 mil. Tam reikės akcininkų sutikimo, kurį R. Kutra tikisi gauti.

„Nomura“ direktorius Daniel Jackson sako, kad Lietuvos paskolos laktai Europoje, Amerikoje ir Japonijoje buvo

sutikti su „dideliu domesiu“. „Buvo labai svarbu sukurti palankų Lietuvos įvaizdį“, sako Jackson. Tarptautiniai investitoriai atidžiai sekė bankų krizę. Esą Lietuvos vyriausybė parodė „tvirtą ranką“.

Jackson sako, kad „Nomura“ domina energetika, transportas ir komunikacijos, nes šios sritys pakankamai patrauklios užsienio investitoriams. „Tai elementai, kuriais remiasi visa ekonomija“, „Nomuros“ atstovai aiškiai nepasisako, kaip jie numato veikti, bet pabrėžia, kad priklausys nuo vyriausybės ir parlamento, kaip jie nuspręs



Palendrės šventovė

Nuotr. H. Paulausko

Žemaičių laikraštis ir veikla

Gražia veikla Lietuvoje pasižymi Žemaičių draugija, 1996 m. sausio 6 d. Telšiuose įvyksiančiame suvažiavime nusibrėžusi aiškias organizacines-kultūrines darbo gaires (dr-jos pirmininkas – Stanislovas Kasparavičius).

Draugija turi keletą skyrių. Vienas didžiausių – Vilniuje. Čia gyvena ir dirba šauni skrybių veikėja Danutė Mukienė. Ji prieš 5 metus pradėjo leisti bei redaguoti pirmąjį po karo žemaitišką laikraštį „A mon sa-

kaa?“, kuris neseniai „pavirto“ spalvotu, iliustruotu žurnalu „Žemaičių žemė“. Danutė tapo jo vyr. redaktore... Gegužės 14 d. į Vilniaus mokytojų namus buvo susirinkęs didelis būrys žemaičių – pasitarti, pasiklausti poetų, prozininkų kūrybos, pasilinksinti.

Su Danute Mukiene ir dar keliais vilniškiais žemaičiais literatai neseniai teko dalyvauti dviejuose prasminguose renginiuose. Gegužės 17 d. Skuodo rajono Lenkimų parapijoje po šv. Mišių buvo paminėtos mokslininko, kultūrininko, kunigo Jurgio Pabrėžos 225-osios gimimo metinės (g. 1771. – m. 1849). Jo gimtinėje Večiuose (čia dabar – plynas laukas) buvo pašventintas gražus koplytstulpis, kurį sukūrė Petras (tėvas) ir Liudas Brazauskai... Įspūdingą pamokslą pasakė Lenkimų klebonas kun. Stanislovas Anužis. Įvairiapusė, tauri J. Pabrėžos asmenybė atsiskleidė vilniškės biologės dr. Živilės Lazdauskaitės pranešime.

Lenkimų seniūnė Danutė Domarkienė, kalbėdama retoriskai, kreipėsi: „Jeigu Tu, didysis Žmogau, mus dabar girdi, tai visų savo gentainių vardu noriu atsipašyti, kad tiek daug metų mes Tavęs tinkamai neprisiiminėme!“

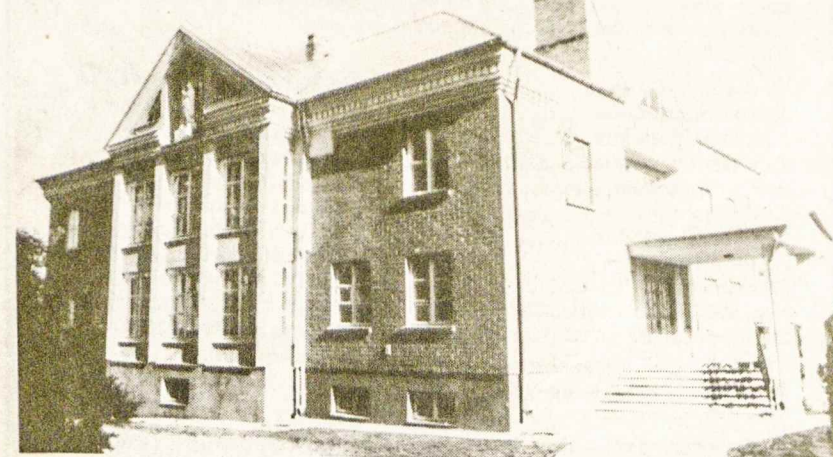
Žodį tarė skulptorius Petras Brazauskas. Prieš pat iškilmes gimusių eilėraščių, skirtų Jurgui Pabrėžai, padėklamavo rašėniskis literatas Steponas Miltenis... Skambėjo Lietuvos himnas, buvo sugiedota „Marija, Marija“.

Iš Večių visi – ir svečiai literatai, ir lenkimiškiai bei skaudiškiai – nukako į Simono Daukanto tėviškę. Čia jaukiame kiemelyje, šalia klėtėlės-muziejaus, įvyko antrasis poetas „Kalvų pavasarėlis“. Po Žemaičių himno (atliko Lenkimų mišrus choras) ir St. Kasparavičiaus kalbos Danutė Mukienė paskelbė naująją laureatę – Teklę Džervienę, eilėraščius rašančią ir žemaitiškai, ir „aukštaitiškai“. Ji šiemet išleido svarią poezijos knygą „Liepa už slenkščio“. Priminsiu, jog pernai „Kalvų pavasarėlio“ laureatu tapo čikagiskis Apolinaras Bagdonas.

Šventėje dalyvavo daug poetų, visus net išvardinti sunku, priminsiu tik kai kuriuos: Stasys Jonauskas, Vaclovas Ruika, Meilė Kudrauskaitė, Vacys Reimeris, Justinas Kubilius, Valė Miltenienė, Steponas Miltenis, Edmundas Untulis, Paulina Žemgulytė... Renginį pajavairino Telšių Žemaitės teatro artistai, parodė montažą „Žemaitiu žuode paukšteles čiolb“.

Alfredas Gušėjus

• Kai nežinai į kokią uostą plaukti, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).



Naujoji Rokiškio klebonija

Nuotr. H. Paulausko



LAISVOJE TĖVYNĖJE

"LINŲ AUDINIAT"

PRISIMINTA BŪTENO ŽŪTIS

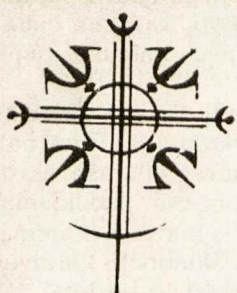
Akcinė bendrovė "Linų audiniai", įsikūrusi Plungėje, didina dirbančiųjų skaičių ir gamybos apimtį. Glaudžių kaime vėl pradėjo veikti neaustinių medžiagų skyriaus audimo ir verpimo baras. Užsakyti vis gausėja.

KARIUOMENĖS TRAGEDIJA

Gegužės 9 d. Vilniaus kariuomenės buvo sutikta Lietuvos kariuomenės tragedijai skirta knyga "Klasta ir smurtas", išleista "Kardo" leidyklos. Ją sudarė ir redagavo atsargos kpt. Antanas Martinionis, žurnalo "Kardas" redaktorius, talkinamas istoriko Gintauto Surgailio, taip pat turinio kapitono laipsnį. Jis yra parašęs šios knygos įvadą apie Lietuvos kariuomenę nuo 1918 m. iki 1940 m. birželio 15 d. Pasak jo, tai yra tik pradžia šio istorinio leidinio, kuriame lėšų yra paskyrusi Lietuvos vyriausybė. Ltn. Vytautas Voveris, supažindinamas "Lietuvos aidas" skaitytojus su "Klastos ir smurto" sutiktuviomis, rašo: "Pristatymo metu prisiminta ir šiandien. Žurnalistas dim. kpt. Rimgaudas Tirišis atkreipė dėmesį į sudėtingą padėtį Lietuvos kariuomenėje, tautinės savimonės ir patriotizmo stoką, didėjančią svetintaučių karininkų ir liktinių skaičių. 'Minties' leidyklos redaktorius Antanas Kubilius sakė, jog įvairių deklatyvų ir meilės romanų išleidžiama gausybė, o karinės tematikos knygų tik viena kita. Jeigu kariai nepažins savo kariuomenės istorijos, bus akli kaip kačiukai. Todėl šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas Lietuvos karys".

VIETINĖ RINKTINĖ

Rūta Peršonytė "Lietuvos aidas" š. m. gegužės 21 d. laidoje paskelbė pranešimą "Pagerbti nužudyti Vietinės rinktinės kariai". Šio dienraščio skaitytojams ji rašo: "Vakar Vilniuje, Panerių memorialo, buvo pagerbti 1944 m. gegužės 17-21 d. vokiečių žauriai nužudyti 84 Lietuvos savanoriai – Vietinės rinktinės kariai. Minėjimą surengė motorizuota pėstininkų brigada 'Geležinis vilkas'. Sovietiniais metais daug kas manė, kad Panerių memorialo palaidoti vien tik vokiečių sušaudyti žydai. Tačiau iš 100.000 Paneriuose nužudytųjų – 30.000 ne žydų tautybės žmonės, tarp jų kunigai, kareiviai, kultūros veikėjai. Vakar prie memorialo žuvusiems savanoriams gėlių padėjo Savanoriškos krašto apsaugos tarnybos vyrai. Dalyvavo 'Geležinio vilko' garbės sargybos orkestras, cilių paskaitė aktorius Tomas Vaišeta".



"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Partizaninė kovoj prieš keturiasdešimt penkerius metus žuvo žurnalistas Julijonas Būtėnas (1915-1951), dirbęs "Ryte", "Dvi- dešimtajame amžiuje", karo metais – "I laisvę" ir "Ateityje". Velionis taipgi dalyvavo rezistencinėje veikloje, vokiečių buvo kalintas Salaspilyje, ten patekęs su Lietuvos vietinės rinktinės vado gen. P. Plechavičiaus štabu, kaip jo adjutantas. Karo pabaigoje buvo išlaisvintas Vokietijoje. Lietu- von partizaninei kovai J. Būtėnas grįžo lėktuvu su J. Kukausku ir parašutais nusileido 1951 m. balandžio 15 d. Kazlų Rūdos miškuose. Gegužės 21 d. enkavedistų buvo apsuptas Rudšilių miško bunkeryje ir žuvo kartu su Petru Jurksaičiu. Atrodo, juos išvadė kartu su J. Būtėnu grįžęs J. Kukauskas. Spėjama, kad jis buvo dvigubas agentas, dirbęs ir sovietams.

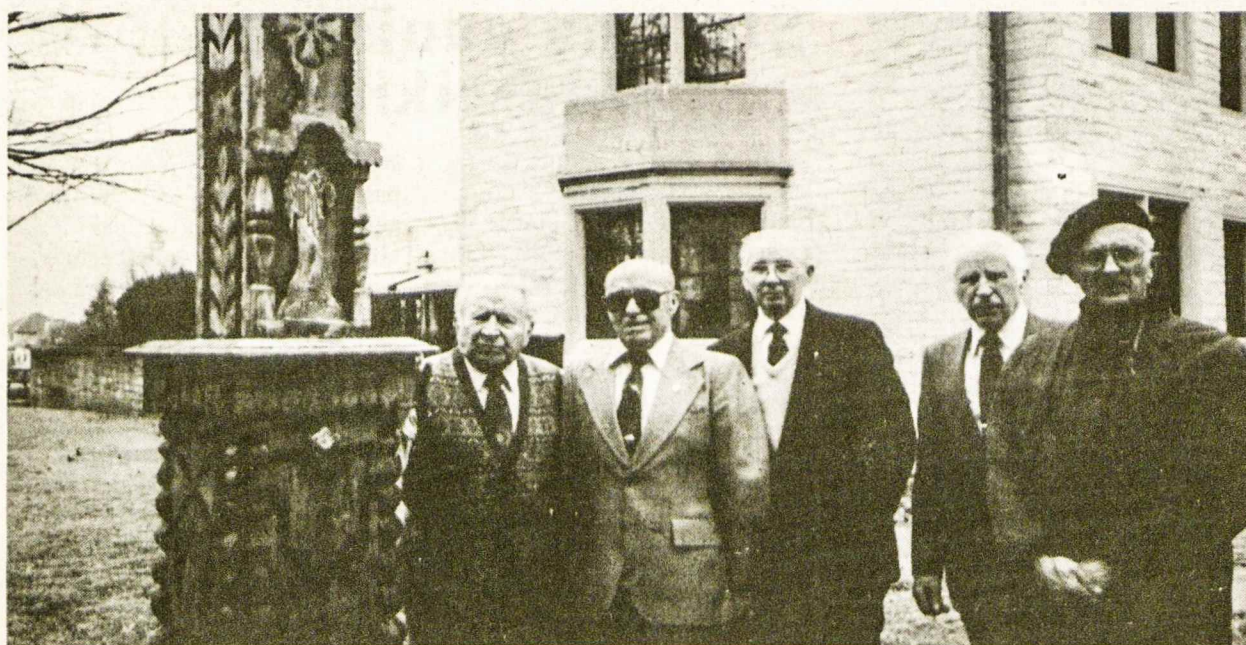
ATEITININKAS IR JŲ VADAS

Julijono Būtėno prisiminimą ir pagerbtus žūties keturiasdešimtmekčio proga surengė Zanavykų draugija, žurnalistas ir Panevėžio ateitininkai. Mat jam mokslo metais teko reikštingai ateitininkų veikloje ir netgi jiems vadovauti. Žygio dalyviai įsijungė į Mišias Grūžių šventovėje. Ten buvo pašventintas brolių Bernardo ir Vinco Aleknavičių išdrožtas kryžius, pradėtas nešti aukštaitišio Julijono Būtėno ir zanavyko Petro Jurksaičio žūties vieton, kuri yra Šakių rajono Lekėčių kaime. Atrodo, jį dabar lankytojas rados ten nuneštas ir pastatytas lie- tuviškas kryžius, pagamintas brolių Bernardo ir Vinco Aleknavičių. Žygio dalyviai Grūžiuose ap- lankė Julijono Būtėno tėvų kapą, gimtinę Dovydų kaime, Linkuvos gimnaziją. Vakarop visi atvyko Panevėžin ir susirinko Julijono Būtėno atminimo valandai jo bro- liu žymaus kalbininko Jono Bū- tėno sodyboje prie Nevėžio. Ten buvo pašventintas paminklas "Žu- vusiems ir išėjusiems negrįžti".

TARĖSI BUVUSIEJI ĮKAITAI

Kaune buvo susitikę keturiasdešimt šeši Lietuvos įkaitai, suimti jį okupavusių vokiečių 1943 m. kovo 16-17 d.d. ir įka- linti Štuthof koncentracijos sto- vykloje. Ten žuvusiems ar jau da- bar mirusiems, atrodo, atstovavo susitikimui įsijungę jų artimieji bei giminės. Inicijatyvą įkaimis skirto paminklo komitetai sudarė pirm. Regina Bendoraitienė, išd. Laura Janušauskienė ir narys Al- fonsas Lipnickas. Susitikimo da- lyviai susipažino su skulptoriaus Vytauto Martišiaus paminklo projektu, laimėjusiu pirmąją konkurso premiją 1993 m. bir- želio 12 d. Sudarytas komitetas rūpinsis, kad paminklas keturias- dešimt šešiams Lietuvos įkaitams, kalintiems Štuthof kon- centracijos stovykloje, būtų pa- statytas Kaune, Vytauto pros- pekte prie Kauno kultūros rūmų, kurių siena dabar paženklinta nedidele atminimo lenta. Pagal skulptoriaus V. Martišiaus pro- jektą pastatyta stela ten pakeis nedidelę atminimo lentą. Stela skulptūroje yra vadinama memo- rialinio paminklo vertikali deko- ratyvinė plokštė su pavardėmis arba dekoratyvinis stulpas, taip pat turintis pavardes. Taip bus įamžintas keturiasdešimt šešių Štuthofan 1943 m. kovo 16 d. įkaitais išvežtų Lietuvos in- teligenti atminimas.

V. Kst.



Prie lietuvių ateitininkų namo Lemonte šalia Čikagos. Iš kairės: A. Paskočimas, A. Laurinaitis, J. Alenskas, Alf. Pargauskas, kun. K. J. Ambrasas, SJ. Šiuose namuose gyvena ir prel. J. Prunskis

Delhi, Ontario

PADĖKA

Mirus mano broliui JONUI, už pareikštas užuojautos žodžius, lai- skais bei spaudoje visiems nuo- širdžiai dėkoju.

Labai ačiū P. S. Augaičiams, K. A. Ratavičiams ir p. Klemkieni, ta proga paaukojusiems Tėvynės sąjungai – seimo rinkimų vajui pa- remti.

Benediktas Stankus ir šeima

Hamilton, Ontario

HAMILTONO ATEITININKAI

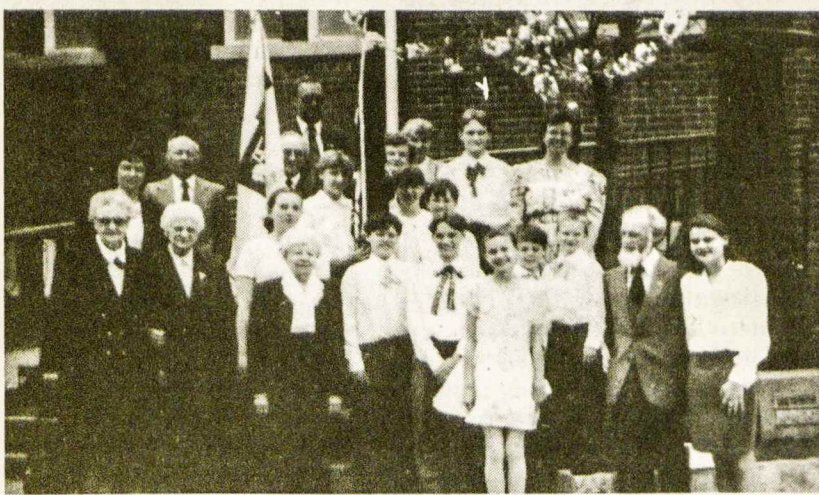
užbaigė veiklos metus gegužės 19 d. iškilmingomis Mišiomis ir pusr- yčiais. Jaunučiai, jaunieji ir mokslei- viai labai uoliai lankė susirinkimus kas dvi savaites. Jie užbaigė metus iškilėmis į Hamiltono apylinkės muziejus.

Dėkojame visiems, kurie pris- jungė prie mūsų veiklos šiais me- tais. Didelis ačiū už visą pagalbą suruošiant Rudens bazarą. Ačiū vi- siems, kurie parėmė ateitininkų su- ruošto maisto rinkliavą, Toronto ateitininkų kuopai už pakvietimą prisijungti ir dalyvauti Kūčiose. Dė- kojam vaikų tėveliams, kurie nepa- bijojo ir prisijungė prie vaikų su- ruošto "Užgavėnių baliuko". Dėko- jame visiems, kurie finansiniai pa- rėmė mūsų veiklos metus. Ypatin- gai didelis ačiū "Talkos" kredito kooperatyvui už dosnią paramą. Linkime visiems linksmos ir saugios vasaros! Iki pasimatymo rudenį, kai vėl prasidės veikla. Garbė Kristui! lg

HAMILTONO AUŠROS VA- R- TŲ parapijos klebonas J. Liauba, OFM, išvyko atostogų į Lietuvą. Parapijoje jį pavaduoja kun. L. Ja- nuška, OFM, iš Toronto.

PARAPIJOS CHORAS va- saros atostogas pradės po sibirinių trėmimų minėjimo, 1996 m. bir- želio 16 d.

GIEDRAIČIO MEDŽIOTOJŲ -MEŠKERIOTOJŲ KLUBO narių metinis susirinkimas įvyko birželio 2 d. šaudyklos patalpose. Praneši- mus padarė klubo valdybos nariai. Pirm. J. Stankus dėkojo dirbusiems klubo veikloje ir sodybos aplinkos tvarkyme. Dėka pasiaukojusių as- menų klubo nuosavybė gražėja kas- met. Pastato vidus ir išorinių puo- šimų rūpinasi E. Bajoraitienė, R. Pakalniškienė, E. Apanavičius, V.



Hamiltono ateitininkai veiklos metų užbaigime 1996 m. gegužės 19 d.

Gelžinis, R. Giedraitis, W. Solow ir kt. Klubo valdybos dvejų metų ka- dencija baigėsi. Buvo išrinkta nau- ja: pirmininku perrinktas J. Stan- kus, vicepirm. A. Jusys, išd.-sekr. A. Povilauskas, šaudymo vadovas Vyta. Vilas ir du jo padėjėjai – P. Armonas ir Z. Čekauskas, me- džiotųjų vadovas M. Jonikas, meš- keriotųjų – P. Šidlauskas, ūkio rei- kalams – E. Bajoraitienė, visuome- niniams reikalams ir spaudai – Al- dona Gailiuvienė, J. K.

A. a. VIKTORIJOS LUKOŠE- VIČIENĖS atminimui nuširdžiai užjausdami dukrą Saulę ir jos še- mą vietoj gėlių "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukoję: \$50 – G. Stanė- nas, O. S. Žvirbliai; po \$25 – R. Choromanskis, D. M. Jonikai, Ham. Liet. Pensininkai, A. P. Vo- lungės; po \$20 – T. J. Andriukai- čiai, T. Apanavičienė, A. P. Armo- nai, E. J. Bajoraičiai, Z. Čekaus- kas, J. K. Dervaičiai, E. A. Grajaus- kai, E. K. Gudinskai, O. A. Jusiai, D. A. Kamaičiai, M. V. Kazlauskai, G. J. Kristolaičiai, S. J. Miškiniai, A. Petraitienė, F. A. Povilauskai, T. J. Povilauskai, Z. P. Sakalai, L. D. Stukai, V. Šniuolienė, J. F. Urbai- čiai, A. K. Žilyčiai, J. P. Žūbai; \$15 – A. J. Deveikiai; \$10 – G. Agurkienė, O. Bakšienė, A. Dižbalienė, J. Juo- zaitienė, V. P. Lukošiai, A. Mačiū- laičienė, A. A. Mikalauskai, E. Na- vickienė, A. B. Paresčiai, E. Šopie- nė, Z. Vainauskienė, D. Žemaitie- nė; \$5 – F. M. Gudinskai.

Lietuviai Pietų Amerikoje

Apie juos rašo žiniaraštis "Vyskupo informacijos"

Užsienio lietuvių katalikų vyskupas Paulius Baltakis nau- jausiame "Vyskupo informacio- jos" žiniarašči numeryje pla- čiai pasakoja apie Pietų Ame- rikoje gyvenančius lietuvius, ku- riuos apylankė 1996 m. pra- džioje.

Vysk. P. Baltakis lankėsi Argentinoje, Urugvajuje ir Bra- zilijoje. Kelionės aprašyme jis pažymi, kad Pietų Amerikoje gyvena apie 90.000 lietuvių kil- mės žmonijai. Kai kurie jų yra pirmųjų ateivių į Pietų Ameriką palikuonys. Pirmieji lietuviai į P. Ameriką atvyko XIX š. pra-

džioje. Daugiausiai lietuvių ateivių čia atsirado laikotarpyje tarp Pirmojo ir Antrojo pasauli- nių karų, ypač nuo 1923 iki 1925 m.

Užsienio lietuvių vyskupas rašo, esą nepaisant sunkių gyve- nimo ir darbo sąlygų, lietuviška dvasia Pietų Amerikoje dar ru- sena, o kai kur ir visai didingai liepsnoja.

"Vyskupo informacijos" žiniaraštis primena, kad pirmą kartą vysk. Paulius Baltakis su ganytojinu vizitu aplankė Pietų Amerikos lietuvius prieš 10 me- tų. Šiemet jam teko sugrįžti į Pietų Ameriką, kur susipažino su dabartine vietos lietuvių gy- venimo būkle ir su telkiniu bei parapijų veiklos sąlygomis.

Pirmas įspūdis liūdinantis: per pastaruosius dešimt metų sumažėjo lietuvių kunigų skai- čius, nusilpo jaunimo veikla, su- mažėjo lietuviškas pamaldas lankančių parapijiečių skaičius. Yra tačiau ir vilting ženklų: at- kurta Lietuvos nepriklausomy- bės sužadino entuziazmą ir pasi- didžijimą lietuvių tauta, išny- ko anksčiau labai veiklos buvu- sios lietuvių komunistų organi- zacijos. Vyskupas atkreipia dė- mesį į Vokietijoje veikiančios lietuviškosios Vasario 16-sios gimnazijos vaidmenį Pietų Amerikos lietuviams. Iš šios mokyklos įstaigos į Pietų Ame- riką sugrįžę jaunuoliai ir jau- nuolės labai teigiamai veikia bendraamžius ir už save jau- nesnius. Iš Vokietijoje lietuvių gimnaziją baigusiuju mokslei- vių galima laukti naujų jaunimo vadovų. Antra vertus, šioje sri- tyje galėtų padėti ir Lietuvos vy- riausybė, sudarydama sąlygas lietuvių jaunuliams mokytis Lietuvoje. Vat. rdj.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3



LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Advokatė Regina Narušienė, JAV LB krašto valdybos pirmi- ninkė, gegužės 27 d. vėl buvo iš- skridusi Lietuvon. Birželio 1-3 d.d. ji dalyvavo Vilniuje įvyku- siane Pasaulio lietuvių advokatų suvažiavime. Ten ji atstovavo ir JAV lietuvių advokatų sąjungai. Mat ji yra ir tos sąjungos pir- mininkė. Be to, jai teko rūpintis ir JAV LB krašto valdybos reika- lais. Čikagone planavo grįžti bir- želio 10 d.

Juozas Kapočius, spaustuvi- ninkas, "Lietuvių enciklopedijos" bei kitų išsivijusių lietuviams svar- bių knygų leidėjas, mirė gegužės 22 d. rytą Cape Cod vasarvietėje, Mass. Velionis gimė 1907 m. spa- lio 19 d. Antatiličiuose, dabarti- niams Ukmėrgės rajone. Mokėsi Aukštesniojoje technikos mokyk- loje Kaune. 1927 m. išvykęs Urugvajun, ten baigė spaustuvi- ninkų mokyklą. Grįžęs Lietuvon, dirbo "Ryto" spaustuvių Klaipė- doje bei kitose spaustuvių Lie- tuvoje. Patirtis ir susipažinimas su nauja technika jam padėjo iškilti savoj spaustuvių Bostone ir ten atlikti neįtikėtinai didelių darbų. Už nuopelnus lietuvių išsivijojie ir Lietuvoje, 1995 m. rudenį jam buvo paskirtas nepriklausomybės atgavusios Lietuvos DLK Gedi- mino ordinas. Jo mirtį pranešė beveik visa pagrindinė Lietuvos spauda.

Jaunųjų ateitininkų sąjun- gos vasaros stovykla "Dainavos" stovyklavietėje įvyks liepos 9-10 d.d. Dėl Čikagoje vykiančios Tautinių šokių šventės stovykla pradėsima liepos 9, antradienį. Stovyklon priimami vaikai nuo aštuonerių iki keturiolikos metų amžiaus. Organizatoriams svarbu iš anksto nustatyti, kiek vaikų dalyvaus jaunųjų ateitininkų sto- vykloje, ir kiek jų norės pasi- naudoti autobusu kelionei iš Či- kagos į Dainavą. Apie tai pa- šoma raštu pranešti Viktorijai Šaulienei 1240 117th St., Lemont IL 60439 arba skambinti tel (708) 257-0660.

A. a. Vacys Numgaudas, vienas "Lituanicos" klubo steigėjų Čikagoje, pirmosios šio klubo futbolo komandos žaidėjas ir tre- čias klubo pirmininkas, buvęs Lietuvos karo aviacijos leitenan- tas, mirė balandžio 30 d.

Australija

Alfonsas Giliauskas, gyvenęs Sidnyje, balandžio 27 d. bičiulių buvo išlydėtas nuolatiniam gyve- nimui Lietuvoje. Australijoje jis dirbo centriniame Sidnio pašte, siuntinių skyriuje. Prieš daugelį metų buvo laimėjęs keletą tūks- tančių svarų loterijoje, kai Aus- tralija dar neturėjo dolerių. Lie- tuvoje jis turi brolių, seserį ir daug giminių. Kauno centre laukė jo nusipirkta butas.

Adelaidės lietuvių mokykla naujuosius mokslo metus vasario 24 d. pradėjo Lietuvių katalikų centre. Po mokinių registracijos ir paskirstymo į klases jiems buvo parodytas praėjusiais metais

vaizdajuostinė įrašytas vaidinimas "Sigutė". Savaitgalio mokyklon- siemet įsijungė iš Lietuvos atvy- kusi mokykloja Remigija Kubai- tienė.

Socialinės globos moterų draugija Melburne kovo 24 d. išsirikino naują valdybą, pareigo- mis pasiskirsčiusią balandžio 12 d. Išrinktą valdybą sudarė pirm. Jonė Zalkauskienė, sekr. Regina Pumptienė ir išd. Vera Mor- kūnienė. Lėšų telkimo sekcijon įsijungė Audronė Kesminienė ir Gražina Kunčiūnienė, ligonių lankymo sekcijon – Danutė Simankevičienė, Meilutė Eimun- tienė, Gaila Gasiūnienė, Aliutė Karazijienė, Viltis Kružienė, Bi- rutė Mašanauskienė, Regina Pumptienė, Dana Žemkalnienė.

Prancūzija

Paryžiaus lietuvių Vasario šešioliktoji ir šv. Kazimiero šven- tės prisiminė tuo pačiu renginiu vasario 24 d. Jis buvo pradėtas prancūzų parapijos klebono kun. J. Y. Riocreux ir kun. J. Petro- šiaus koncelebruotomis Mišiomis. Oficialiojoje minėjimo dalyje Prancūzijos LB krašto valdybos pirm. Perkūnas Liutkus kalbėjo apie ilgametį buvusių Lietuvos at- stovų Prancūzijoje dr. S. A. Bačkį, dabar Vilniuje švenčiantį garbin- go amžiaus devyniasdešimtį. Jis taipgi priklauso ir Prancūzijos LB Paryžiuje 1947 m. įsteigusių tau- tiečių gretoms. Iš Vilniaus jis dabar yra pranešęs, kad Lietuvą tol reikia remti, kol ji ir jos gy- ventojai tvirtai atsistos ant kojų iš sunkaus vargo, kurį kenčia ir ki- tos už geležinės uždaros buvu- sios šalys. Muzikinę programą minėjime atliko savo dėmesį M. K. Čiurlioniai skyrusi pianistė Mūza Rubackytė. Pianistas Artas Balakauskas programon įsijungė su fleitiste Žibute Valkaityte. Lie- tuvių jaunimas deklamavo, daina- vo ir šoko.

PLB tarybos posėdyje gegu- žės 3 d. buvo sudaryta naujoji krašto valdyba. Lietuvių bendruo- menei dabar vadovaus pirm. Per- kūnas Liutkus, vicepirmininkai Mūza Rubackytė, sekr. Ramunė Caouet, išd. Žiba Klimienė, at- stovė jaunimui Inga Lanchas, ry- šininkas su lietuvių draugijomis bei organizacijomis Michel Pagnier. 1997 m. bus paminėtas Prancūzijos LB penkiasdešimt- metis. Organizacinio komiteto pirmininku jau išrinktas J. Ch. Mončys.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, verslams, ūkiams, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apy- linkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars. Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje.

išikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki3.50%	Asmeninės nuo.....8.00%
santaupos.....3.00%	neklm. turto 1 m.....6.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.50%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius.....3.75%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.75%	
1 m. term. indėlius.....4.25%	
2 m. term. indėlius.....5.25%	
3 m. term. indėlius.....5.75%	
4 m. term. indėlius.....6.00%	
5 m. term. indėlius.....6.50%	
RSP ir RRAF (Variable).....3.00%	
1 m. ind.....3.00%	
2 m. ind.....5.25%	
3 m. ind.....5.75%	
4 m. ind.....6.00%	
5 m. ind.....6.50%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lėktuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priiame visokias dėzes ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje – Leonas ir Genė Balaišiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai tel. 905 632-4558
Mississaugos raj. – Algis ir Milda Trumpickai tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaltai tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Dangulė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

Genei ir Vytui Kairiams, 517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašyta pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plus pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plus pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	 \$12.00	 \$15.00
IŠ VISO	\$ 00	\$ 00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
Tel.	Tel.	

Dainų ir tautinių šokių šventės (I)

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ

1994 m. liepos 2-10 d.d. Vilniuje įvyko jubiliejinė dainų šventė – 70 m. nuo pirmosios dainų šventės, įvykusios 1924 m. Kaune. O šiais metais Čikagoje ruošiamės švesti dešimtąją tautinių šokių šventę Rosemont Horizon patalpose. Kadangi du šiuos didingus renginius skiria tik dviejų metų tarpas, o ateityje išeivijos ir Lietuvos šventės turės įtakos vienos kitoms ir gal net bus švenčiamos kartu, norisi jas bent trumpai palyginti.

Tautinių šokių šventės Lietuvoje kaip tokios nėra. Yra tik šokių diena didžiuliam dainų šventės renginyje. Šventė vyksta visą savaitę. Dauguma renginių vyksta po atviru dangumi, ir yra didelė rizika priklausyti nuo oro nepastovumo, bet kai šoka ir dainuoja visa Lietuva, neįmanoma surasti patalpų galinčių sutalpinti tokias minias žmonių.

1994 m. Vilniuje įvykusi šventė buvo didingas renginys, gerai suorganizuotas, visos smulkmenos apgalvotos, atiduota pagarba ir dėkingumas visiems buvusiems dirigentams, Lietuvos laisvės kovų didvyriams, kurie išsiviešėjo Rasų ir Antakalnio kapinėse.

Taip pat tai buvo pirmoji šventė visai laisvos Lietuvos po 50 metų vergijos, nes 1990 m. rengtoje šventėje, nors Lietuva jau buvo pasiskelbusi nepriklausoma respublika, bet rusų kariuomenė dar buvo krašte ir siautė OMON'o daliniai. M. Gorbachiovas, jausdamas, kad jo imperija pradeda irti, nutarė nubausti neklausius lietuvius ir uždejo Lietuvai ekonominę blokadą, darė visokius trukdymus ir užsienio lietuviams nedavė vizų įvažiuoti Lietuvon, nors išeivijos meniniai vienetai buvo pakviesti šventėje dalyvauti. Tik vienai Klivlando "Grandinėlei" pavyko vizas gauti ir

šventėje dalyvauti.

1994 m. vasarą Lietuvos dainų šventėje dalyvavo apie 500 šokėjų ir netoli 200 išeivijos dainininkų. Nors daugumas atvyko vis skirtingu laiku, bet rengėjai visus sutiko su gėlėmis rankose, draugiškumu ir nuostirumu. Daugelis išeivijos jaunuolių Lietuvą išvydo pirmą kartą, bet tuojau pasijuto lyg laukiami svečiai po ilgo laiko grįžę į namus. Per visą šventės laikotarpį ir dar savaitę po to jie buvo globojami, vaišinami, vežiojami.

Lietuvos jaunimui taip pat būtų įdomu mūsų šventėje dalyvauti, nes jiems sunku įsivaizduoti ką mes, būdami tokie negausūs ir taip išsiskirstę, galime padaryti. O vis dėlto ir mes galėtume savo svečius pradžiuoti ir jiems gražiai pasirodyti, nes mūsų tautinių šokių šventės yra taip pat didingi renginiai, nors mes gyvename toli nuo Tėvynės svetimuose kraštuose. Ta-

čiau viskam tam reikia dolerių, kuriuos suteikti sunku.

Dainų šventės metu Vilniuje visą savaitę vyksta įvairiausi pasirodymai, pamaldos, koncertai, parodos, ansamblių vakaras, etnografinių ansamblių dainos, liaudies meistrų subuvinimas Gedimino kalno papėdėje su išstatytais jų gaminiais, o taip pat ir atskirų miestų ir vietovių mėgėjų ansamblių pasirodymais. Apie kiekvieną iš jų būtų galima daug kalbėti. Pagaliau du pagrindiniai renginiai – tai šokių diena "Žalgirio" stadione ir dainų šventė "Vingio" parke.

Šokių diena

Šokių dienos šventėje paprastai kviečiami dalyvauti visi tautinių šokių rateliai, grupės ir ansambliai. Jūs turite kiekvieną mokyklą, gimnaziją, gamyklą. Saviveikla Lietuvoje labai išplitusi ir grupių daug. Dvejetą metų prieš šventę sukviečiami visi grupių mokytojai, supažindinami su būsimo šventės repertuaru, kurį nustato meninės tautos vadovai, choreografai. Metus laiko visi ruošiasi ir sekančią vasarą vyksta atranka. Kai kurie vienetai atkrinta, bet didelio kartėlio nebūna, nes jiems pasirodyti dar yra progos įvairiausiose kituose renginiuose, o be to dirba toliau, tikėdamiesi, kad bus išrinkti dalyvauti sekančioje šventėje.

Šventei besiantinant, dar kartą vyksta atranka, ir į Vilnių suvažiuoja tik patys geriausi Lietuvos šokėjai. Ir tai yra didelė masė, kurią reikia paruošti šokti, susijungti su kitais vienetais, kad visi kartu sudarytų darnų derinį, patrauktų žiūrovui. Visą savaitę vyksta repetitijos, ir tas bendras kūrinys būna tikrai puikus. Tai nuopelnas t.s. mokytojų ir šventės meninės dalies vadovės (Laimos Kisielienės), kuri šias visas figūras, eigą, perėjimus iš vieno šokio į kitą ir išsidėstymus aikštėje sukuria. Bet nors ir puikiai pasi-

(Nukelta į 6-tą psl.)

JEIGU BŪTUME UŽDIRBĘ BILIJONUS – BŪTUME PASIDALINĘ SU JUMIS !

"PARAMAI" NAUJI ŽINGSNIAI – JUMS NAUJI PATARNAVIMAI

Pradėdamas 44-tuosius veiklos metus, "Paramos" kredito kooperatyvas džiaugiasi, kad jau tiek metų galėjo teikti finansinius patarnavimus Toronto ir apylinkių lietuviams. Šiandien mūsų kapitalas tvirtai stovi, viršijęs \$105 milijonų ribą. Esame šimto didžiausių Kanados kredito kooperatyvų sąrašė, Ontario provincijoje – vienas iš 25 didžiausių. Narių turime daugiau kaip 5,600.



"Paramos" kredito kooperatyvo valdyba (sėdi, iš k.): sekr. Kęstutis Draudvila, pirm. Dainius Vaidila, vicepirm. Herbertas Stepaitis. Stovi: Jonas Silivinskas (narys), kooperatyvo vedėjas Linas Zubrickas, išd. Vyt. Aušrotas

Kodėl geriau "Paramoje"?

Teikiame visokeriopas finansines paslaugas, už kurias nereikia mokėti patarnavimo mokesčių (service charges), išskyrus nepagrįstus (NSF) čekius. Nereikia mokėti už čekius, sąskaitų apmokėjimą (šildymo, elektros ir t.t.) Už kelioninius čekius imame žymiai mažesnę mokestį. Pelningais metais nariams duodame papildomus nuosimčius indėliams. Nuosimčiai, kuriuos imame už paskolas bei morgičius, yra žemesni negu didžiųjų bankų, ir vėl – jei metai pelningi, primokame Jums. Pz. 1995 metais grąžinome 5% skolininkų išmokėtų palūkanų. O investicijoms taigpi duodame aukštesnius nuosimčius negu didieji bankai.

Kaip "Parama" prisideda prie lietuviškos veiklos?

Stengiamės finansiškai remti savo apylinkės lietuvišką veiklą. Nuo pat įsteigimo esame paskyrę daugiau kaip \$1.2 milijono dolerių aukoms ir skelbimams. Praėjusiais metais iš viso organizacijų veiklai paskyrėme daugiau kaip \$50,000. Ypatingiems tikslams, kaip Vaikų šventei, 1995 metais buvo paaukota \$17,500. Kanados lietuvių bendruomenei buvo paskirta \$6,000, Toronto Maironio mokyklai – \$5,000. Taip pat parėmėme ŠALFO slidinėjimo pirmenybes olimpinėse žaidynėse, Anapolio autoaikštės asfaltavimo vaju ir daugelį kitų projektų. Neatsilikame ir su pagalba Lietuvai – prisidėjome prie traktorių vajuas, pirkome širdies veikimo ir analizės sistemos bei širdies ultragarsinio tyrimo aparatą, kurį nuomojame Lietuvos sveikatos ministerijai; juo naudojasi Kauno kardiologijos institutas.



"Paramos" tarnautojai

Kokie pakeitimai numatyti "Paramos" veiklai šiais metais?

Gegužės mėnesį buvo įvesta nauja kompiuterių sistema, kuri yra ir greitesnė ir talpesnė – sklandžiau veikia. Numatoma, kad nariai netrukus galės naudotis "ATM" bankiniais automatais (24 val. per dieną, 7 dienas per savaitę) ir debitų kortelėmis (point of sale debit cards) parduotuvėse, Kanadoje vadinama INTERAC, o užsienyje – PLUS sistema.

Norėdami vakaruose, tai yra, Etobicoke ir Mississaugoje gyvenančius narius geriau aptarnauti, rengiame naujas patalpas 2975 Bloor St. West, Etobicoke – du blokai į rytus nuo Royal York, pietų pusėje, skersai gatvės nuo požeminio traukinio stoties. Naujoji įstaiga lengvai prieinama, yra daug vietos automobiliams už Bloor gatvės šiaurinių pastatų. Ši įstaiga taps pagrindine, tačiau narių patogumui veiksime ir toliau dabartinėse patalpose, toje pat Lietuvių namų, "Vilnius" Manor bei Išganytojo evangelikų-liuteronų parapijos kaimynystėje.



Naujas pastatas

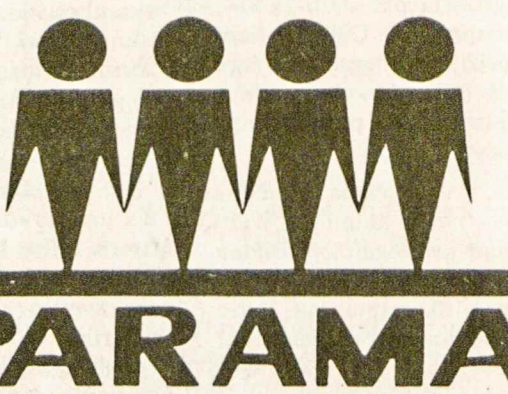
Kokią įtaką nariams turės 1995 m. pavasarį pravesti nauji Ontario provincijos kredito unijų įstatymai?

Tų įstatymų tikslas yra leisti kredito kooperatyvams teikti panašias paslaugas, kaip bankai ir "trust" bendrovės, ypač investicijų srityje, kur matysime daugiau įvairumo, galėsime siūlyti nariams daugiau "mutual funds" ir panašaus tipo investicijų.

Vienas pakeitimas, kurį matysime artimoje ateityje, bus dabartinės morgičių ribos panaikinimas. Taip pat nauji įstatymai leidžia visiems Ontario provincijos lietuviams tapti "Paramos" nariais. Anksčiau buvo ribojama pagal vietovę. Šalia to, dabar 3% narių galės būti nelietuviai, tad narių draugai ir pažįstami kviečiami įsijungti. Neužmirškite, kad galime persiųsti pinigų į Lietuvą, palaikome ryšius su Lietuvos valstybiniu komerciniu banku ir kitais pagrindiniais bankais. Pasiųsti pinigus kainuoja \$20, tai yra pigiau negu kurjeriai, kurie paima 4% nuo siunčiamos sumos.

Informaciją teikia "Paramos" tarnautojai, arba galima kreiptis į vedėją Liną Zubricką,

telefonu 416 532-1149.



Čikagos "Grandis" – studentų tautinių šokių grupė. Ji dalyvaus dešimtojoje-sukaktuvinėje šventėje 1996 m. liepos 6 d.

Kanados lietuvių laukia Čikaga

JURGIS JANUŠAITIS

Štai jau ir priartėjo didysis renginys – Dešimtoji lietuvių tautinių šokių šventė – jubiliejinė. Rengėjai ir meno vadovė teigia – ji būsimanti skirtinga nuo buvusiųjų.

Šventės ruošia – tai organizacinio komiteto rūpestis, bet atsakomybė tenka šventės rengėjams – JAV ir Kanados lietuvių bendruomenėms.

Šventei rengti komitetą sudaro daugiausia jaunosios kartos žmonės, patys šokę ankstyvesnėse tautinių šokių šventėse. Komitetui vadovauja energinga, sumani Jūratė Budrienė, o jai talkina keletas komiteto narių ir gana daug įvairių komisijų.

Šventės meninę programą šokius parinko LTS instituto pirmininkė D. Dzikičienė ir šventės vyr. meno vadovė Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich.

Šventėje bus atlikta per 20 įvairių tautinių šokių. Juos atliks įvairaus amžiaus šokėjai – nuo mokyklinio amžiaus vaikų iki veteranų.

Šventėje dalyvaus 49 tautinių šokių grupės su 1776 šokėjais. Šventės atidarymas taip pat skirsis nuo ankstyvesniųjų. Rengėjai ir JAV ir Kanados lietuvių bendruomenės kviečia plačiąją lietuvių visuomenę įsidėmėti 1996 m. liepos 6-tąją ir tą dieną Čikagoje, Rosemont Horizon didžiojoje auditorijoje dalyvauti.

Nė tik nuo tautinių šokių šokėjų pasirodymo, bet ir nuo žiūrovų gausios priklausys šventės sėkmė. Atsimintina, kad dar mes vis skaičiuojame beveik šimtais tūkstančių lietuvių vien tik JAV, tad į šventę suvažiuoti bent 10-15.000 žiūrovų nesunkiai įmanoma.

Šventės stadione plevėsuos visų dešimties tautinių šokių švenčių vėliavos su šūkiais. Pradedant šventę aidės 10-ties varpų dūžiai.

Šventėje dalyvaus ir iš tolimųjų kraštų keletas grupių: iš Lietuvos atvyksta Panevėžio "Grandinėle", Klaipėdos "Vė-

● Esame didinga tauta savąja laisvės meile ir idealistiniu tiesumu – šviesiu žmoniškumu.

DR. J. GIRNIUS

rungė", iš Argentinos Buenos Aires dvi "Inkaro" grupės, Rosario "Šaltinis", iš Brazilijos Sao Paulo "Nemunas".

Šių grupių iškvietimas organizaciniam komitetui kainuos kiekvienai grupei 11-15.000 dol. Todėl komitetas nutarė net jų kelionių išlaidų nepadengti.

Organizaciniam komitetui didelį rūpestį sudaro lėšos. Šiam darbui sumaniai vadovauja Birutė Jasaitienė ir Gražina Liautaud. Jos deda visas pastangas, kad šventei būtų suteikta pakankamai lėšų, o jų, sako, reikės iki 400.000 dol. Pagal turimas informacijas, šis darbas neblogai sekasi, bet ir čia komitetas šaukiasi pagalbos – aukokime šventei, dalyvaikime visuose šventės renginiuose, įsigykime suvenyrus.

Šventės savaitėje bus keletas labai įdomių renginių: tautinių šokių mokytojų pagerbimas, susipažinimo vakaras, meno paroda ir mūgė, pokylis, garbės svečių priėmimas, iškilmingos pamaldos Šv. M. Marijos Gimimo parapijos šventovėje, pošventinis tautinių šokių grupių iš užsienio koncertas.

Organizacinio komiteto informacijos darbinėji vedėja R. Likanderytė, taip pat jaunosios kartos atstovė, labai rūpestingai atlieka šventės informacijos darbą. Ačiū mūsų spaudai, tam skiriamai vietai.

Informacijos reikalu galima kreiptis telefonais: Organizacinio komiteto pirmininkė Jūratė Budrienė – 312-284-6786 vakarais; lėšų telkimo – Birutė Jasaitienė – 312-434-2165 vakarais; bendra informacija – šokių šventės būstinė – 312-737-9504.

Čia gausite visas informacijas apie viešbučius, nakvynes, renginių bilietų įsigijimo tvarką, transporto priemones ir t.t.

Mieli Kanados lietuviai, jūsu laukia Čikaga. Jus maloniai kviečia rengėjai prisidėti prie didingosios jubiliejinės tautinių šokių šventės sėkmės, nes tai yra mūsų tautinio gyvastingumo įrodymas. Išties metus mūsų jaunimas plūso, ruošė repertuarą, organizacinis komitetas su komisijomis daug dienų ir vakarų praleido šventę planuodami, kad pasauliui būtų parodyta, jog esame gyva tauta.



Vaidzas iš pokylio Čikagos Jaunimo centre 1996 m. gegužės 11 d., kuriame buvo pagerbtas A. Šlutas (viduryje) po 30 metų veiklos sukakties proga. Dešinėje – viena iš programos talkininkių Sigita Tylienė, kairėje – dainininkas Juozas Nakutavičius, kuris atliko meninę dalį

Nuotr. Ed. Šulaičio

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Vienas įdomesnių šio sezono pokylių įvyko gegužės 11 d. Jaunimo centro salėje. Čia buvo paminėta Anatolijaus Šluto 30 metų veiklos sukaktis. Tai žmogus, kuris Čikagoje pirmasis įsteigė lietuviškos televizijos programą, gyvavusią daugiau kaip dešimtį metų ir tik po ilgos pertraukos vėl čia neseniai atgimusi. Jis taip pat vadovavo ir ne vienai lietuvių radijo programai. Dar ir šiuo metu tebeturi savo radijo valandėlę.

Dalyviai ir programa

Todėl netenka stebėtis, kad publikos prisirinko pilna salė, kuri pradžioje išklaušė šiek tiek kalbų ir meninę dalį. Po to buvo išsėdinti ir pasilinksminimas. Programai vadovavo buvęs A. Šluto talkininkas jo radijo programoje L. Narbutis (dabar yra "Margučio" II vedėjas). Kalbėjo ir pats A. Šlutas, kuris pristatė savo talkininkus: adv. P. Žumbakį, dr. J. Adomavičių, P. Petrutį, E. Šulaitį, dr. Kabailą, A. Dunzilą, S. Tylienę. Buvo sveikintojų žodžiai ir raštu.

Meninę dalį atliko iš Floridos specialiai atvykęs pramoginių dainų atlikėjas J. Nakutavičius, aktorai Apoloniya ir Petras Steponavičiai. Pasirodė scenoje ir žymus mūsų lietuvių operos veteranas A. Brazis. Didelę staigmeną padarė ir pats A. Šlutas, pianinu solo atlikęs tris kūrinius bei susilaukęs daug plojimų. Šokiams muziką parūpino jų daugelį metų Čikagoje grojantis Ažuolas Stelmokas su savo orkestru.

Dalyvavo daug įvairių organi-

zacijų atstovų ir visa eilė garbingų svečių. Jų tarpe buvo ir Valdas Adamkus, kuris dabar yra žinomas ne tik Amerikoje, bet garsėja ir Lietuvoje.

Toks gausus svečių būrys bei pokylio proga gautos aukos padės A. Šluto vedamai radijo programai ir toliau tęsti savo veiklą. Dabar, kai beveik visai B. Brazdžionio radijo valandėlė, o "Margučio" sutrumpino savo transliavimo laiką, lietuviškas žodis vis rečiau radijo bangomis nuskamba.

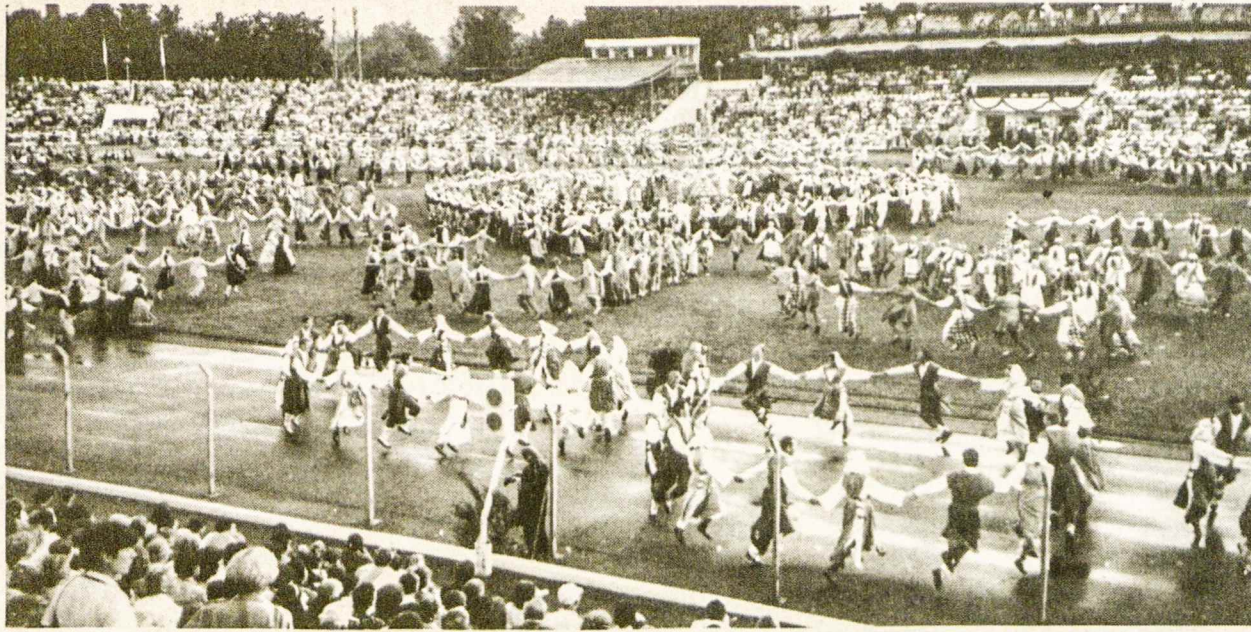
Dailininko sukaktis

Žymiojo dailininko Viktoro Petravičiaus (gimęs 1906 m. gegužės 12 d., miręs 1989 m. rugsėjo 10 d.) 90 metų gimimo sukaktis kukliai paminėta "Galerijoje", Stickney miestelyje prie Čikagos gegužės 4 d. Čia viskas vyko neformaliai, pokalbių-atsiminimų apie dailininką forma.

Programą pradėjo "Galerijos" šeimininkas Alg. Kezys, kuris pradžiai pateikė į magnetofono juostą įrašytą pokalbį su dail. Petravičiumi, darytą per vieną iš gimtadienių jo sodyboje Union Pier, MI.

Bene ilgiausią atsiminimų pluoštą apie dail. Petravičių pateikė jo gera pažįstama dr. D. Kulčienė. Ji papasakojo nemažai įdomių dalykų iš ankstesnių laikų, pažėrė nemažai tokių faktų, kurie daugeliui net nebuvo girdėti. Ją papildė buvusi dail. Petravičiaus mokinė Magd. Stankūnienė. Apie dailininką dar kalbėjo Vyt. Zalaatorius, A. Janušas, A. Markelienė, A. Kaminskienė, V. Vepštas,

(Nukelta į 6-tą psl.)



Sukasi šokėjų rateliai dainų ir tautinių šokių šventėje „Žalgirio“ stadione Vilniuje 1994 m. Nuotr. Alf. Laučkos

Dainų ir tautinių šokių šventės (I)

(Atkelta iš 5-to psl.)

ruošus, dar lieka nuolatinis priešas – lietus.

1994 m. jubiliejinėje šventėje dalyvavo išeivijos šokėjai iš JAV, Kanados, Australijos, Argentinos, Brazilijos ir kitur. Pirmose repeticijose jiems sunku buvo priprasti prie tokios didelės erdvės, bet po savaitės repeticijų visi jautėsi puikiai, tik lietutis išeivijos lietuvių geroi „pakrikštijo“.

Šokių diena buvo numatyti du pasirodymai: pirmas ryte – generalinė repeticija su žiūrovais ir antrasis – 6 v.v. Kadangi iš pat ryto lijo labai smarkus lietus, rytinis pasirodymas per Vilniaus radiją buvo atšauktas. Net ir antrajam pasirodymui susirinkus, aikštės žolė buvo permirkusi ir kai kur telkšojo balos, nors iš po debesų išlindusi saulutė maloniai šildė.

Šokių šventės pavadinimas simbolinis: „Mes buvome, mes esame, mes būsim“. Išeivijos pasirodymas pavadintas – „Tėviškės pastogėje“. Artėjant išeivijos pasirodymui, dangus vėl staiga apsiniaukė ir pradėjo lyti. Mūsų jaunimas nenusiminė ir pusę valandos sąžiningai šoko gana smarkiam lietuvi lyjant. Tai ir buvo mūsų „krikštai“ vėl nepriklausomą Lietuvą žemėje. Tačiau ta nesėkmė nesugadino nei geros nuotaikos, nei šventės džiaugsmo ar pasisekimo. Nuostabu tai, kad pasibaigus išeivijos pasirodymui, ir vėl saulė išlindo iš po debesų. Šokių diena buvo užbaigta smagia vakarone netoliese esančiuose sporto rūmuose.

Šokėjų gretos Lietuvoje tokios pat kaip ir pas mus – šoka vaikai, jaunieji, suaugusieji ir senesni žmonės – veteranai. Labai daug kuo Lietuvos ir išeivijos tautinių šokių šventės yra panašios. Skiriamės tik apranga, šokėjų gaumum ir gal reperuaro pasirinkimu. Kadangi šios šventės tema buvo praeitis, dartinis ir ateitis, tai šventė ir buvo pradėta pagoniškais laikais, to amžiaus šokių ir muzikos interpretacija. Sekė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio kaimo žmonių šokių atgimimo laikotarpis ir dabartiniai Lietuvos choreografai šokiai.

Išeivijos t.š. šventėse programa pradėdama šokėjų paradu, kuris trunka beveik valandą,

Čikagos lietuvių...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Laima ir Petras Aleksos, J. Žygas ir kiti. Taip pat platokai kalbėjo ir pats šeimininkas A. Kezys, kuris su juo daug bendravo: fotografavo jo kūrinį, rengė parodas, išleido vieną jo kūrinį knygą (gaila, kad jos pats dailininkas nesulaukė), o antroji jau yra paruošta spaudai ir leidžiama Lietuvoje. A. Kezys kartu su A. Reneckiu paruošė dokumentinį filmą apie dail. Petravičių, kurio ištrauka buvo parodyta per dail. Petravičių prisiminimų Čikagos lietuvių televizijos programoje gegužės 18 d. (ten buvo duotas ir A. Kezio atsiminimų pluoštas apie dailininką).

Dail. Petravičiaus minėjimo vakaronė buvo įdomi ir įvairi. Gaila, kad jos negalėjo pasiklausyti daugiau mūsų tautiečių ir ji buvo skirta tik geriausi dail. Petravičių pažinusiems ir spaudos atstovams. O dail. Petravičių ir jo kūrybą turėtų prisiminti žymiai didesnis klausytojų ratas!

ir kiekvienas ansamblis bei jo vadovai yra pristatomi publikai. Po parodo tiek grupė, tiek ir pavienis šokėjas pasidaro maža bendro renginio dalis.

Lietuvoje šokėjų parodo ar mokytojų pristatymo nebūna: sunku visus į aikštę išvesti, nes šokėjų daug ir tiek pat jų stovi užkulisuose, kiek ir aikštėje šoka. Išeivijos šventėms paradas būtina reikalingas, nes publikos entuziazmas kelia šokėjų nuotaiką ir pasitikėjimą savimi, o be to verčia pačią grupę pasitempti ir parodyti savo tvarkingumą bei sugebėjimą gražiai žygiuoti.

Dainų šventė

Per visą savaitę vykę įvairiausi koncertai ir pasirodymai apvainikuojami dainų švente, kuri pavadinta Pasaulio lietuvių dainų švente. Šventės atidarymas įvyko Kaune liepos 7, ketvirtadienį. Choralai, o taip ir šokėjų ansambliai, nešini savo vietovės ir pavadinimo plakatais iš Kauno senamiesčio Laisvės alėjos, pro Vytauto Didžiojo paminklą, nužygiavo į Karo muziejaus sodelį, kur buvo prisiminta pirmoji šventė, įvykusi 1924 m. P. Vileišio aikštėje. Joje prieš porą dienų buvo pašventintas paminklas pirmajai šventei ir jos dirigentams prisiminti. Iš Karo muziejaus sodelio eiseną Parodos gatvę pasiekė Ažuolyną ir Dainų slėnį, kuriame ir įvyko dainų šventės atidarymas bei koncertas. Programa buvo ta pati, kaip ir po trijų dienų Vilniuje.

Jeigu šokėjus neblogai pašventino lietus, šeštadienį, tai sekmadienio rytas išaušo nepaprastai gražus, saulėtas ir šiltas. Vilniuje eiseną prasidėjo nuo Katedros aikštės, Gedimino prospektu, Čiurlionio gatve į Vingio parką.

Eisenos dalyvius lydėjo orkestrai, daugiausia pučiamųjų. Juos sekė chorų dalyviai. Choralai buvo apsirėngę įvairiai. Tik išeivijos choristai pasipuošę gražiais tautiniais drabužiais. Sekė Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio kaimo žmonių šokių atgimimo laikotarpis ir dabartiniai Lietuvos choreografai šokiai.

Oras puikus, ir visos minios nuotaika pakili. Kai 16.000 dainininkų sustoję Vingio parko estradoje, juos audringai sutiko 100.000 žiūrovų. Prie dirigento pulko kiek aukščiau pakeltas stovėjo Laisvės (?) varpas, kuris tam tikrais momentais sukskambėdavo, lyg primindamas mums, kad Lietuva laisva, bet turime budėti, nes priešai supa iš visų pusių. Didelis būrys dirigentų iš Lietuvos ir keletas iš išeivijos dirigavo pakaitomis.

Šventės repertuaras parinktas gražus: dainos mielos ir artimos mūsų širdžiai, patrotinės. Po 50 metų vergijos Lietuva tikrai šventė džiaugsmo šventę, nesirūpindama, kad reikia ir „broliškas respublikas“ pagerbti, dainuojant ir jų dainas. Estradoje sustoję choristai atrodė

kaip margaspalvis kilimas, kaip marga buvo ir žiūrovų minia. Išeivijos choristus greitai galėjai išskirti iš minios, nes jų apranga buvo skirtinga.

Atrodė, kad niekas neskubėjo, norėdami šią malonią popietę pratęsti kuo ilgiau. Programa pasibaigė tik saulei pasislėpus už Vilniaus kalnelių. „Lietuva brangi...“ ir „Kur bėga Šešupė...“ dainavo ir publika kartu, ne vienas braukdami ašaras. Šventė baigta spalvingais fajerverkais.

Bet tai dar nebuvo šventės galas. Kvietiniai svečiai ėjo į netoliese esantį viešbutį į priėmimą, o visi kiti mažomis grupelėmis traukė namų link. Nutariau nepasinaudoti pakvieta, bet kartu su draugais grįžti į namus. Neris pakartėmis pamažu ėjome į miestą.

Ir staiga iš visų pusių nepaprastai žavingai suskambėjo dainų garsai. Jaunimas pakilioje nuotaikoje negalėjo nustoti dainavęs. Daina sekė daina, vienos tilo, kitos artėjo, o kartais susiliedavo į bendrą sąskambį. Atrodė, kad skambėjo visa Lietuva. Visa tai yra neužmirštama. Lietuva tikrai yra dainų šalis.

Dainų šventės Lietuvai ir jos vaikams labai reikalingos, nes veikia stipriau negu gražūs žodžiai, negu prakalbos. Tai mūsų dvasinis penas. Dainose apdainuotas Lietuvos grožis, jos skausmas ir kančios ir džiaugsmo prošvaistės. Mane ypatingai žavėjo vaikai ir paaugliai, kurie patys iš visos širdies dainavo, patys plojo, patys pakartoti prašė. Tai buvo Kaune ketvirtadienį, taip ir Vilniuje sekmadienį. Daug dainų antroje programos dalyje buvo pakartotos.

Pasirakymai po šventės

Sekančią dieną į Menininkų rūmus Vilniuje susirinko kvietiniai svečiai, šventės rengėjai ir kai kurie meninių vienetų vadovai pasidalinti mintimis, pasidžiaugti tuo, kas buvo gerai, aptarti tai, ką geriau būtų galima padaryti.

Kauno ir Vilniaus spaudoje prieš šventę ir po jos buvo daug ir įdomių pasisakymų. Iš kai kurių paaiškėjo, kad ne tik praejusioje šventėje, bet ir sovietų okupacijos metu dainų šventės buvo labai Lietuvos žmonėms reikalingos, nes tai būdavo lyg ir dvasinis atgimimas, pasididžiavimas, kad lietuviu esi, pasigrožėjimas – kokia turtinga Lietuva savo dainų ir šokių, savo audinių, meniškų išdirbinių ir kitokių lobynu tų paprastų kaimo žmonių, iš kartos į kartą perduotu ir išsaugotu. Buvo labai įdomūs pasisakymai ir ten susirinkusių žmonių, kurie tiesiogiai buvo su šventės ruošia susiję. Daugumas pasisakė, kad šventės būtina reikalingos, kad kas ketveri metai susirinktų visa Lietuva į Vilnių išgyventi šio džiaugsmo šventės. Tai daug išpuodingiau negu švesti kaimams ar miestams atskirai.

Buvęs kultūros ministeris D. Trinkūnas kalbėjo apie nepriklausomos Lietuvos laikus, pasididžiavimas, kad dainų šventės nuo jaunų dienų skatino lietuvių pamilti dainą. Tėvų perduota tradicija tęsiasi ir dabar.

Lietuvių liaudies kultūros centro direktorius Juozas Mikutavičius sakė: „Daugeliui žmonių dainų šventė yra prasminga ir labai brangi. Dainų šventė atsirado ne okupacijos laikais, ir turėtume tik džiaugtis ir didžiūotis, kad jos nenumarinome

„Juk praslinks ta šmėkla...“

Pokalbis Brazilijos mieste Sao Paulo su lietuvių parapijos klebonu kunigu JUOZU ŠEŠKEVIČIUMI, kadaise dirbusiu virėju Kaune, dabar išėinančiu pensijon ir skatinančiu savo tėvyninius nenusivilti

– Jūs prieš keliasdešimt metų garsiuose Kauno restoranuose dirbote virėju. Kas paskatino keisti gyvenimo kelią?

– Anuomet buvau įsigijęs tokią profesiją ir neblogai uždirbau. Tik atėjęs bolševikmetis viską apvertė aukštyne kojom. Savo akimis pamačiau baisiai niekinamą žmogų. Tuomet man atrodė, kad taip negali būti. Reikia kažką daryti. Nežinojau, ko turėčiau griebtis. Pradėjau mokytis. Paskutinę gimnazijos klasę baigiau Vokietijoje. Įstojęs į Fridriko universitetą Freiburge, studijavau filosofiją, pedagogiką, istoriją ir geografią. Norėjau būti mokytoju. Po dviejų metų perėjau į teologiją. Pasimokius metus, pasitaikė proga persikelti Romon, kur Gregorianumo universitete mokiausi penkerius metus ir tada po trejų metų buvau iššventintas kunigu.

– Ar dar prireikia Jums jaunystės metais įsigytos kulinarinės specialybės?

– Ne be reikalo žmonės sako: „Ką moki, ant pečių nenešioji“. Virėjo amatas man labai praverė studijų metais, ypač pokario laikais. Aš vis susiradavau ką nors pasigaminti, o kiti mano kolegos tiesiog badaute badavo. Todėl ir jiems šiuo tuo pagelbėdavau. Ir šandien, kai kas paprašo arba parapijos kasdieniam gyvenimui prireikia, tomis virtuvės jaunystės dienomis įgytomis žiniomis ir praktika neretai pasinaudoju.

– Kaip tarp kalnų ir džiuglių, keliasdešimt kilometrų nuo Sao Paulo 24 hektarų plote išaugo lietuviškas kaimelis „Lituanika“ su salėmis, gražiomis sodybomis, baseinu ir jaučiu kaimene?

– „Lituanikos“ istorija yra tokia. Sao Paulo mieste įvyko Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Po jo liko neišnaudoti 70.000 kruzeirų. Už juos mūsų lietuviškoji bendruomenė nutarė pirkti stovyklavietę. Pradėjome ieškoti sklypo. Man labai patiko dabartinės „Lituanikos“ aplinka – čionai stūksojo kalnai, rymojo slėniai, viliojo rami vieta ir greta vinguruojąs nedidelis upokšnis. Žemė kainavo 900.000 kruzeirų. Žemę buvo nutarta parduoti po 1000 kvadratinį metrų lietuviams. Apžiūrėjus pasiūlytą vietą, vieni priešinosi, kiti pritarė. Sukvietėme klebonijon pasitarimą, kur buvo apsvaistytas statybų planas ir dr. advokatas Vincas Tubelis čia pat nusipirko tris sklypus. Geru pavyzdžiu pasekė ir kiti. Tą vakarą parduota 20 sklypų. Brazilijos lietuvių bendruomenė

įmokėjo tuos 70.000 kruzeirų. Šiam darbiui itin pritarė tuometinis lietuvių bendruomenės pirmininkas Jonas Tatarūnas, labai energingas ir veiklus stovyklavietės organizatorius. Kitus 70.000 kruzeirų pridėjo Sao Paulo Šv. Juozapo katalikų bendruomenė. Kai buvo baigti išmokėti pinigai už žemę, padėkojau sklypininkams už pasitikėjimą, kad jie sumokėjo pinigų tada, kai dar nebuvo nupirkę žemės. Anuomet Aleksandras Vinkšnaitis pasakė: „Mes pasitikėjome sutana“.

– Ar vyksta kokie nors bendri jaunimo ar lietuviškos bendruomenės renginiai Jūsų „Lituanikoje“?

– „Lituanikoje“ buvo rengiamos ateitininkų ir skautų stovyklos, pasaulio lietuvių jaunimo kongresas. Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dienomis mūsų stovykla priglaudė 200 dalyvių. Čionai viešėjo Argentinos lietuvių jaunimo ekskursija. Šiandien, kaip ir kituose pasaulio kraštuose, taip ir braziliskais įkarštis ir visa lietuviška veikla, ypač lituanistinis judėjimas, mažta. Mūsų stovyklavietėje dar vieši skautai, bet jie jau kalba portugališkai. Kartais į mūsų stovyklą atvažiuoja Brazilijos lietuvių bendruomenės ir Šv. Juozapo parapijos lietuviai, mažesnės ar didesnės jaunimo grupės. Šiaip nuosavuose namuose savaitgaliais ir kitomis progomis ilsiis nemažai lietuvių, jų pažįstamų ir draugų.

– Ką Jūs manote veikti išėjus poilsin?

– Tikiuosi gyventi „Lituanikoje“ ir talkinti dabar jau baigiamose statyti senelių globos namuose, kurie skirti pagyvenusiems ir ramaus poilsio užsitarnavusiems žmonėms.

– Koks parapijos ir asmeniško Jūsų sukaupytų knygų, archyvo ir kitų lietuviškų vertybių likimas?

– Jas norėtume pasiūsti Lietuvon. Tiktaisi persiuntimas yra labai brangus, tad vis dar kažin ko delsiame. Tikimės, gal netrukus vėl atplauks lietuviški laivai.

– Koks Jūsų 75-ųjų gimimo metinių proga žodis Lietuvai?

– Man labai liūdna, kad daugelis žmonių, didžio skurdo ir nepriteklų prispausti, pamiršta džiaugtis tokia milžiniška kaina atgautąja laisve. Linkėčiau visiems nenustoti vilties. „Juk praslinks ta šmėkla, lyg ir nebuvus, saulutė džiugins ir vėl patekėjus...“

Kalbėjosi kun. K. J. Ambrasas



Brazilijos lietuvių sodyba „Lituanika“, kurioje rengiamas jaunimo stovyklos ir kiti įvairūs pobūviai Nuotr. K. J. Ambrasas

ir dabar galime laisvi švesti nepriklausomai Lietuvoje... Jeigu nebūtų buvę 1924 metų šventės, mes čia nesėdėtume“ – toks aiškus buvo jo pasisakymas.

Daugumas kalbėtojų pasidžiaugė, kad ir broliai iš užjūrio suskrido į Vilnių. „Ši šventė turi būti ne vien šokiui, dainavimui, muzikai, bet ir mūsų prisilietimui vienas prie kito, pažintimui, jog Lietuva yra Lietuva, kad jie čia laukiami, mylimi, čia jų tikrieji namai“ – toliau kalbėjo D. Trinkūnas.

„Visko per daug, ir viskas

per gerai...“ lyg už mus visus pasakė PLB pirmininkas Bronius Nainys. Tikrai neįmanoma buvo visur suspti, viską pamatyti, pasigrožėti. O mūsų Dalia Viskontienė lyg ir užbaigė įvairių minčių ir pasisakymų ratą: „Mūsų buvimas čia – tai mūsų sapnas. Grįžtame į namus su degančiomis viltimis... Džiaugėmės ir verkėme kartu su visais, nes atidavėme pagarbą Lietuvai“. Tai ir buvo paskutinis „suteiktas“. Atsisveikindam su senais pažįstamais ir naujai sutiktais ir pažintais draugais. Visi išsklido po Lietuvos tolimiausių kampų, laukdami sekančios šventės 1998 metais.



Brazilijos Sao Paulo miesto lietuvių parapijos klebonas kun. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS prie „Lituanikos“ sodybos koplyčios ir kryžiaus Nuotr. K. J. Ambrasas

Dvi organizacijos - vienas suvažiavimas

Didžiosios Britanijos lietuvių veikla ir rūpesčiai

STASYS KASPARAS

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos b-vės metinis suvažiavimas įvyko 1996 m. balandžio 27-28 d.d. Lietuvių sodyboje – Headley Park'e. Atidaryme tylos minute pagerbti mirusieji sąjungos nariai. Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 14-kos skyrių atstovai, 5 valdybos direktoriai, ir 4 DBL s-gos b-vės tarybos nariai. Suvažiavimo darbo prezidiumo pirmininku išrinktas J. Zokas. Sekretoriai Z. Juras.

Suvažiavimą sveikino Lietuvos ambasados Londone laikinai patikėtinė dr. Nijolė Zambaitė, raštu – Juozas Bendorius, kun. S. Matulis, MIC, Vladas Dargis ir P. B. Varkala. Išrinkta sveikinimų komisija: Zigmas Juras ir Henrikas Gasparas.

Veikla, fondai, spauda

Pradėta DBL s-gos b-vės direktorių valdybos pirmininko J. Alkio pranešimu: parengimai, reprezentacija, Pasaulio lietuvių bendruomenė, jaunimas, skautai, spauda, Maironio mokykla, finansai, ateities darbai. Šis jo pranešimas buvo išspausdintas „Europos lietuvių“, todėl jis jo neskaityt, o tik mažas pataisas padarė. Buvo klausimas, ar šiame pranešime atspindi visas bendras valdybos darbas? Valdybos nariai sakė, kad tą pranešimą matė „Europos lietuvių“. Dalis valdybos narių pareiškė, kad jis nebuvo nei skaitytas, nei diskutuotas! Krito į akis skautai. Niekur neteko užtikti ir skaityti, kad kraštų bendruomenių suvažiavimuose pranešama apie skautų rajonų veiklą, kai apie kitas organizacijas – nieko.

DBL s-gos b-vės tarybos pirm. Henrikas Gasparas padarė trumpą pranešimą, tardamas, kad tik vienerius metus buvęs pirmininku. „Europos lietuvių“ redaktorius H. Gasparas tepasakė, kad neseniai pradėjus „E.L.“ redaguoti ir neturįs daug ko pasakyti. Tautinis paramos fondas buvo įsteigtas sovietmečiu remti politiniams kaliniams. Iš dar turimų atsargų ir toliau remiami politiniai kaliniai ir tremtiniai. Pagalbos fondas Lietuvai – politinis ir aukų beveik nebegauna.

Siūlymai

Tautos fondo Didžiosios Britanijos atstovybės vardu pranešimą padarė K. Tamošiūnas. Jis mano, kad Fondą reikia likviduoti, nes Bendruomenė negali joo pasinaudoti. Bet K. Tamošiūnas nepasakė, kad D. Britanijos TF atstovybė turi 369 Lietuvių Namų b-vės akcijas, kurios naudingos rinkimuose. Tautos fondo centras turėtų su tvarkyti TF reikalus Didžiojoje Britanijoje.

Siūlymas parduoti Sodybą ir Lietuvių Namus, o už gautus pinigus nupirkti Londone kitus gerus namus sukėlė karštų diskusijų. Dauguma nenori parduoti Lietuvių Sodybos, išskyrus K. Tamošiūną ir keletą kitų. Rezoliucija–siūlymas vienbalsiai buvo atmesta su pastaba, kad patys direktoriai ir skiriai panašią rezoliuciją nepriiminėtų.

Lietuvių Namų akcinės bendrovės suvažiavimas

Pagal nustatytą tvarką pirmininkavo bendrovės direktorių valdybos pirm. K. Tamošiūnas, sekretorius Eimutis Šova. Po atidarymo buvo patvirtintas 1995 metų akcininkų suvažiavimo protokolas. Išklaustas direktorių valdybos pranešimas, kurį padarė K. Tamošiūnas.

Pelnas ir nuostolis

Finansinės apyskaitos buvo pateiktos atskiru raštu, iš kurio paaiškėjo, kad Lietuvių Namai Londone turėjo 109597 svarus metinių pajamų, išlaidų 55564 svarus, metinis pelnas 54033 svarai. Lietuvių Sodyba – Headley Park: pajamos 122381 svaras, išlaidos 92936 svarai, pelnas 29445 svarai.

„Europos lietuvių“ pajamos 16258 svarai. Išlaidos 58 668 svarai, nuostolis 42409 svarai. Dėl didelio „Europos lietuvių“ nuostolio buvo pateikti klausimai TRAVIS auditoriui atstovui, dalyvavusiam suvažiavime. Jis paaiškino, kad vykdė direktorių nurodymus. Direktoriai irgi negalėjo atsakyti, gal patys nežinojo, ką ten sudėjo. Pagal visus apskaičiavimus „Europos lietuvių“ nuostolis galėjo būti 4000, o ne 18260 svarų. Labai gaila, kad Lietuvių Namų akcinė bendrovė neturi iš direktorių tarpo žmogaus, einančio įždininko pareigas. Kol tokio nebus, bendrovė visuomet nežinos, kur ji stovi ir kur eina.

Nutarimai

Suvažiavime dalyvaujantys akcininkai priėmė mažųjų bendrovių lengvatinių įstatymą, kuris leidžia būti direktoriais vyresnius negu 75 metų amžiaus. Direktorių nutarimas, kad jie pasilieka direktoriais iki 1997 metų, buvo atmestas kaip prieštaraujantis bendrovės įstatymams. Po vakarienės vyko bendras pasižmonėjimas, susitikimas su pažįstamais. Skambėjo akordeonų garsai ir dainos. Kiti diskutavo bendruomenės reikalais.

Rinkimai

Antroji diena pradėta pamaldomis Sodybos kunigaikščių menėje. Mišias atšavo kun. Aleksandras Gėryba, pasakydamas (Nukelta į 9-tą psl.)

Neturėjome tėvynės, bet veržėmės į mokslą

Lietuvių gimnazijos Vokietijos Eichstaett'e 50 metų sukaktis.

Ją yra baigę daugelis išeivijos darbuotojų

ALDONA ZAREMBAITĖ
Toronto

*Einu, einu aš svetima palauke
Ir svetimais taikais aš vis einu,
Man nepažįstami upeliai bėga,
plaukia
Kaip mano dienos be namų.*

E. Gaputytė "Ūkanose"

1945 m. vos nutilus karo audrai ir amerikiečių kariuomenės daliniams užėmus daugiau kaip prieš 1200 metų įsikūrusį Vokietijos Eichstaett'o miestą prie Altmuelės upės Bavarijoje, pradėjo jį rinkti moksleiviai – pabėgėliai, anksčiau gyvenę prie Dubysos, Nevėžio, Šešupės, Nemuno ar Neries krantų, nes sklido žinios, kad ten steigama lietuviška gimnazija.

Dar karo metu Eichstaett'e ir jo apylinkėse buvo apsisostę daug lietuvių karo pabėgėlių. Nemažas klierių būrys mokėsi kunigų seminarijoje. Gimnazijos įsteigimui ir jos oficialiam pripažinimui daug pasidarbo kunigų seminarijos lietuvių rektorius prel. prof. L. Tulaba. Gimnazijai vadovauti buvo paskiriamas buvęs Panevėžio gimnazijos direktorius P. Balčiūnas. Organizavimo darbas nebuvo lengvas, bet, kaip direktorius P. Balčiūnas "Ūkanose" rašė: "Geri norai ir karšta meilė ir svetimajame krašte atvedė Tave į Tau pažįstamą lietuvišką mokyklą, bet vargo, didelio vargo skraiste apvilktą".

Tai tikrai buvo vargo, didelio vargo mokykla, nes trūko ir patalpų, ir vadovėlių, ir net rašomosios medžiagos. Ypač mokytojai turėjo įdėti daug darbo, paruošdami pamokas, nes jie žinojo, kad dažniausiai tik iš jų išgirstas žodis buvo vienintelis žinių šaltinis. Gimnazija tikrai buvo laiminga, turėdama tokius atsidavusius mokytojus.

Aštuntajai klasei dėstė šie mokytojai: vicedirektorius S. Barzdukas, V. Liulevičius, kun. dr. A. Milius, A. Rudienė, P. Ličkus, archit. V. Žemkalnis, kun. P. Babickas, J. Radvila, A. Valeišaitė, A. Petraitis, R. Juodelė, S. Butvilas, J. Reizgis, Jiems priklausė didelė pagarba ir padėka.

Mokslu metai buvo pradėti šv. Mišiomis Eichstaett'o kunigų seminarijos šventovėje rugpjūčio 1 d. Pamokos vyko mies-

to mergaičių mokykloje kur buvo prisiglaudę ir dalis mokinių. Rugsėjo viduryje gimnazija persikraustė į Rebendorf'ą, nes mergaičių mokykla amerikiečių karinės vadovybės buvo atiduota vokiečiams. Rebdorf'e buvo UNRRA'os įsteigta stovykla baltiečiams pabėgėliams, vėliau žmonėms kaip DP (Displaced Persons) – "dipukams".

Bendrabutis ir gimnazija įsikūrė atskirame triaukščiame pastate, bet visos klasės čia sutilpti negalėjo – jos buvo išskirsčiusios po kitus pastatus. Klasėse džiaugėmės gavę iš Rebdorf'o klebono šventovės suolus, nuo šalčio gynėmės iš UNRRA'os gautais apsiaustais ar švarkais. Daug ko čia trūko, bet, turėdami pasišventusius mokytojus ir gyvendami pagal nustatytas mokinių elgesio taisykles, sugebėjome rasti laiko ir mokslui, ir sportui, ir organizacijoms, ir kultūriniam renginiams.

Eichstaett'o lietuvių gimnazijoje mokėsi per 200 mokinių. Buvo dvi aštuntosios klasės. Pirmoji abiturientų laida, kuri kaip tik šiemet mini savo 50 metų sukaktį, buvo pati gausiausia iš visų lietuvių gimnazijų Vokietijoje. Ji išleido į gyvenimą ir į platų pasaulį 55 abiturientus.

Pirmoji Eichstaett'o lietuvių gimnazijos laida užleido savo suolus kitiems. Palikom gimnazija, bendrabutį, vėliau palikom ir stovyklą. Jaunystė veržli. Ateities planai ryškėjo. Emigracija išskirstė mus po platų pasaulį. Įvairūs institutai, seminarijos, universitetai daugeliui atvėrė duris, kurioms praveriti dažnam reikėjo ir fizinį darbą, ir pūslėtomis rankomis pasidabuoti.

Turim šiandien daugeliui žinomų dvasiškų, medikų, menininkų, visuomenininkų ir įvairiose profesijose dirbančių sąžiningų darbuotojų. Galime pasidžiaugti savo buvusiu klasės draugų laimėjimais ir ne tik mes, bet ir mus į gyvenimą išleidę mokytojai bei mūsų Tėvynė.

Retėja mūsų gretos. Palikus šį pasaulį prisiminsime savo maldose ir vėl prisiminsime juos per Padėkos Mišias, kurios bus aukojamos Toronto Prisikėlimo šventovėje birželio 23 d., 10,15 v.r.

N.B. Pirmąją laidą baigę abiturientai: Adamkavičius Valdemaras, Aleknaitė Aldona, Aušra Jonas, Baltrušaitis Juozas, Bernotas Bronius, Bobėnaitė Aldona, Bobėnaitė Danutė, Brinkis Zigmantas, Bunga Antanas, Dainauskas Stasys, Dambrauskas Juozas, Dauknyas Pranas, Diljonas Antanas, Gaputytė Elena, Grinius Liūtas, Indriūnas Jonas, Kibirkštis Justas, Kikilas Aleksandras, Končius Juozas, Kubilius Augustinas, Kulpavičius Vytautas, Kungys Zigmantas, Levickaitė Birutė, Maleckas Viktoras, Masaitytė Lilijana, Mikšytė Nijolė, Mikulis Algirdas, Morkūnaitė Viktorija, Morkūnaitė Zuzana, Narijauskas Pranas, Nekrašas Aleksas, Nešukaitis Jonas, Noreikaitė Sofija, Nutautaitė Alma, Ošlapas Algimantas, Ošlapas Raimundas, Račiukaitis Algimantas, Rašymas Juozas, Raudonis Stasys, Reizgis Ansas, Rimšaitė Marija, Sakalauskas Kajetonas, Spūdytė Eugenija, Steponavičius Vacius, Straukaitė Modesta, Strimaitė Eleonora, Šukys Zenonas, Taškūnaitė Laimutė, Vaitkevičius Vainutis, Vieraitytė Irena, Teofilė, Vitkūnas Alfredas, Zarembaite Aldona, Žemaitis Kęstutis, Žemkalnis Gabrielius, Žilvitytė Birutė.

Retų atodangų šiupinys (6)

V. A. JONYNAS

Nidos trauka

Kažkada spauda išuždavo ausis savo pranešimais esą ir vėl atvykęs poilsiauti į Nidą Nobelio premijos laureatas Thomas Mann. Mat turėjo jis ten vasarnamį. Dar visai neseniai sužinojome, kad susigriebta remontuoti tą jo namelį kažkokių vokiečių dosnumo dėka.

Mažiau kam žinoma (Lietuvių enciklopedijoje tie dalykai sužymėti, o Pechmann'o atveji mini ir T. Sakalauskas savo "Čakonoj"), kad Nida ir anksčiau yra buvusi prieglobsčių egzotikos ir kopų atskirybės pasiilgusiems vokiečių dailininkams. Apie jų tas nuotaikas vaizdžiai ir sąžiningai pasakojama knygoje: Colin Rhodes, PRIMITIVISM AND MODERN ART. London, Thames and Hudson, 1994. "Tą kultą" išsidauž svetur įkvėpė iš dalies palyginti pigus pragyvenimo lygis kaime, bet jį kurstė ir apspėdė anuomet Europą mitas apie kaimo žmogų, kaip didelės moralinės jėgos padarą, kurio neištvirkino modernaus pasaulio rafinuotumas ir materializmas.

Visa eilė kitų menininkų metėsi į nuošalias Europos vietas, pavyzdžiui, Erich Heckel, Karl Schmidt-Rottluff ir Max Pechstein; visi grupės "Die Brücke" nariai rengdavo ekskursijas į Dangst (?) ar Nidos pamario kaimelius. Tačiau tos viešnagės būdavo palyginti vienatviškos, veikiau iššauktos noro praktikuoti nudizmą kuo toliau nuo



Eichstaett'o lietuvių gimnazijos suvažiavimo 1990 m. Čikagoje dalyviai



Eichstaett'o lietuvių gimnazijos 1990 m. Čikagoje suvažiavime pirmosios laidos abiturientų dalis: A. Bobėnaitė-Vaitonienė, V. Vaitkevičius, N. Mikšytė-Ward-Cerekas, Z. Morkūnaitė-Stravinskienė, V. Morkūnaitė-Karaitienė, B. Žilvitytė-Vytuvienė, V. Adamkavičius-Adamkus, J. Nešukaitis, Z. Brinkis, A. Zarembaite, J. Končius, R. Ošlapas, A. Kikilas, A. Ošlapas ir P. Narijauskas

budrių pareigūnų akių. Nors jie balsiai skelbė savo dvasios giminybę su vietinių gyventojų bendruomenėmis, visi tie menininkai nesistengė apsigyventi pastoviai ar dalintis gyvenimo patirtimi su vietiniais. Max Pechstein'o atveju tos dažnos iškylos į nuošalų Nidos kaimelį galėtų būti netgi perversijos pavyzdžiu.

"FLUXUS"

Jurgio Maciūno, "Fluxus" sąjūdžio steigėjo, pavadė sumirga dabartinėje Lietuvos spaudoje, nors ji nėra minima nei Lietuvių enciklopedijos papildymuose, nei paskutinėje Lietuvoje išėjusioje enciklopedijoje. Taiigi nėra lengva susidaryti nuomonę, ar tas sąjūdis tėra vienkartinis švystelėjimas, ar spėjęs susilaukti pasekėjų. Iš atsitiktinai papuolusių po ranka meninių leidinių atrodo, kad jo reikšmė ne visai vienadienė. Bent taip įtaigoja manyti puošnūs Montrėlio muziejiaus leidinys POP ART. Sous la direction de Mario Livingstone, Montréal Musée des beaux arts, 1992. Jame rašoma: "Šalia naujųjų realistų Paryžiuje, 'happeningai' yra užėmę vokiečių meno pasaulio sceną tuo pat metu, kaip ir 'FLUXUS' sąjūdis. Kaip nurodo jo pavadinimas, 'Fluxus' yra neįprastinis, neturintis aiškios programos sąjūdis, kuris išaušė prieš sklerozines meno formas bei institucijas (įskaitant muziejus, meno galerijas bei parodas), jungdamas ir vienovę neturintį sąrašio tikrovės fragmentus su muzika, aktualijom bei vaizdais, kartais pagal formulę, giminį su surrelizmu, o kartais ir sąmoningai visai mišriai."

Nėra praleidžiama negirdomis "Fluxus" grupė ir kitame enciklopedinio pobūdžio leidinyje Diane Waldman, COLLAGES, ASSEMBLAGE AND THE ROUND OBJECT. NY, Harry Abrams, 1992. Jame rašoma: "Panašiai kaip 'happeningai', 'FLUXUS' grupė, įsteigta Jurgio Maciūno ir George Brecht'o 1962 metais, suvedė draugėn Amerikos ir Europos menininkus, siekiančius permost tiltą per prarastą tarp tapybos, skulptūros, muzikos, poezijos, šokio ir scenos meno."

Maciūno FLUX-KIT (1965) yra sumoderninta Deschamps "Box in a valise" versija. Ji buvo pagaminta trijose skirtingose versijose, kiekviena daugelyje laidų ir susidaro iš Fluxus sąjūdžio laikraščio fotografijų"

Neseniai pasirodžiusioje meno istorijoje ("Art since 1940") aptinkam papildomų žinių. Visų pirma sužinojom Jurgio Maciūno biografijos duomenis – 1931-1978, jo lyginamąjį svorį Fluxus sąjūdyje. Pagaliau spal-

vingai mums atpasakojama kokių "plonybių" buvo siekiama jų stebuklinguose renginiuose.

"Semdamies įkvėpimo iš tų pačių šaltinių kaip ir niujorkiečiai, Europos menininkai pasuko kiek metafiziškesne linkme. 1962 m. Jurgis Maciūnas (amerikietis), Volf Vostell'is (vokiečiai) ir Nam June Paik (korėjiečiai) įsteigė Wiesbaden'e, Vakarų Vokietijoje, grupę, pavadintą 'FLUXUS', kuri buvo stiprioje Cage idėjų įtakoje. Maciūnas buvo dalyvavęs Cage ir kitų spektakliuose, kai kada Yoko Ono's studijoje Chambers gatvėje Niujorke. 1960 m. atvyko iš San Francisco Robertas Denis su anuometine savo žmona Judson Dance, teatro nare Simone Fosti, Valteriu de Maria ir tų metų rudenį Maciūnas atidarė A.G. Galeriją Madison'o gatvėje; išstatė ankstyvuosius minimalistinius De Mario darbus, parėmė lėšomis renginius, kuriuos buvo matęs miesto centro studijoje. Maciūnas buvo 'Fluxus' sąjūdžio 'spiritus movens', nors ne iškiliasias jo menininkas.

"FLUXUS" pasiekė savo viršūnę 1962-1964 m. Daug svarbių menininkų, pradedant Joseph Beuys ir Christo, buvo neaiškiai susiję su tuo sąjūdžiu. Pati grupė buvo iki tokio laipsnio be aiškesnės apibrėžties, kad daugelis tų, kurie tuo metu joje dalyvavo, iki šiol stebisi, ar toji 'grupė' tada faktiškai egzistavo.

Du stambūs talentai, neužginčijami susiję su 'Fluxus' grupe, buvo Joseph Beuys ir Nam June Paik. Nors pirmajam (Joseph Beuys) stigo intelektualumo, kaip kad kitiems menininkams, susijusiems su ta grupe, ji tačiau giliai veikė jų polinkis į teatralumą. Paik'o 'Etude for Piano' renginys, kuris įvyko Koelne, menininko patalpose, buvo plačiai komentuojamas. Jis nustatė toną būsimiems 'Fluxus' renginiams. Be kitų (fizinų) veiksmų tame 'Etude' Paik'ui teko skambinti Šopeno etudą, praplūpti sąsara, stryktelti nuo scenos į auditoriją, ten nurėžti John Cage kaklaraistį, apliet Cage'ą ir David'ą Tudor'ą skystamiliu (jis neužsipoilė atgrasus vokiečių kompozitoriaus Karlheinz Stockhausen'o, sėdėjusio šalia). Tada Paik'as prasiskverbė pro sukilusių nuo kėdžių minią ir paskambino iš baro apačioje, pranešdamas, kad pjesė pasibaigusi". (Jonathan Fineberg, ART SINCE 1940. STRATEGIES OF BEING, NY, Harry Abrams, 1995. Tai tiek pavyko sužinoti, specialiai niecškant, apie "amerikietį" Jurgį Maciūną. Sprendžiant iš vartytų meno istorijų, jis atrodo vienintelis lietuvis, tikrai prasimušęs į tarptautinius vandenis.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Izolda Poželaitė-Davis, Australijoje gyvenanti pedagogė, Marijampolėje kasmet surengia anglų kalbos konkursus moksleiviams. Šiemetiniame konkurse dalyvavo apie 20 XII klasių moksleivių, nesimokančių anglų kalbos pagal sustiprintą programą. Jiems buvo leista pasirinkti temas 300-350 žodžių turinčiam rašiniui ir naudotis žodynais. Pirmąją vietą su 70 Australijos dolerių laimėjo P. Armino vidurinės mokyklos atstovė I. Kvederaitytė, III vietą su 30 dolerių – tos pačios mokyklos moksleivė A. Glinskaitė. Antroji vieta su 50 dolerių teko Marijampolės VII-sios vidurinės mokyklos auklėtojai A. Kurylytei.

Pasaulio liuanistų bendrija, 1994 m. birželio 21 d. pakeitusi tik išeivijoje nuo 1952 m. kovo 2 d. veikusių Lituanistikos institutą, šiemetinę savo konferenciją liepos 4-6 d.d. turės Vilniuje. Pasaulio liuanistų bendrijos konferencijos tema – "Lituanistika XXI amžiaus išvakarėse: tyrinėjimų prioritetai, metodai ir naujovės". Bendriems svarstymams šioje konferencijoje buvo pasiūlytos trys temos: 1. "Lituanistika naujų visuomeninių ir kultūrinių iššūkių akivaizdoje", 2. "Lituanistikos atsinaujinimo būdai ir galimi raidos keliai", 3. "Lituanistikos centrai ir jų veiklos modeliai". Konferencija vyks Vilniaus pedagoginiame universitete, Ševčenkos 31, Vilnius.

ALB Melbourne apylinkės valdyba Australijos lietuviams yra paskelbusi fotokonkursą "Fotografija irgi yra menas". Konkursan kviečiami įsijungti visi fotomėgėjai – tik pradedantys ar ir toliau pažengusieji. Geriausiai darbai bus premijuojami. Laimėtojų laukia trys pagrindinės premijos, kurias paskirs fotonuotraukų parodų lankytojai sekmadieniais Lietuvių namuose birželio 16-30 d.d. Specialias prizais bus įvertintos geriausios portretų, gamtovaizdų, natūrmortų, lietuvių tautų ir Australijos LB gyvenimo vaizdų nuotraukos. Premijos ir prizai laimėtojams bus įteikti Lietuvos valstybinės šventės minėjimo liepos 7 d. Konkursinių nuotraukų tematika ir atlikimo technika neribojamos. Į šį mėgėjų konkursą kiekvienas dalyvis galės įsijungti tik su trimis nuotraukomis. Konkursas, atrod, yra skirtas tik Melbourne lietuviams. Nuotraukos jam buvo priimamos birželio 1-9 d.d.

Keturiasdešimt trečioji Europos lietuviškųjų studijų savaitė liepos 14-21 d.d. įvyks Romoje ir Vasario 16 gimnazijoje Hiutenfelde, Vokietijoje. Savaitė bus pradėta susipažinimo vakaru liepos 14, sekmadienį, užbaigta pamaldomis ir uždarymu liepos 21, sekmadienį. Savaitės dalyvių paskaitos ir pranešimai: Egidijaus Aleksandravičiaus (Kaunas) – "Naujausioji Lietuvos istorija ir jos tyrinėjimų problemos", Nijolės Gaškaitės-Žemaitienės (Šiauliai) – "Jonas Deksnys laisvės kovose: tarp idealų ir ambicijų", Arūno Sverdiolo (Vilnius) – "Tikėjimas šiandienos Lietuvoje", Arūno Hermanno (Bammental) – "Išeivijos liuteronų bažnyčia po 1945 m.", Kęstučio Girniaus (Prah) – "Lietuvos seimo rinkimų išvakarės", Leonido Donskio (Klaipėda) numatoma paskaita "Lietuviškoji kultūros filosofija Rytų ir Vidurio Europos kontekste", Vytauto Bikulčiaus (Šiauliai) – "Vakarių literatūra šiandieninėje Lietuvos kultūroje". Bus ir Kajetonas Čėginsko (Uppsala) paskaita, kurios temos jis dar nėra pranešęs. Programą papildys svarstybos "Lietuvos politinės raidos perspektyvos" ir koncertas, neturintis nei žanro, nei nurodytų atlikėjų. Trys studijų programos vadovai – Darius Kuolys (Vilnius), dr. Jonas Norkaitis (Stuttgart) ir dr. Kajetonas J. Čėginskas (Uppsala). Pragyvenimas kainuos: viengubam kambary – 434 DM (vienai dienai – 62 DM) dvigubam kambary – 385 (vienai dienai – 53 DM) iš anksto užsiregistruojusiems. Registracijos mokestis suaugusiems – 100 DM, jaunimui – 50 DM. Dalyviai prašomi registruotis iki liepos 1 d. pas Tomą Bartusevičių šiuo adresu: T. Bartusevičius, Lorsch Str. 1, 68623 Lamperttheim-Huettenfeld. Tel. 06256-322 (dienos metu). Fax: 06256-1641.

Jo atsiminimus turėjo progą paskaityti daugelis tada dar jaunų istorikų ir susidaryti tikrą vaizdą apie okupacinius Maskvos siekius. Tada J. Urbšys jau buvo atsiskakęs klaidų ir padaręs teisingas išvadas. Jos turėjo įtakos ir kitiems istorikams, o per juos ir kitiems lietuviams lengvingomis 1988-89 dienomis. Prof. dr. Aldona Gaigalaitė savo pranešime išsamiau aptarė užsienio reikalų ministrų Juozą Purickį, kuriam šias pareigas teko eiti labai nedėkingame 1920-21 m. laikotarpyje, kai Lietuva dar nebuvo pripažinta de jure ir kai jam teko vesti derybas šiuo klausimu su Sovietų Sąjunga ir Vokietija. Docentas dr. Zenonas Butkus skaitė pranešimą apie sovietų pastangas Lietuvai prisijungti jau 1920 m. Pranešimus šios konferencijos temomis skaitė ir kiti istorikai – Česlovas Laurinavičius, Liudas Truska, Rimantas Mikny, Gediminas Rudis, Juozas Skirius, Algimantas Kasperavičius, Raimundas Lopeta.

Rašytojas Kazys Jankauskas, gimęs Šiauliuose 1906 m. lapkričio 24 d., mirė Kaune š. m. gegužės 1 d., nespėjęs sulaukti amžiaus devyndešimtmečio. Velionis I D. karo metais su tėvais gyveno Rostove prie Dono, kur nebuvo lietuviškos mokyklos. Grįžęs Lietuvon, velionis dirbo geležinkelio darbininku ir raštininku. Lietuvių ir rusų kalbas bei jų literatūrą studijavo Kauno universitete 1929-41 m. Lietuvių kalbą, atrodo, jau buvo spėjęs išmokti anksčiau. Mat jo kūrybinį palikimą sudaro romanai "Jaunystė prie traukinio" (1936), "Vieškelėje plytų vežimai" (1938), "Juodojo milžino žmonės" (1939), "Žygyje" (1940), "Ne pirmas kartas" (1988), apsakymų bei apysakų rinkiniai "Dulkiniai batai" (1938), "Krito kaštonai" (1959), "Stogas ir žvaigždėtas dangus" (1984), "Šermukšnis prie ežero" (1996). Antrosios sovietinės okupacijos 1946-51 metais velionis dirbo valstybinės grožinės literatūros leidyklos verstinės literatūros redakcijos vedėju. Jis betgi buvo suimtas ir sovietiniuose kėleimuose bei tremtyje išlaikytas ketverius metus. Grįžęs Kaunan, iššias dešimtmetį dirbo Tryliktosios vidurinės mokyklos bibliotekininku ir atsidėjo profesiniam rašytojo darbui.

V. Kst.

Atsiūsta paminėti

LITHUANIA IN THE WORLD, nr. 2, vol. 4, 1996 m. žurnalas anglų kalba 64 psl, gausiai iliustruotas spalvotomis nuotraukomis. Red. St. Kašauskas, leidžia Du Ka Ltd., T. Vrublevskio 6, 2600 Vilnius, Lithuania, spausdina "Jana seta" Latvijoje.

VILTIS, nr. 2, vol. 56, kovas-balandis 1996, žurnalas anglų kalba folklorui ir tautiniams šokiams, 12 psl. ir viršeliai. Red. A. P. Durtka, jr. Adresas: 1110 N. Old World Third St., Suite 420, Milwaukee, WI 53203-1102. Metinė prenumeratora \$20 (JAV).

SALEZIEČIŲ ŽINIOS, nr. 1 (83), 1996 sausis-kovas, Saleziečių veikimo leidinys, 28 psl. ir viršeliai. Red. kun. Pranas Gavėnas, Gurgiškių 4, 4580 Alytus, Lietuva; spausdina "Aušra" Kaune, tiražas 3000 egz.

Antanas, Rubšys, RAKTAS I SENAJI TESTAMENTA. Pirmoji dalis – Sandora ir Mesijas. Fotografuotinis leidimas, išleistas JAV leidyklos "Krikščionis gyvenime" 1982 m. Tiražas – 500 egz. Išleido "Katalikų pasaulis" (Dominikonų g. 6, 2001 Vilnius) 1995m., 516 psl. Spausdino Adomo Jakšto spaustuve Kaišiadoryse. Kaina – \$10.



Lietuvių išeivijos ilgiausiai išsilaikęs teatro sambūris "Antras kaimas" kviečia neįkainojamus, važiuojančius į Tautinių šokių šventę Čikagoje, atvažiuoti dieną anksčiau – liepos 3 d., 7 v.v. į Čikagos Jaunimo centrą (5600 S. Claremont). Pirmoje programos dalyje kaimiečiai stato pasaulinę premjerą, – Antano Skėmos vienveiksę dramą "Kalėdų vaizdelis". Antroje dalyje "Antra kaimiška komedija". Bilietų rezervacijos – per Liauno Narbučio "Lion Frame" parduotuvę (312) 778-6322 arba per "Antro kaimo" prievažį Eugenijų Butėną (312) 225-0541

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.

SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.4.00%	Asmeninės paskolas nuo7.75%
180-364 d. term. ind.4.00%	Sutarties paskolas nuo7.75%
1 metų term. indėlius4.00%	
2 metų term. indėlius4.75%	
3 metų term. indėlius5.50%	
4 metų term. indėlius5.75%	
5 metų term. indėlius6.25%	
1 metų GIC-mėn. palūk.3.75%	
1 metų GIC-met. palūk.4.25%	
2 metų GIC-met. palūk.5.00%	
3 metų GIC-met. palūk.5.75%	
4 metų GIC-met. palūk.6.00%	
5 metų GIC-met. palūk.6.50%	
RRSP, RRIF ir OHOSP3.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.5.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.5.75%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.6.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.6.50%	
Taupomąją sąskaitą3.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.3.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.3.00%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virkklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Je norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė



4889 Dundas Street West, Suite 102,
Etobicoke, Ontario M9A 1B2

Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI

tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SOLD

TED STANULIS

RE/MAX 769-1616

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI

SĄŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
BLOOR-ISLINGTON rajone skubiai parduodamas vienaaukštis dviejų miegamųjų namas (bungalow).

RE/MAX West Realty Inc. 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A9 (2 bloakai į vakarus nuo Lietuvos namų)
tel. 416 769-1616, namų tel. 416 231-4937,
nešiojamas tel. 416 802-1029 FAX 416 769-1524

SPORTAS



Naujai iš Lietuvos atvykusiųjų sportininkų krepšinio komanda Čikagos "Krantas", sėkmingai dalyvavusi 46-ųjų Š. Amerikos liet. sporto žaidynių krepšinio varžybose



Vyrų A klasės nugalėtojai – Čikagos klubo "Lituania" krepšininkai su treneriu R. DIRVONIŲ (stovi kairėje) 46-toje Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynėse. Iš kairės stovi: J. Abramavičius, A. Baris, T. Vojcik, A. Vilčinskis, J. Falknez, P. Stukas; klūpi: D. Siliūnas, A. Jonynas

Nuotr. Ed. Šulaitis

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
mis su juodo stiklo langais. Dmitrijus Olševskis ir Jeleną Olševską buvo atskirti nuo kitų keleivių ir kažkur nusivežti, net atsisakius oficialaus patikrinimo muitinėje.

Torontietis dr. P. Milleris, palikęs Jelenos Olševskajos, kanadiečiams žurnalistas pasakojo, kad ji norėjo pasilikti Kanadoje. Pasak jo, ji būtų galėjusi parūpinti idomių duomenų Kanados CSIS saugumiečiams apie dabartinį Rusijos špioną užsienyje. Tokiai minčiai betgi nepitarė Kanados politikai. Liko tik, matyt, sąmoningai pasirinkta Kanados tyla santykiuose su Rusija ir jos sandrauga, kuriai, atrodo, tinka ir KGB palikti sovietiniai šnipai.

Kanados reformų partijos kas dveji metai rangiamas suvažiavimas, trukęs keturias dienas birželio pradžioje, įvyko Vankuveryje. Pagrindinis dėmesys teko partijos narių skilimui dėl Kanados parlamente priimtų lygių teisių homoseksualams ir prasidėjusio nusivylimui dabartiniu vadu P. Manningu, kurį kai kurie reformininkai pradėjo vadinti diktatoriumi. Liūdniausia, kad Kanados reformų partija tvirtai laikosi Vakarų Kanados provincijose. Silpną žingsnį ji žengė Ontario provincijoje, o kojos dar nėra įkėlusios Kvebekan. Jai labai tolimas kelias ir į Atlanto provincijas.

Savo suvažiavime reformininkai betgi neturi kito kandidato į vadus. Tad P. Manningas ir vėl buvo patvirtintas vadu, nors šįkart už jį balsavo tik 86% suvažiavime dalyvavusių atstovų. Vadu jis buvo išrinktas prieš porą metų 92% suvažiavimo dalyvių. Šįkart daugiausia buvo kalbėta apie sekančius Kanados parlamento narius. Juose žlugus Kanados konservatorių partijai rimtų varžovų dabar nebūti Kanados ministeris pirm. J. Chretienas ir jo liberalai.

Buvo kalbėta, kad reformininkai sekančiuose rinkimuose gali išsikvoti 153 atstovus, tarp kurių būtų 66 iš Ontario ir šeši

iš Kvebeko provincijų. P. Manningas pasisakė už pagrindinį reformininkų dėmesį kovai su deficitais. Dabar jau žadama įsipareigoti deficitus panaikinti pirmųjų dvejų metų laikotarpyje, o trečiaisiais metais sutaupyti lėšomis sumažinti pajamų mokesčius kanadiečiams.

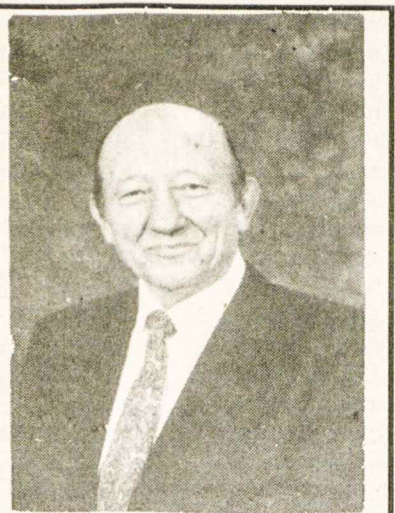
P. Manningas remia ir Kanados reformininkų partijos vieningumą. Pasak jo, reformininkai savo tarpe turi išmokyti vienybės. Esą be jos, laimėjė parlamento rinkimus, jie nesugebėtų valdyti Kanados. Suvažiavimo dalyviai betgi atmetė savitumo pripažinimą prancūziškai Kanados provincijai. Buvo pasiūlyta tik kiekvieno kanadiečio lygibė įstatymuose, vienodai kiekvienam užtikrinti pagrindines teises. V.Kst.

Ateitininkų žinios

Mokslieiviams savaitgalis Wasagoje. Kadangi pernai rengtas savaitgalis mokslieiviams-gimnazistams "Kretingos" stovyklavietėje, Wasagoje, gerai pasisekė, toks pat savaitgalis rengiamas ir birželio 21-23 d.d. Pradžią penktadienį 6 v.v. su vakariene. Kaina \$25 asmeniui visam savaitgaliui; dviem iš vienos šeimos \$40. Atsivežti savo patalynę. Toronto mokslievių ateitininkų Stasio Salkauskio kuopos globėjai kun. Edis Putrimas ir Gabija Petruskienė rūpinasi šio savaitgalio programa. Savaitgalio tema – "Pažink save ir savo aplinką". Pašnekės-pratybų metu bus diskutuojami klausimai: Žvilgsnis į save – aš ir mano santykis su Dievu ir su gamta; mano santykis su aplinka – kas mane formuoja; sąžinės vaidmuo; įtakos mano gyvenime; vertybių skalės statymas; mano bendravimas su kitais – draugai, simpatijos, draugystės. Paskutinis pokalbis – išėjimas į gyvenimą. Savo partitimi paliekant šeimą, draugus, pažįstamą aplinką pasidalins dvi studijų išvykė kitur gyventi studentai. Bus įdomi sporto programa: "judo-karate" pratybos, tinklinis ant smėlio prie vandens ir laisvalaikis gamtoje. Virtuvėje skanų maistą gamins vyriausia šeimininkė Angelė Ambrozaitienė (iš Newmarket) ir jos padėjėja Žibutė Vaičiūnienė (iš Hamiltono). Žada dalyvauti mokslieiviai iš Toronto, Hamiltono ir Detroito. Kviečiami visi gimnazistai smagiai praleisti savaitgalį senų ir naujų draugų tarpe. Registracija prima kun. Edis Putrimas 416 533-0621 arba Gabija Petruskienė 416 325-5402.

Kanados lietuvių fondai dėkoja už finansinę paramą mokslieivių veiklai remti. Tai apmokės didelę dalį išlaidų mokslieivių savaitgaliui "Kretingoje". Užtat rengėjai iš dalyvių prašo palyginant žemą mokeskį.

Mokslieivių ateitininkų stovykla "Dainavoje" įvyks 1996 m. rugpjūčio 11-18 d.d. Registracijos blankus galima gauti pas kun. Edį Putrimą 416 533-0621. Stovykla "Dainavoje" rengia MAS centro valdyba Čikagoje, Gabija



Čikaga pirmavo

Gegužės 17-19 d.d. Čikagos vakariniame Wheaton priemiestyje esančios sporto salės buvo pilnos lietuviško jaunimo iš įvairių JVB ir Kanados vietovių. Čia buvo suvažiavusios 23 krepšinio komandos (9 iš Kanados) ir 46-tasias Šiaurės Amerikos sporto žaidynes. Gaila, kad Kanados lietuviai, ledo ritulinkai, gerokai apvylė varžybų rengėjus ir nepasirodė. Likus savaitei prieš varžybų pradžią, atsisakė dalyvauti hamiltoniečiai, o visai prieš pat pradžią apie neatvykimą pranešė ir Toronto "Jungties" sportininkai. Tokiu būdu buvo sužlugdytos ledo ritulio varžybos, nes tebeliko tik Čikagos "Gintaro" komanda.

Tačiau 46-ųjų Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių krepšinio varžybos buvo gana gausios ir įdomios. Daugiausia pergalių čia iškovojė Čikagos ASK "Lituania" (jos nereikia sumaišyti su LFK "Lituania", kuri žaidžia vien tik futbolo – "soccer").

Buvo varžomasi keturiuose klase, ir "Lituania" pirmąsias vietas iškovojė trijose iš jų. Pats didžiausias laimikis buvo pasiektas pagrindinėje – vyrų A klasėje, kurios baigėmeje čikagiečiai susitiko su Toronto "Aušros" penketuku. "Lituania" prieš torontiečius buvo laimėjusi išskirtomose rungtynėse, tad galvoje, kad baigėmeje bus lengva. Pirmas kėlinys priklausė torontiečiams, kurie jį laimėjo 29-22. Tik antrojo kėlinio antroje pusėje čikagiečiai išlygino 43-43 ir jau tada vyravo iki pat baigimo tiesių švilpuko, kuris ženklino 66-59 pergalę Čikagai. Čikagiečių eilėse buvo aukštaūgis Valparaiso un-to rinktinės žaidėjas A. Vilčinskis iš Lietuvos, daug prisidėjęs prie komandos pergalės. Taip pat dar žaidė: A. Baris, J. Abramavičius, J. Falkner, A. Jonynas, D. Siliūnas, P. Stukas, T. Vojcek.

Vyrų A klasėje trečią vietą užėmė Niujorko LAK, IV-tą Detroito "Kovas", o paskutiniose vietose liko kanadiečiai – Hamiltono "Kovas" ir Toronto "Vytis". Vyrų B klasėje taip pat meistrystę iškovojė ASK "Lituania", baigėmeje įveikusi Klivlando "Žaibą" 87-84. Toronto "Aušra", "Vytis" ir Hamiltono "Kovas" liko lentelės gale.

Jaunių A klasę laimėjo Detroito "Kovas", kuris baigėmeje įveikė "Lituania" 60-55. Dėl trečios vietos rungtis Hamiltono "Kovas", įveikęs "Aušrą". Moterų grupėje buvo tik dvi komandos, kurių tarpusavyje susitikimą laimėjo "Lituania" atstovės (visos žaidėjos – ne seniai atvykusios iš Lietuvos), nugalėjusios Hamiltono "Kovą" 55-42 (Beje, čia buvo žaistas ir vienas draugiškas susitikimas tarp šių dviejų komandų ir jį laimėjo hamiltonietės).

Apskritai, varžybos buvo prastos neblogai, nors žiūrovų buvo nedaug. Gal tai atsitiko todėl, kad varžytasi tolimame Čikagos vakariniame priemiestyje, kur nedaug lietuvių tegyvena. Gana gausus dalyvių skaičius atvyko į Jaunimo centro salę Čikagoje, kur vyko sportininkų pasilinksminimas šeštadienio vakare. Sportininkus pagerbė ir Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza, kuris sekmadienį pasakė sveikinimo kalbą ir įteikė laimėtojų dovanas. Buvo išleistas ir gražus žaidynių leidinėlis, su žvilgsniu į Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių praeitį.

Ed. Šulaitis

Kas naujo Europoje?

Aukštąją Vokietijos lygą turėjo palikti Kaizerslauterno vienuolė. Jos treneriu antroje lygoje bus E. Krautzun-Kriauciūnas.

Šveicarijos Badene įvyko pasaulio suaugusiųjų dešimties šokių pirmenybės. Jose dalyvavo Lietuvos jaunieji Eglė Visockaitė ir Marius Germanavičius. Tik pusbaigėmeje galėjau stebėti lietuvių televizijoje, nes į baigmę jie nepateko, užimdami vienuoliktą vietą. Esu minėjęs, kad jaunių pirmenybėse mūsiškiai buvo antri. Badene dalyvavo taip pat Neilas Katinas su Anita Poč. Televizijos komentatorius N. Katina žiūrovams pristatė lietuvių, o A. Poč – vengrę. Jie gyvena netoli Stuttgarte ir abu pasiprasė Vokietijos partitybės.

Prasidėjo Europos futbolo pirmenybės. Pirmąjį dieną laukiami vokiečiai, italai, anglai. Mano nuomone, Vokietija po pralaimėjimo Prancūzijai 0:1 ir lygiųjų – 1:1 su Šiaurine Airija daug vilčių neturi laimėti meistro vardo. Pirmą kartą po septyniolikos gyvenimo metų Vokietijoje, pastarąsias rungtynes stebėjau ne televizijoje, bet stadione, nes rungtynes prieš "nykštuką" Lichtenšteina vokiečiai žaidė tik 15 km nuo mano miestelio nutolusiame Mannheim mieste. Prie 27000 žiūrovų vokiečiai laimėjo 9:1. Be abejonės, Lichtenšteinas buvo labai silpnas varžovas, tad ta aukšta paslėmė vokiečiai neturėtų labai didžiulius. K. B.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 104 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
3.75% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.75%
4.00% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
4.00% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
4.00% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....6.25%
4.75% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....6.75%
5.50% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....7.25%
5.75% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....7.50%
6.25% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....7.75%
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	(fixed rate)
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.50% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	su keičiamu nuosimčiu
4.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	1, 2 ar 3 metų.....6.40%
5.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.25% už OHOSP (variable rate)	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000
3.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50.000	paskolos: (Line of Credit) ir antręji mortgicijai.
3.50% už Amerkos dol. 1 m. GIC	
3.00% už Amerkos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Kiti patarnavimai

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymos sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams, iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KAŠOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priimanoms kainos, aukšta kokybė.

TEL. 416 252-6741

66 Mimco Ave. Toronto, Ont.

Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rišykla "SAMOGITIA"

meniška ir išsami knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

ANTANAS GENYS

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskviečiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visais savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!

KELIONĖS Į LIETUVĄ DAR VIS GERIAUSIOMIS KAINOMIS IR SĄLYGOMIS. PATARNAVIMAS TIKSLIAUSIAS!

IŠSKRENDANTIEMS IKI BIRŽELIO 30 D., NORS VIETŲ NEDAUG BELIKĖ, BILJETAS SU MOKESČIAIS IR BILieto DRAUDA – TIK \$1,180.00. IŠSKRENDANTIEMS LIEPOS MĖNESI – TIK \$1,200.00.

Skrendam per Londoną su AIR CANADA ir LIETUVOS AEROLINIJA (LAL) specialiai sudaryta sutartimi.

Per Paryžių – TIK 12 DOLERIŲ DAUGIAU!

Ieškantiems kelionių į kitus (ar per kitus) Europos miestus visomis Oro Linijomis – GALIMYBES NERIBOTOS

Suvažiuojame metų laike, šį rudenį, SIŪLOM 15 DIENŲ MALDININKŲ KELIONES su maistu (2 kartus) ir pirmos klasės viešbučiais:

1) Rugsėjo 26 – spalio 10. Šventoji žemė, Graikija ir Turkija – \$2990.

2) Spalio 15-29. Lurdas, Fatima, Paryžius, Madridas, Lisabona ir Portugalijos pajūris – \$2690.

Asmeniškai kreipkitės kiekvieną trečiadienį, tarp 11 ir 18 val (11 AM – 6 PM). Kitomis dienomis – užsitikrinti mano asmeniškai dėmesį Jūsų reikalsams, – paskambinę palikite savo telefono numerį ir aš tuoj pat, arba Jums tinkamu laiku, atskambinsiu.

Queen Travel International Ltd.

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 TEL. 416 531-4800

Kai talentas jungiamas su darbu

Jaunieji Lietuvos pianistai laimėjo premijas, koncertavo saviesiems

SOL. SLAVA ŽIEMELYTĖ

Tarptautinėse pianistų varžybose gegužės 14-19 d.d., surengtoje Bathurst, N.B., Kanadoje Liudmilo Knežkova-Hussey iniciatyva, dalyvavo ir labai gerai pasirodė muz. prof. Veronikos Vitaitės globojami jauni Lietuvos pianistai-tės. Varžybos suteikė progą iš visų kraštų suvažiuosiantiems jauniems pianistams siekti pirmų vietų ir laureatų vardo. Skiriamos buvo ir piniginės premijos. Didieji laimėtojai – lietuviai, kanadiečiai ir vokiečiai. Grupėje iki 17 metų pirmą vietą teko 16 metų Edvinui Minkštiniui (\$5,000), antra vieta – Indrei Baikštytei (\$2,500), trečia vieta skirta Kanadai (\$1,500). Grupėje iki 32 metų trečią vietą laimėjo Indrė Petrauskaitė (\$1,500). Antrą – Kanada ir pirmą – Vokietija. Dailai Tareilytei įteiktas diplomai.

Visi laureatai dalyvavo užbaigimo koncerte Bathurst, N.B., taipgi koncertavo Fredericton universitete. Jaunųjų pianistų – Indrės Baikštytės, Daivos Tareilytės ir Indrės Petrauskaitės – koncertą Toronte gegužės 23 d. Lietuvos Namuose surengė LN kultūros komisija. Šio iškilus koncerto pasiklausyti susirinko, deja, mažas tautiečių būrelis. Iškilusius jų koncerto, būčiau buvusi labai nustebinta, jei jos nebūtų laimėjusios premijų.

Pirmoji pasirodė penkiolikmetė Daiva Tareilytė paskambindama Edvardo Griego, Norvegijos kompozitoriaus-pianisto, Gavotte, Aria ir Rigaudon iš "Holberg's Time". Šis kompozitorius pasižymi giliu sentimentalumu. Toliau sekė Indrė Baikštytė (17 metų). Ji atliko lenkų kompozitoriaus Frederic Chopin'o "Ballade, A-flat major". Tai poemoji ir muzikos junginys, dažniausiai susidedantis iš trijų dalių.

Paskutinę koncertantę scenoje matėme Indrę Petrauskaitę (18 metų) atlikantį Ludwig van Beethoven "D-minor" pilną pianino Sonatą Op 31, Nr.

17. (Normali Sonatos struktūra susideda iš keturių dalių: Allegro, Adagio, Scherzo arba Minuet ir Allegro-Presto.) Publikai prašant, Indrė vėl pasirodė scenoje su rusų kompozitoriaus Aleksandro Skriabino "Etude, in D-sharp minor", Op 8, Nr.12. Daugelio kompozitorių parašyti etudai dėl įvairių instrumentų yra aukšto lygio pratimai studentams pirštų lavinimui. Klausytojai nuoširdžiais plojimais dar kartą iškviatė į sceną Indrę Petrauskaitę. Dabar išgirdome Frederic Chopin'o "Fantasie, in F-minor"; tai laisva forma ir stilius.

Taigi, programa gana sudėtinga ir nelengva. Pianistės visos dar jaunos, bet muzikaliai gana subrendusios. Stebėjau jų techniką, rankų balansu aukštuose ir žemuose registruose, be jokių kliūčių ir problemų lengva buvo klausyti. Tačiau vien technikos neužtenka visapusiškai atlikti kompozitoriaus kūrybą. Interpretacija atskleidžia kompozicijos esmę-reikšmę. Dažniausiai kompozitorius kurdamas yra veikiamas savo paties gyvenimo – garsiai išreiškia vargą, meilę, liūdės ir t.t. Aš visa tai galėjau pajusti per visą koncertą, net kai ką galėjau palyginti su savo pergyvenimais. Tokia interpretacija – tai didelis pianisto pasiekimas, kuris tejamomas per gilią muzikos studijas ir ilgas praktikos valandas. Indrė Petrauskaitė paklausta, kiek valandų per dieną praktikuojasi, atsakė: "Visą dieną". Žinoma, įgimtas talentas ir meilė muzikai pagelbsti. Sveikinu visus su dideliais laimėjimais ir džiaugiuosi, išvysti įžymiausiems pianistams sudaromos sąlygos skirti visą laiką muzikos studijoms.

Paiėškojimas

Walter Ludlow (adresas 11170 Meadowbrook, Warren, Michigan USA 48093, tel. 1-810-751-7184 ieško savo giminiui Lietuvoje – **Wladyslaw Ludkiewicz'o**, sūnaus **Stefan Ludkiewicz/Ludkevicius**.



Torontiško "Atžalyno" šokėjai 25-rių metų sukakties vakare Lietuvių Namų salėje 1996 m. birželio 1 d.

Nuotr. B. Tarvydo



Toronto atžalynietės 25-rių metų sambūrio šukakties vakare Lietuvių Namų salėje

Nuotr. B. Tarvydo



SKAITYTOJAI PASISAKO

PRIVAČIOS STOVYKLOS

Su savo šeima organizuoju stovyklas, kur grupės Kanados ar Amerikos jaunimo gali linksmai ir turiningai praleisti laiką kartu su Lietuvos jaunimu, pabuvoti istorinėse vietose, susipažinti su didinga Lietuvos praeimi, išvysti įžymiausias bei gražiausias Lietuvos vietas ir galbūt surasti sau nuotaką ar jaunikį. Lietuvos jaunimas bus jums didžiai dėkingas, jeigu galėsite juos tuo pačiu metu pamokyti praktinės anglų kalbos, nes Lietuvai išsivadavus iš sovietinio jungo ir integruojantis į laisvą pasaulį, žmonėms labai trūksta anglų kalbos įgūdžių. Užsienio jaunimui tuo pačiu bus sudaryta puiki galimybė pasitobulinti praktinėje lietuvių kalboje.

Pavienius ar nedideles grupes apgyvendinsime tvarkingose šeimose, gražioje Kauno priemiesčio namuose, kur yra įrengti visi patogumai. Tam tikslui svečius mano šeima apgyvendins penkiuose miegamuosiuose, – savo nuosavame name. Atteityje mes dar galvojame apie pastoviai veikiančio kultūrinio centro įsteigimą, kur pastogę ir pagalbą galės gauti iš svetur atvykę lietuviai, kur bus rengiamos vakaronės ir susitikimai su kultūros, meno ar įdomiais žmonėmis. Tam tikslui Kauno priemiestyje, t.y. tame pačiame sklype kaip ir pirmas namas, kur gyvena mūsų šeima, – turime pastatę antrą aštuonių miegamųjų namą, tik dar nėra pilnai įrengtas.

Mes taip pat ieškome žmonių, kurie galėtų paremti šios idėjos įgyvendinimą.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų) Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

PRIVAČIOS STOVYKLOS

Su savo šeima organizuoju stovyklas, kur grupės Kanados ar Amerikos jaunimo gali linksmai ir turiningai praleisti laiką kartu su Lietuvos jaunimu, pabuvoti istorinėse vietose, susipažinti su didinga Lietuvos praeimi, išvysti įžymiausias bei gražiausias Lietuvos vietas ir galbūt surasti sau nuotaką ar jaunikį. Lietuvos jaunimas bus jums didžiai dėkingas, jeigu galėsite juos tuo pačiu metu pamokyti praktinės anglų kalbos, nes Lietuvai išsivadavus iš sovietinio jungo ir integruojantis į laisvą pasaulį, žmonėms labai trūksta anglų kalbos įgūdžių. Užsienio jaunimui tuo pačiu bus sudaryta puiki galimybė pasitobulinti praktinėje lietuvių kalboje.

Dvi organizacijos - vienas...

(Atkelta iš 6-to psl.)
mas suvažiavimo dalyviams atitinkamą pamokslą. Pamaldose dalyvavo daug apylinkės lietuvių. Po pamaldų buvo tęsiama darbotvarkė. Paskelbta auditorijų metinė apyskaita, nes išdėninko pareigas einas J. Alkis dar nebuvo atvykęs į suvažiavimą.

Revizijos komisijos vardu kalbėjo B. Butrimas ir I. Timins. Pareiškė, kad valdybos direktoriai nesudarė sąlygų revizijos komisijai patikrinti knygų. Tad revizija nepadaryta. Nominacinė komisija paskelbė kandidatus į direktorius: Jonas Juozapavičius-Millat, Jurga Jones, Virginija Juraitė, V. Gasperienė, V. O'Brien. Po šio pranešimo suvažiavimo atstovai pareikalavo direktorių valdybos paaiškinimo, kodėl viena V. Gasperienė pasitraukė, o ne du? Tada J. Alkis pasakė, kad ir jis sutinka pasitraukti.

Į DBLS s-gos b-vės valdybos direktorius išrinkti: V. Gasperienė (678), J. Alkis (472), V. Juraitė (414), J. Juozapavičius-Millat (302). DBL s-gos tarybą sudaro: Z. Juras, G. Ivanauskienė, A. J. Padvorskienė, J. Čer-

centro užbaigimo. Rašyti man galite lietuviškai ir angliškai.

Vytautas Ezerskis, Obelių-4, Domeikava 4302, Kaunas, Lithuania. Tel. (3707) 553870, (3707) 554426. E-mail: mezer@gim.ktu.lt.

ACIŲ UŽ ĮVERTINIMĄ

Nuoširdžiai dėkoju Vokietijos LB valdybai ir Kalifornijoje gyvenantiems Agotai ir Jonui Dancy už taip palankų mano kūrybos (sovietiniuose lageriuose rašyti ir išaugotų cėlaraščių), kultūrinės, visuomeninės veiklos bei bendradarbiavimo su užsienio lietuvių spauda (net sovietmečiu!) įvertinimą ir mano tolimesnei veiklai reikšmingų premijų įteikimą.

Juozas Grušys, Kaunas

nis, J. Maslauskas. Albinas Pranskūnas – ilgametis direktorių valdybos narys išrinktas garbės nariu.

Toliau sekė LN b-vės suvažiavimo rinkimai. Slaptame balsavimo akcijomis išrinkti Virginija Juraitė (7221), J. Juozapavičius-Millat (5785), V. Gasparienė (5277), J. Alkis (4119). Abiejų organizacijų jungtinę valdybą sudaro E. Šova, J. Levinas, K. Tamošiūnas, V. Juraitė, V. Gasparienė, J. Juozapavičius-Millat ir J. Alkis.

Ar parduoti namus?

Baigiant suvažiavimą buvo diskutuojamas Lietuvių Namų klausimas: parduoti dabartinius ir pirkti kitus. Prieš perkant kitus, reikia gerai apgalvoti ne vien tik DBL s-gos b-vės ir LN b-vės organizacijose, bet ir visoje lietuviškoje bendruomenėje, nes tik kas šeštas žmogus priklauso toms organizacijoms. D. Britanijos lietuviškoji bendruomenė susidaro iš prieškarinės, pokarinės ir posovietinės išeivijos. Kai gerai apmąstysime, kokia yra dabartinė mūsų bendruomenė, tada žinosime kokių namų reikia. (Straipsnis trumpintas. Red.)

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronte.

Gydomasias masažas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masažu padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: (905) 271-7171**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett
Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393

Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas

adresas: Goštauto 4-78

(kitoje Neries upės pusėje

nuo "Lietuvos" viešbučio)

Vilnius

Tel. (3702) 22 78 97

Fax (3702) 22 63 68



DRESHER

DRAUDA

Visi draudos patarnavimai. Lietuvių kalba patarnauja V. Drešeris ir Rima (Petkutė) Drešerienė.

Nekilnojamas turtas

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mirtigčių
– mokesčių
– turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8

Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

! Lietuva su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervedimai

Nordland Express

1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8
Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties)

Darbo valandos: nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Skyrius: North York

Town Press
164 Willowdale Ave, North York, Ont.
(416) 222-4021

London

Jonas ir Marytė Narusevičiai
1055 Guildwood Blvd.
(519) 657-1751

Montreal

Andrejs Vitols
105 56th Ave., Lachine
(514) 637-9102

Nemokamas siuntinių paėmimas

Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio

Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga:

pirmadieniais ir ketvirtadieniais

St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais

Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais

Wasaga, Collingwood, Barrie: pirma mėnesio sekmadieniais

Windsor, Sarnia: antrasis mėnesio sekmadieniais

London: antrasis ir ketvirtasis mėnesio sekmadieniais

Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius Nordland Express su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovių mes užpildysime mutines pareiskimą, sąskaita bus jums pasiųsta.

Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamilton

JAV ir Kanados dolerių perdavimas

4% plus \$20 pristatymas iki \$4,999

3% nuo \$5,000

Siuntiniai su kanadiškais produktais

Lietuvoje mūsų sandėlyje:

Siuntinys nr.1 10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių - \$50 (JAV \$38)
Siuntinys nr.2 12 litrų augalų alyvos (4x3 litrai) - \$36 (JAV \$27)
Siuntinys nr.3 4.5 kg vištenos buljonas - \$30 (JAV \$23)
Siuntinys nr.4 6 kg žemės nesūty sviestas (12x500 g) - \$34 (JAV \$26)

Siuntinys nr.6 20 kg cukraus (10x2 kg) - \$48 (JAV \$36)

400 g trispalvės kavos (2x200 g) - \$95 (JAV \$72)

Siuntinys nr.7 31 (vairus kanadiški produktai (20 kg) - \$65 (JAV \$49)

Siuntinys nr.8 17 (vairus kanadiški produktai (14 kg) - \$75 (JAV \$57)

Siuntinys nr.9 220 v. elektroninis sildytuvas

SKAMBINKITE

Toronto 416 535-5000

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

FAX 416 535-5001

TORONTONT

Anapilio žinios

– Šią vasarą pas mus Wasagoje atostogauja buvęs Providence, R.I., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Izidorius Gedvila. Jis dabar per visą vasarą laikys Mišias Gerojo Ganytojo šventovėje.

– Midlande lietuvių pamaldos šiais metais bus rugpjūčio 4, sekmadienį. Pamaldų metu giedos mūsų parapijos choras. Prašome visus choristus dalyvauti.

– Savaitgalis visiems gimnazistams rengiamas Wasagoje birželio 21-23 d.d. Daugiau informacijų rasite šio "TŽ" numerio "Ateitininkų žinios" skyrelyje.

– Mišios birželio 23, sekmadienį, 9.30 v.r. už Stripinių ir Valadkų mirusių, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Emą Javičienę (X mirties metinės).

Lietuvių namų žinios

– Sekmadienio, birželio 16, popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė O. Sivickienė iš Kauno; A. Kušinskis iš Wasaga Beach; V. Mačiulis iš Crystal River; J. Vilemas iš Kauno; J. Sleek iš Oakville, Ont.; B. ir G. Glotniai iš Klaipėdos; R. ir R. Vasiliauskai iš Vilniaus; I. ir A. Korsakai iš St. Peterburg, FL. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė L. Pocienė.

– LN valdybos posėdis – birželio 19, trečiadienį, 7 v.v.

– Toronto LN moterų būrelis savo metiniame susirinkime kovo mėn. paskyrė auką \$300 Tremtinių grįžimo fondui.

– Toronto LN moterų būrelis paaugojo po \$50 Tremtinių grįžimo fondui savo narės A. Vingevičienės ir narės D. Zakarevičienės mirusių mamų atminimui pagerbti. Auką įteiks Vilniuje narė L. Balsienė.

– Toronto LN moterų būrelis išsiuntė 3 maisto ir drabužių siuntinius gausiom šeimom Lietuvoje ir 3 siuntinius drabužių dviem vaikų prieglaudom ir vieną aklyj institutui.

– TLN moterų būrelis valdyba praneša, kad nuo birželio mėn. 1 d. pirmininkės pareigas perėmė Valentina Balsienė.

– TLN moterų būrelis nuoširdžiai dėkoja "Paramai" už \$300 auką, kuri pagelbėjo persiūti siuntinus.

– Liepos 14, sekmadienį, įvyks LN vyrų būrelis ir "Atžalyno" gegužinė Boyd Conservation parke – "Green Acres". Autobusas išvažiuos 12.30 v.p.p. nuo LN ir "Vilniaus" rūmų. Važiuojantiems į gegužinę kelionę nemokama, bet prašoma užsiregistruoti LN raštine.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$100 – J. M. Astrauskai; \$50 – K. A. Ratavičiai; \$20 – J. Žakevičius, D. T. Renkauskai, B. Patrick.

Benediktas Stonkus iš Delhi, Ont., "Tėviškės žiburiams" aukojo \$25. Už auką dėkoja laikraščio leidėjai.

A. a. Jurgiumaž Mažalaučiui mirus, užjausdamas žmoną Elena ir giminės Vytautas Birštonas "Tėviškės žiburiams" aukojo \$30.

SAŽININGAS lietuvis ūkininkas, turintis savo įmonę Žemaitijoje, ieško partnerio bendrai veiklai žemės ūkio produktų perdirbimui, medienos apdirbimui ir jų prekybai. Adresas: Stasys Bernotas, Bikavėnai, Lietuva. Tel. ir faksas 011-370-414-56-59 arba 414-56-29.

HomeLife Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

3101 Bloor Street West, Suite 308,
Toronto, Ontario M8X 2W2

(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praėjusį sekmadienį, birželio 16, paminėta Gedulo ir vilties diena. Mišių metu buvo pagerbtos sovietų okupacijos aukos ir meldžiamasi už gražesnę Lietuvą ateitį. Per visas Mišias pamokslus sakė klierikas diakonas Vidas Karvelis.

– Ši savaitgalį birželio 22-23 d.d. parapijoje viešės kun. Leonas Zaremba, SJ. Kauno kunigų seminarijos dvasios tėvas. Sekmadienį 10.15 v.r. svečias kartu su parapijos kunigais švęs Eucharistiją ir pasakys pamokslą.

– Birželio 8 d. pakrikštyta Daniela Elena Šablinskas, Danos Elenos Lukavičiūtės ir Donaldo Leonardo Šablinsko dukrelė.

– A. a. Juozas Venslovaitis mirė sulaukęs 79 m. amžiaus. Velionis pašarvotas "Turner & Porter" laidotuvių namuose Roncesvalles g. Maldos prie karsto trečiadienį 8 v.v. Laidotuvių Mišios ketvirtadienį 10 v.v.

– Parapijos tarybos jaunimo sekcija, vadovaujama V. Pabrėžienės ir kun. E. Putrimo, buvo sušaukusi savo pirmąjį posėdį. Dalyvavo parapijoje veikiančių jaunimo organizacijų bei vienetų atstovai. Aptarta ir suplanuota ateinančių metų sekcijos veikla.

– Mišios sekmadienį, birželio 23: 8.15 v.r. – už a.a. Anelę ir Praną Vaserius; 9.15 v.r. – už Dirmantų šeimos mirusius; 10.15 v.r. – už a.a. Antaną Šlaboševičių, a.a. Ameliją ir Antaną Banėnus, a.a. Janiną ir Mamertą Duliūnus, už Eichstaetto gimnazijos pirmųjų abiturientų laidą (minint 50-mečio sukaktį); 11.30 v.r. – už parapiją ir visus parapijiečius.

Sibiriniams trėmimams prisiminti Baltiečių federacijos, Baltiečių moterų tarybos ir estų, latvių bei lietuvių Bendruomenių surengtos ekumeninės pamaldos įvyko birželio 13 d., 7 v.v. Šv. Andriejaus estų-latvių ev. liuteronų šventovėje. Jos pradėtos dvasiškų ir vėliau procesijų, kurioje mūsų trispalvę nešė Lietuvos karininkas, lydimas kitų dviejų karininkų; juos sekė abiejų Toronto kat. parapijų moterys ir šauliai su savo vėliavomis.

Himnas Visagaliui, giedotas anglų, estų, latvių ir lietuvių kalbomis vienu kartu, glaustai sėdint keliems šimtam dalyvių, išpuodingai nuskambėjo. Invokacija sukalbėjo estų arkivyskupas Udo Petersoo. Kun. Kaljo Raid, čelistas, atliko H. Eccles "Largo". Skaitinius skaitė Alg. Vaičiūnas ir T. Kronbergs, Evangelijos ištrauką – Laas Leivvat. Baritonas Avo Kittask pagiedojo A. Wollerio "The Lord is My Rock" (Ps. XVIII). Jam baigus, vėl visi įsijungė į giesmę "Viešpatį garbink". Po to kun. E. Putrimas pasakė neilgą, bet taiklų pamokslą, išskeldamas ir kai kurias Šv. Tėvo mintis. Giesmė "It is Enough" (F. Mendelssohn), atlikta sol. A. Kittask, buvo tarsi įvadas maldoms, kurias skaitė estų kun. T. Nommik, latvių kunigė A. Gaide ir lietuvių kun. A. Simanavičius, OFM. Prieš maldas tautiniais drabužiais pasipuosios mergaitės uždegė žvakes, simbolizuojančias tris Baltijos kraštus. Bendrą maldą anglų-kai skaitė kun. dr. F. T. Kristbergas. Ją palydėjo kun. K. Raid čelo sąskambiai (J. Tall "Elegy"), po kurių visi dalyviai sugiedojo "Dieve Tėve danguje". Pamaldos baigtos arkivyskupo U. Petersoo palaiminimu, Latvijos, Lietuvos, Estijos ir Kanados himnais. Šiame renginyje lietuvių procesijoje vėliavomis ir atstovais vyravo, tačiau minioje jų daug nebuvo. S.

Irena Lukoševičienė, visą šį metų ankstyvą pavasarį praleidusi Lietuvoje, skaičiusi pasikaitų, dalyvavusi įvairiuose moksliniuose susitikimuose bei kituose renginiuose, apklankė kai kurių laikraščių redakcijas, kalbėjosi su žurnalais, atsakinėjo į klausimus televizijos laidoje. B. Šaknys "Vaiščių laikraščio" gegužės 21 d. laidoje skaitytojus supažindina su viešnia ir domisi jos nuomone apie Lietuvos socialinį gyvenimą. Prie pokalbio "Takas iš gyvenimo duobės" įsijungė ir jos nuotrauką. Inf.

Ontario braškės (žemuo-gės) jau prinokusios, ir nuo birželio 17 d. dauguma jų augintojų atidaro laukus uogų rinkimui. Daugiau informacijų teikia Joan Fielden, tel. 1-800-263-3262. Inf.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algijui tel. 905 272-8323.



Toronto lietuvių tautinių šokių sambūris "Atžalynas" 1996 m. birželio 1 d. Lietuvių Namuose koncertu-pobūviu atšventė savo veiklos 25 metų sukaktį. Nuotraukoje – atžalyniečiai su vadovėmis. Iš kairės: VIDA VITKŪNAITĖ, ALDONA ZANDER, JANĖ MACIJAUSKAITĖ, TRINA HURST, DAINA BATRAKS, CHRISTINE BONNER

PRANEŠAME SAVO NARIAMS, KAD

jau galite įsigyti "INTERAC" kortelę, su kuria galėsite:

- Pasiimti pinigų iš visų bankinių automatų, pažymėtų "INTERAC" ženklų bet kur Kanadoje ir bet kurio laiku;
- Apmokėti už pirkinius parduotuvėse, kurios prijungtos prie "INTERAC" sistemos.

NORINTIEJI įsigyti šią kortelę prašomi kreiptis į kredito kooperatyvo raštinę.

KVIEČIAME visus narius pasinaudoti nauju patarnavimu.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

"Volungė", Toronto lietuvių choras, atliks vasaros vakaro koncertą "Tegu skamba mūsų dainos..." Wasagoje, Ont., birželio 29, šeštadienį, 5 v.p.p. Oakview Community Centre salėje, kuri yra Mosley gatvėje. Visus apylinkės gyventojus bei vasarotojus į šį retą renginį nuoširdžiai kviečia Wasagos moterų būrelis ir volungiečiai. Įėjimas – \$7.

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia tradicinę gegužinę High Parke, trečiadienį, liepos 17 d., 11 v.r. iki 4 v.p.p. Ploto numeris yra 26. Bus linksma muz. L. Turūtaitės programa ir loterija, šilti pietūs ir kiti priedai. Prašome bilietus įsigyti pas T. Kobelskienę tel. 416 760-8003 arba O. Juodišienę 416 762-7487.

Tėvynės s-gos Toronto židyns liepos 21 d., sekmadienį Wasagoje (Springhurst Beach) rengia gegužinę, kuri įvyks po 11 v.r. Mišių parkelyje už koplyčios. Veiks šiltų užkandžių (BBQ) virtuvė, bus gėrimų ir saldumynų. Programoje – įdomūs žaidimai, muzika, dainos ir loterija. Rengėjai kviečia visus smagiai praleisti popietę ir savo dalyvavimu paremti seimo rinkimų vajų. Inf.

Knygų leidyklos "Sakalas" savininkas Pranas Sasnauskas, Gen. S. Žukausko gt. 45-35, Kaune, norėtų įsigyti J. Kapočiaus išleistą "Lietuvių enciklopediją". Jei kas galėtų tą enciklopediją perleisti jos ieškančiam, prašoma kreiptis į Algirdą Gustaitį, 7946 West 4th St., Los Angeles, CA, 90048, U.S.A., nurodant perleidimo sąlygas.

Irena Lukoševičienė, visą šį metų ankstyvą pavasarį praleidusi Lietuvoje, skaičiusi pasikaitų, dalyvavusi įvairiuose moksliniuose susitikimuose bei kituose renginiuose, apklankė kai kurių laikraščių redakcijas, kalbėjosi su žurnalais, atsakinėjo į klausimus televizijos laidoje. B. Šaknys "Vaiščių laikraščio" gegužės 21 d. laidoje skaitytojus supažindina su viešnia ir domisi jos nuomone apie Lietuvos socialinį gyvenimą. Prie pokalbio "Takas iš gyvenimo duobės" įsijungė ir jos nuotrauką. Inf.

Ontario braškės (žemuo-gės) jau prinokusios, ir nuo birželio 17 d. dauguma jų augintojų atidaro laukus uogų rinkimui. Daugiau informacijų teikia Joan Fielden, tel. 1-800-263-3262. Inf.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algijui tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusrėčiams. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

Nuoširdžiai kviečiame visus Wasagos, Ont. apylinkės gyventojus bei vasarotojus į Toronto lietuvių choro "VOLUNGĖ" vasaros **KONCERTĄ** "Tegu skamba mūsų dainos..." kuris įvyks 1996 m. birželio 29, šeštadienį, 5 val. po pietų, Oakview Community Centre, Wasagoje, Ont. (Mosley gatvėje) ir rytus nuo Zehr's parduotuvės). Įėjimas \$7 asmeniui.

Rengėjos – Wasagos moterų būrelis

KLJ sąjungos žinios

– Kanados lietuvių jaunimo s-gos (KLJS) valdyba sausio 28 d. posėdyje aptarė einamuosius reikalus. Pritarimo susilaukė pasiūlymas atgaivinti "TŽ" puslapiuose "Jaunimo žiburius". Tartasi ir dėl Kanados lietuvių dienu, įvyksiančių Toronte.

– Vėliau pasitarimai įvyko kovo 1 d., kovo 29 d., balandžio 26 d. ir gegužės 29 d. Buvo kalbama apie KLB ruošiamą knygą "Kanados lietuviai". Daug dėmesio skirta aptarti pasiruošimui IX Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso, kuris įvyks 1997 m. liepos 18 – rugpjūčio 3 d.d. JAV-bėse.

– Jaunimas numatęs gausiai dalyvauti X-toje tautinių šokių šventėje ir vėliau Kanados lietuvių dienos. KLJS-gos nariai-rės yra aprūpinti asmens liudijimais – specialiomis kortelėmis.

– KLJS-gos valdybos adresas: 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Valdybos pirmininkas Matas Stancivicius. Inf.

ISNUOMOJAMAS vieno miegamojo butas nerūkantiems ir neregiantiems. Skambinti tel. 416 766-7144.

ISNUOMOJAMAS su baldais nedidelis kambarys ir virtuvė High Park rajone, nerūkantiems ir neregiantiems asmeniui. Yra automobilui pastatyti vieta. Skambinti tel. 416 762-1569.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 503-1687.

DAIVA DALINDA, BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!
Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ont. M9X 1B6

Jaunimo kongresas

Devintasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks 1997 m. liepos 18 – rugpjūčio 3 d.d. JAV-bėse. Jau sudarytas rengimo komitetas – pirm. Tomas Matusaitis, nariai: Kazys Adomkaitis, Jonas Jankauskas, Laisvyda Janulaitytė, Claudia Luecke, Vidas Marijošius, Kristina Matusaitytė ir Paulius Murauskas.

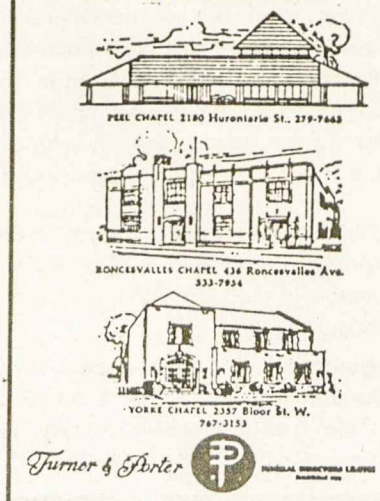
Numatoma kongreso programa: atidarymas ir studijų dienos Vašingtone liepos 18-22 d.d. Antra dalis Niujorke – studijų dienų tęsinys, kultūriniai renginiai liepos 22-27 d.d. Stovykla Bostono, Mass., apylinkėse liepos 28 – rugpjūčio 1 d.d. Uždarymas Bostone su Mišiom, švente ir atsisveikinimu rugpjūčio 3 d. Inf.

PARDUODU metalinę valtį 12 pėdų ilgio. Kaina \$300. Skambinti tel. 416 767-6810.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVE atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusauginame rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954



MONTREALQUE

Seselė Paulė, išbuvusi Montrealyje aštuonerius metus, išsikelia į Putnamą provincinės pareigos. Birželio 5 d. "Rūtos" klubas jai – klubo vicepirmininkei – suruošė kuklias išleistuves. Montrealio seselių namų vyresnija dabar paskirta seselė Judita.

Kun. dr. Jonas Boruta, SJ, Lietuvos jėzuitų provinciolas, birželio 3-4 d.d. pirmą kartą aplankė Montrealio Aušros Vartų parapiją, vadovaujamą lietuvių jėzuitų.

Kun. Kazimieras Ambrasas,

SJ, birželio 10 d., išvyko į Putnamą vadovauti lietuvių kunigų rekolkcijoms.

Juozas Šiaučulis, aktyvus visuomenininkas, liepos pabaigoje išsikelia į Lietuvą pastoviam apsigyvenimui. Viešas atsisveikinimas su juo yra ruošiamas liepos 13, šeštadienį, 6 v.v., Aušros Vartų parapijos salėje. Norintieji šiame renginyje dalyvauti iki liepos 6 d. kviečiami įsigyti bilietus pas Leoną Balaišį tel. 366-8259 arba pas Antaną Žuką tel. 366-5491. Auka – \$15. B.S.

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montréal (Quebec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasitelravimas nepažeidžia apsidrausti.

Įvairios žinios

Atsiliepdamas į išėjusių spaudoje paskelbtą kvietimą jaunimui jungtis į rašinių konkursą tema "Kovų ir kančių istorija", Varėnos rajono švietimo skyrius paragino tame konkurse dalyvauti vidurinių mokyklų mokinius. Apie tai rašo Edvardas Laugalis, "Vaiščių laikraščio" korespondentas, balandžio 30 dienos to laikraščio laidoje. Iš dešimties vidurinių mokyklų atsiliepė aštuonios. Mokinys darbai buvo pateikti komisijoms, sudarytoms iš lietuvių kalbos ir istorijos mokytojų. Komisija atrinkus darbus išsiuntė į švietimo skyrių. Bal. 12 d. rajoninė komisija juos įvertino. Bal. 19 d. Varėnoje buvo paskelbti laimėtojai ir įteiktos premijos. Konkurso rengimą finansėškiai rėmė hamiltonietė E. Kronienė. Inf.

Pagerbtas kovotojų atminimas. 1996 m. gegužės 14 d. Romo Kalantos susidėginimo vietoje, Kauno muzikinio teatro sodelyje, gėlių padėjo burmistro pavaduotoja V. V. Margevičienė, savivaldybės administracijos pavaduotojai R. Yla ir R. Norėika, Kauno miesto tarybos nariai, Kultūros ir meno skyriaus vedėjas J. Jučas, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, Lietuvos sąjūdžio Kauno miesto tarybos narys L. Simutis ir kt. bei Šaulių sąjungos garbės veteranai, Lietuvos sukilėlių sąjungos 1941 m. dalyviai, visuomenės atstovai.

Gegužės 19 d., 7 v.v. Menininkų namuose paminėtas Sauliaus Griciaus žuvimo penkmetis, dalyvaujant jo bendražygams, draugams ir Kauno visuomenei, o gegužės 20 d., 7 v.v. Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje (Radastų 2) surengtas vakaras Sauliui Griciui.

atminti. Programoje – literatūriniai skaitymai: Artūro Milerio "Tautos prieša", dviejų dalių pjesė pagal Henriką Ibseną, dalyvavo aktorai G. Adomaitis, S. Bagalūnas, N. Lepškaitė, N. Normantaitė, A. Sabonaitis, R. Skardžiūnaitė, R. Staliliūnaitė, E. Stancikas, A. Stanionis, D. Svobonas, R. Rirgulis.

(J. Grušys)

"Lietuvos mokytojai – bolševikų kankiniai ir tremtiniai" – tokiu pavadinimu Vilniuje 1991 m. buvo išleista, Zigmą Juškevičiaus paruošta 82 psl. knygelė, kukli savo išorine išvaizda bet atliktu spaudos darbu, tačiau vertinga surinktais duomenimis, ką patvirtina ir antrinė antraštė "Tautos genocido dokumentai, tyrinėjimai, sąrašai". Ypač domina mažai ar neturinti sąrašai, suskirstyti mokyklomis, vietovėmis, alfabetine tvarka išspausdinti 43-juose puslapiuose. Baigiamame žodyje leidinio autorius rašo, kad "dar tebelaukiame nepaprastai svarbaus dokumento genocido aukų sąrašo, kuriame būtų visi – nuo kūdikėlio iki senutės mokytojos, nuo namų šeimininkės iki generolo". Raginame rinkti žinias, "citi į kiekvieną kaimą, miestelį", kol dar nevēlų, nepasikliauti sovietinių įstaigų paruoštais klaidinančiais duomenimis, mažinant tremtinių skaičių, kai jų sąrašuose niekada nebuvo įrašyti vaikai. Inf.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias, kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$40.00, rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00 (JAV-se amerikietiška)

Prašu siuntinėti "Tėviškės žiburius" ištisus metus šiam NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol. auka dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintieji susipažinti "Tėviškės žiburius" siunčiami nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus.

ADMINISTRACIJA